

اداره اطلاعات انرژی آمریکا اعلام کرد ایران در ۵ ماه گذشته ۱۹ میلیارد دلار صادرات نفت داشته است
آماري که بیانگر موفقیت ایران در عبور از تحریم‌های نفتی است

امریکا: صادرات نفت ایران در اوج

رئیس جمهور در همایش بزرگداشت بیست و هفتمین
سالروز ملی صنعت و معدن:

روند احیای واحدهای صنعتی باعث افتخار کشور است

وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر داد

تغییر رویکرد قیمت گذاری و تنظیم بازار

در حلقه صنعتگران

صفحات ۲ و ۱۱

عکس: احمد مومنی جم / ایرنا

«ایران اقتصادی» از اخلاک‌گراان بازار ارز در فضای مجازی گزارش می دهد

پیاده نظام جنگ اقتصادی علیه مردم ایران

با همه گیر شدن شبکه های اجتماعی و اقبال عمومی به این شبکه ها، در سال های اخیر فضای مجازی به سکوی پرتاب بسیاری تبدیل شده است. برخی با ارسال و پست کردن عکس و ویدیو به شهرت دست می یابند و برخی دیگر مانند قاسمی با پست های تند و انتقادی خود این کار را کرده اند. اما در اغلب اوقات این فعالیت های شبانه روزی و مستمر در شبکه های اجتماعی پشت پرده های خاصی نیز دارد که به نیت این افراد برمی گردد. بدین ترتیب بد نیست دنبال کننده های میلیونی قاسمی نگاهی هم به عملکرد بامداد وی کنند. کسانی که از ارسال سیگنال های منفی به بازار و گاه به هم ریختن روند آن سودهای کلانی در محل دیگری به دست می آورند.

صفحه ۵

سیامک قاسمی با بیش از ۱۴۳ هزار فالور در توییتر و بیش از یک میلیون دنبال کننده در اینستاگرام و داشتن یک کانال تلگرامی و سابقه فعالیت در کلاب هاوس و شبکه های اجتماعی مختلف، به یکی از تأثیرگذارترین افراد در فضای مجازی در حوزه اقتصادی تبدیل شده است. در شرایطی که تحولات بازار ارز و سرمایه گذاری های خرد برای مردم از اهمیت بیشتری نسبت به سال های قبل برخوردار شده است، قاسمی با اتکا به شهرتی که در فضای مجازی به دست آورده است، به تقویت کسب و کار خود پرداخته و در واقع از ارسال سیگنال هایی که بازار ارز را به هم می ریزد و بازتاب زیادی در جامعه دارد، خود را به شهرت رسانده است.

رئیس‌جمهور در همایش بزرگداشت بیست و هفتمین سالروز ملی صنعت و معدن:

روند احیای واحدهای صنعتی باعث افتخار کشور است

خبریک

می‌کنند تا به‌صورت کمی و کیفی و کار فناورانه، تولید را با جدیت دنبال کنند، قدرتانی کنم.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه اول تا دهم تیر که به‌عنوان دهه صنعت، معدن و تجارت نامیده شده، فرصت مناسبی است تا مشکلات، مسائل و موانع پیش روی این حوزه بررسی و برای آنها تدبیر شود، دانشگاه را به همفکری با دولت در این عرصه فراخواند و گفت: دانشگاه باید در کنار صنعتگران، معدن‌کاران، تولیدکنندگان و تجار باشد و اگر صنعت، معدن و تجارت همراه با علم و تحقیق و پژوهش باشد و روزآمد شود، کار در این حوزه‌ها دارای ارزش افزوده خواهد شد. آیت‌الله رئیسی افزود: تأکید ما بر اینکه کار صنعت و معدن باید کنار دانشگاه و دانشگاه کنار صنعت و معدن باشد، برای این است که جدایی این دوازدهم موجب می‌شود دانشگاه کار خودش را بکند و کاری نداشته باشد در میدان صنعت و معدن چه می‌گذرد و صنعت و معدن هم کار خود را بکند و از علم، دانش و پژوهش دانشگاهیان بهره نبرد، در حالی که پیوند این دو به رشد تولید و اقتصاد می‌انجامد. رئیس‌جمهور موضوع تأمین مالی راز مسائل مهم صنایع عنوان کرد و گفت:

من به وزیر صنعت و دوستان در دولت تأکید کردم که تأمین و گردش مالی برای صنعتکار یک ضرورت است. او خودش محصول و درآمد دارد، اما باید تأمین مالی به نحوی صورت بگیرد که احساس کمبود نکند و احساس کند دستش باز است و می‌تواند قدرت مانور داشته باشد و مواد اولیه و ماشین‌آلات تهیه کند و در این ارتباط کار اساسی ارائه کند. آیت‌الله رئیسی مسأله مهم دیگر را تشویق‌های مالیاتی دانست و تصریح کرد: ما سال اول دولت ۱۴۰۱ پیشنهاد کردیم پنج درصد و در سال ۱۴۰۲، هفت درصد را برای تولید قرار دادیم که کاهش مالیات برای تولید باشد.

رئیس‌جمهور ادامه داد: به نظر من این یک نماد است، آنچه مهم است اینکه باید توجه بشود مسأله اصلی ما در تولید، تولید محصول، کار دانش بنیان، ارائه شدن به جامعه و منطقه است. اساس مالیات برای تنظیم‌گری است و اینکه تنظیم‌گری در اساس صنایع و اقتصاد باشد. اگر در صنعت برای ما مشکلی ایجاد شود از همین مالیات دریافتی باید در اختیار صنعتگران قرار دهیم تا آنها بتوانند مسأله تأمین مالی‌شان را حل کنند. آیت‌الله رئیسی خاطرنشان کرد:

تنظیم‌گری مالیاتی باید به نحوی باشد که صنعتکار احساس کند پشتیبانی می‌شود و ضمن اینکه مالیات پرداخت می‌کند به هیچ‌عنوان فشار و تحمیلی برای او نباشد که در تولید او تأثیرگذار باشد و تولید وی کاهش پیدا کند یا رشد تولید او متوقف شود.

وی گفت: از صنعتگران که تلاش می‌کنند به صورت کمی و کیفی و کار فناوری پایه و کار تولید را با جدیت دنبال کنند، قدرتانی می‌کنم. اگر آنچه از سر دلسوزی مطرح می‌کنند که امروز ما موانع و مشکلاتی داریم باید با همه وجود به سخنشان توجه کرد. رئیس‌جمهور بیان کرد: تجلیل از مقام صنعتگران، معدن‌کاران، بازرگانان، تجار و فعالان اقتصادی نباید به این جلسات و نوع این جلسات بسنده شود، این یک نمودی از تجلیل و پرداختن است، اساس کار آن است که ما احساسمان رفع مشکلات و موانع پیش رو باشد. در این دولت برای رفع مشکلات و موانع تصمیم جدی وجود دارد.

آیت‌الله رئیسی با تبریک روز ملی اصناف گفت: این دهه را که دهه صنعت، معدن و تجارت از اول تیرماه تا دهم تیرماه نامیده شده به همه فعالان اقتصادی اعم از اصناف، صنعتگران، معدن‌کاران و همه

تجار و بازرگانان تبریک می‌گویم. در این دهه باید به مشکلات، مسائل و موانعی که وجود دارد، توجه شود. وی در ارتباط با نکاتی که درباره صنعت مطرح شد نیز گفت: به نظر می‌رسد آنچه که نسبت به بخش‌های دیگر همواره بیان می‌کنیم اینکه صنعت در کنار دانشگاه و دانشگاه در کنار صنعت باشد، اگر صنعت، معدن و تجارت کارش با آنچه که از پژوهش‌ها، تحقیقات و روزآمد کردن کار تولید است، همراه باشد، می‌تواند کار را دارای ارزش افزوده کند.

رئیس‌جمهور ادامه داد: اگر تأکید بر این است که کار صنعت و معدن باید کنار دانشگاه و دانشگاه کنار صنعت باشد به این دلیل است، در صورتی که این دو جدا تعریف شوند دانشگاه کار خود را می‌کند و کاری ندارد در میدان صنعت چه می‌گذرد و صنعت کار خود را می‌کند و نمی‌داند در دانشگاه، علم، پژوهش، تحقیق و روزآمد کردن چه می‌گذرد، اما اگر کنار هم تعریف شوند از هم بهره می‌برند و در نهایت به رشد تولید و رشد اقتصادی می‌انجامد.

رئیس‌جمهور تأکید کرد: دولت باید آنقدر ظرفیت داشته باشد که مشکلات را در درون خود حل کند؛ بنای مادر دولت این است که اقدامات تولیدگران کشور برای مردم امیدآفرین باشد. نباید مشکلات را هر روز به بدنه جامعه منتقل کنیم؛ این به صلاح نیست و چنین رویکردی را مفید هم نمی‌دانم.

آیت‌الله رئیسی با بیان اینکه در کشور ناترازی در آب، برق و نظام پولی داریم و دولت برنامه‌ها و اقدامات خود را برای تراز کردن آنها آغاز کرده است، افزود: باید مدیریتی هماهنگ مانند مدیریت آب بین وزارتخانه‌های صمت و نیرو ایجاد شود؛ ما در شهرها آب تولید نمی‌کنیم ولی آب را از نقطه پراپ به نقطه کم‌آب منتقل می‌کنیم. برخی کمبودها را می‌توان با راهکارهای درست و مدیریت جهادی برطرف کرد.

وی خاطرنشان کرد: سال ۱۴۰۱ سال بیرون آمدن معدن از رکود بود، به گونه‌ای که از ۳ هزار معدن، ۲ هزار و ۷۰۰ معدن از پلاتکلیفی خارج شد و ۲۰۰ معدن دیگر در حال بررسی‌های بسیار گسترده‌ای از ناحیه وزارت صنعت است.

رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنانش اظهار داشت: هیچ‌چیز از تولیدی نباید متوقف شود و از تولید و اشتغال خود بکاهد یا خط تولیدش را تعطیل کند؛ این مشکلات باید حل شود. آیت‌الله رئیسی افزود: وقتی به واحد تولیدی سر می‌زنم تا مسائل آنها را بررسی و رفع کنم، هیچ مسأله‌ای نیست که راهکار و راه حل درون کشور نداشته باشد. رئیس‌جمهور تحول در صنعت را امری اجتناب‌ناپذیر قلمداد کرد و گفت:

شاهد بودید صنایعی چون تراکتورسازی تبریز ظرفیت‌های آنها تعطیل و یا نیمه‌تعطیل بودند دوباره احیا شده‌اند و ماشین‌سازی تبریز سال گذشته ۱۳۰ ماشین صنعتی تولید کرد و در سال جاری نیز ۲ هزار ماشین صنعتی تولید خواهد کرد؛ این روند احیای واحدهای صنعتی باعث افتخار کشور است.

وی با بیان اینکه راه‌حل مشکلات کشور در دست بیگانگان نیست، تصریح کرد: از تجارب گذشته استفاده خواهیم کرد، اما اگر راهکار را به دست بیگانگان بسپاریم باید منتظر لیخند و اخم آنها باشیم. تجربه دیگران برای این دولت قابل استفاده است، ولی نمی‌پذیریم نسخه برای ما بنویسند. نسخه‌های بدون مطالعه قابل اجرا نیست؛ ما تمامی راهکارها و نسخه‌ها را به کارشناسان، محققان و پژوهشگران می‌دهیم تا متناسب با شرایط کشور بررسی کنند. رئیس‌جمهور همچنین راهکار مدیریت حوزه انرژی را تعطیل کردن واحدهای تولیدی ندانست و گفت: رفع مشکل انرژی با کاهش رشد تولید محقق نمی‌شود.

چراغ هر واحد تولیدی خاموش یا کم‌سو شود و از تعطیلی سخن بگویم، بسیار آزرده‌خاطر می‌شوم. باید بخش تولید و مصرف انرژی مدیریت صحیحی را اتخاذ کنند و تعطیلات به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که زمان تولید و تعطیلات ادارات در یک زمان قرار گیرد تا از انرژی استفاده

بهبه شود. آیت‌الله رئیسی افزود: تولید نقطه قدرت کشور است و نباید از قدرت کشور کاست. همان‌طور که موشک نقطه قوت و قدرت‌آفرین است، تولید هم نقطه قوت کشور و قدرت‌آفرین است. تولیدات دانش بنیان در کشور ایجاد قدرت می‌کند. رؤسای کشورها، مسئولان و مراکز تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری دنیا نگاهشان به قدرت جمهوری اسلامی این است که ایران رشد تولید را در درون خود رقم زده است.

وی با بیان اینکه تحول در صنعت یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است، اضافه کرد: نقاط قوت در کشور باید تقویت و از ضعف‌ها کاسته شود؛ این همان تحول از نگاه مقام معظم رهبری است که به دست توانای تولیدکنندگان، صنعتگران و تجار ما رقم می‌خورد. آیت‌الله رئیسی بیان کرد: وقتی تراکتورسازی تبریز خط تولید روزی ۲۰ تا ۲۲ کامیونت دارد، این افتخار کشور است از این رو باید مشکلاتی که سر راه کشور است، برطرف شود.

وی در مورد مشکل انرژی تصریح کرد: مشکل انرژی را هم باید به نحوی مدیریت کنیم که هیچ مشکلی برای تولید در کشور بروز نکند.

رئیس‌جمهور درباره مسأله معدن و معدن‌کاری نیز عنوان کرد: برخی از استان‌های کشور را بهشت معدن می‌گویند، از این بهشت چقدر نصیب کشور و اشتغال و ارزش افزوده و نهایتاً نصیب اقتصاد کشور می‌شود، قابل ارزیابی است.

وی بیان کرد: من دیروز سفری به کرمان داشتم و یکی از جاهایی که می‌گویند بهشت معدن، کرمان است. در همان مناطقی که بیشترین محرومیت را دارد یعنی جنوب کرمان، معادن بسیاری وجود دارد. شرکت‌هایی حدود ۱۰، ۱۵ سال پیش قرارداد بستند و قرار بود آنجا احیا کنند اما الان بعد از گذشت ۱۵ سال، هنوز برخی از قراردادهای عملی نشده است که نباید این‌گونه باشد. رئیس‌جمهور یادآور شد: امکان اینکه معدن ما نتواند فعال شوند، وجود دارد و برخی از مسائلی را که عنوان کردند قابل حل است، با مسئولیت‌های اجتماعی که برای صنایع و معادن گذاشته شده می‌توان روستاها و جاده‌های روستایی را با همین درآمد و با کمک افراد آن منطقه آباد کرد.

آیت‌الله رئیسی درباره تجارت، اصناف و کار بازرگانی گفت: تجارتي که در این دوران به‌دست تجار و بازرگانان ما انجام شد در ۴۰ سال گذشته رکورددار شد. با وجود همه تهدیدات و تحریم‌ها کشور توانست ۵۳ میلیارد دلار تجارت داشته باشد که در سنوات گذشته بی‌نظیر است، البته به نظر من نسبت به سقفی که از تجارت انتظار می‌رود، کف است.

وی افزود: من به هر کشوری که می‌روم با بازرگانان و فعالان اقتصادی نشست دارم و همه به ظرفیت‌هایی که در جمهوری اسلامی ایران وجود دارد چشم دوخته‌اند و می‌توانند کار بازرگانی و تجارت و صادرات انجام دهند. بهترین محصولات از نظر بسیاری از همسایگان ما محصولی است که به دست شما تولید می‌شود و بازرگانان از ایران منتقل می‌کنند.

رئیس‌جمهور ادامه داد: همچنین به کشورهای آسیای مرکزی و کشورهای همسایه سفر کرده‌ام و در شانگهای چند نشست برگزار کردیم و نشست بعدی هم یکی دو روز دیگر به صورت ویدئویی در هند برگزار می‌شود.

آیت‌الله رئیسی خاطرنشان کرد: ما به همه زیرساخت‌های آسیایی متصل شده‌ایم و امکان فعالیت در اتحادیه اوراسیا، شانگهای و اکو وجود دارد. ارتباطاتی که ما در سطح منطقه داریم ظرفیت‌های جمهوری اسلامی به شمار می‌رود، امریکای لاتین ظرفیتی برای ایران و کار اقتصادی است و آنجا بازار جمهوری اسلامی است.

وی بیان کرد: در کشورهای آفریقایی و آسیایی و بسیاری از کشورهای اروپایی هم همینطور است. حال اگر چهار کشور اروپایی نخواستند یا سیاست‌ها به نحوی بود که خواستند سیاست‌های استکباری خودشان را دنبال کنند تمام دنیا که همین ۴ کشور نیست.

سال ۱۴۰۱ سال بیرون آمدن معدن از رکود بود، به گونه‌ای که

از ۳ هزار معدن، ۲

هزار و ۷۰۰ معدن از

پلاتکلیفی خارج شد

و ۲۰۰ معدن دیگر در

حال بررسی‌های بسیار

گسترده‌ای از ناحیه

وزارت صنعت است.

هیچ واحد تولیدی

نباید متوقف شود و از

تولید و اشتغال خود

بکاهد یا خط تولیدش

را تعطیل کند؛ این

مشکلات باید حل

شود

توجه به صادرات محصولات دانش بنیان

آیت‌الله رئیسی تأکید کرد: صحبت‌های من بعد از سفر به اندونزی درست فهم نشد. سخنی که من بیان کردم در مورد صادرات دانش بنیان بود، من نگفتم ما می‌رویم و بیمارستان می‌سازیم. من گفتم ما می‌توانیم بسیاری از بیمارستان‌ها را از محصولاتی که امروز در تجهیزات پزشکی است و از اختراعات ما محسوب و به دست جوانان ایرانی تولید می‌شود، مجهز کنیم. مقصود من این بود که باید محصولات دانش بنیان کشور را صادر کنیم و مانند صادرات فرش که در دنیا جایگاه دارد، محصولات دانش بنیان در دنیا بازار داشته باشد و تاجر و بازرگانان باید نسبت به آن همت بورزند تا تولید باکیفیت افزایش یابد، سهم ما در اقتصاد منطقه باید ارتقا یابد. رئیس‌جمهور بیان کرد: ما ۳ هزار و ۷۰۰ کیلومتر ساحل داریم، سهم ما از اقتصاد دریا در خوشبینانه‌ترین حالت ممکن ۴ درصد است، اینها زمینه کار بسیار می‌طلبند و به دست توانای شما صنعتگران باید رقم خورد. اراده جدی دولت سیزدهم این است که تلاش شود در جهت تولید در کشور اتفاقات خوبی رقم خورد.

برش

ورود مجلس به تحلف انتخابات اتاق بازرگانی

عضو کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی از ورود مجلس به ماجرای انتخابات هیأت رئیسه اتاق بازرگانی ایران خبر داد و گفت: از آنجا که در موضوع این انتخابات بحث حقوق عمومی مطرح است، ۱۰ نفر از نمایندگان درخواست اعمال ماده ۲۲۴ آیین‌نامه داخلی مجلس را دارند. به گزارش ایرنا، سیدغنی نظری روز شنبه در گفت‌وگویی اظهار داشت: حواشی ایجاد شده در انتخابات اتاق بازرگانی ایران سبب شده تا شکایاتی به کمیسیون اصل نود و نیز کمیسیون اقتصادی مجلس واصل شود و مجلس به این موضوع ورود کند. نظری افزود: در حال جمع‌آوری اطلاعات از مخالفان و موافقان این انتخابات هستیم و تاکنون نیز دو جلسه با حضور رئیس شورای نظارت بر اتاق بازرگانی در کمیسیون اصل نود برگزار شده است تا روند انتخابات مورد بررسی قرار گیرد.

لایحه برنامه هفتم توسعه نیمه مرداد به صحن مجلس می‌آید

عضو هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی اعلام کرد: براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته بررسی لایحه برنامه هفتم توسعه از ۱۵ مرداد ماه در صحن علنی مجلس آغاز می‌شود. مجتبی یوسفی درباره روند بررسی لایحه برنامه هفتم توسعه در کمیسیون‌های تخصصی و کمیسیون تلفیق گفت: از این هفته پیشنهادهای کمیسیون‌های تخصصی مجلس در کمیته‌های کمیسیون تلفیق برنامه مورد بررسی قرار می‌گیرد و این کمیته‌ها تا پایان این هفته فرصت دارند گزارش بررسی‌های خود را به کمیسیون تلفیق ارائه کنند.

عضو کمیسیون تلفیق لایحه برنامه هفتم با بیان اینکه پیشنهادهای ارائه شده و نیز لایحه دولت براساس سیاست‌های کلی برنامه هفتم مورد بررسی قرار می‌گیرد، گفت: موفقیت در اجرای برنامه ششم توسعه به گفته کارشناسان کمتر از ۳۰ درصد بوده است که نشان می‌دهد مواردی که در احکام برنامه‌های گذشته گنجانده شده بود، بیش از آنکه برنامه باشد، آرزو بوده است. نماینده مردم اهواز در مجلس با اشاره به ابلاغ سیاست‌های کلی نظام در برنامه هفتم آن را ریل‌گذاری برنامه هفتم برای پنج سال آینده کشور توصیف کرد و اظهار داشت: یکی از نقاط قوت برنامه هفتم بررسی سالیانه عملکرد آن است که با ابتکار رئیس سازمان برنامه و بودجه در لایحه دیده شده است. وی توضیح داد: اگر بناسد در برنامه هفتم رشد اقتصادی کشور ۸ درصد باشد، باید عملکردها به صورت سالیانه بررسی شود. عضو کمیسیون تلفیق برنامه هفتم در مورد روند بررسی کلیات لایحه برنامه گفت: در هفته آینده (۱۷ تا ۲۳ تیر) بررسی کلیات در کمیسیون تلفیق آغاز می‌شود و پس از تصویب کلیات تلاش می‌کنیم که جزئیات این لایحه زودتر به سرانجام برسد تا مبنای عمل دولت در تدوین بودجه سال آینده کل کشور باشد.

بازدید دو ساعته معاون اول رئیس جمهور از بازار کفش تهران

معاون اول رئیس جمهور صبح شنبه با حضور دو ساعته در بازار کفش بازار بزرگ تهران و گفت‌وگویی صمیمی با کسبه و تولیدکنندگان و با توضیحات مسئولان مربوطه و بازاریان از مشکلات و خواسته‌های آنها مطلع شد و بر ضرورت رفع موانع تولیدات داخلی صنعت کفش کشور برای تأمین بازارهای بین‌المللی و رسیدن به جایگاه ممتاز در منطقه تأکید کرد. دکتر محمد مخبر همچنین در بازدید از یکی از پاساژهای این بازار در جریان روند اطفای حریق و اقدامات ایمن‌سازی برای عملیات آواربرداری قرار گرفت و دستورات لازم را برای رسیدگی به وضعیت کسبه و تولیدکنندگان و تسریع در بازسازی این پاساژ صادر کرد. معاون اول رئیس جمهور پس از بازدید از این بازار و گفت‌وگویی با کسبه و تولیدکنندگان کفش دست‌دوز در بازار بزرگ تهران در نشست صمیمی با اهالی صنعت کفش دست‌دوز و همچنین خسارت‌دیدگان حادثه حریق تأکید کرد: بازار همواره پایگاه اصلی دینداری، پشتوانه انقلاب اسلامی و خدمت به مردم بوده است و نقشی اساسی در اقتصاد، مسائل اجتماعی و فرهنگی دارد. معاون اول رئیس جمهور افزود: نحوه

گزارش

زندگی بازاریان و تعاملات اقتصادی در بازار از سال‌ها و نسل‌های گذشته الگوی جامعه ایرانی بوده، بنابراین دولت وظیفه خود می‌داند در مواقع سختی و همچنین برای رونق تولید و تجارت به بازاریان کمک کند. وی با اشاره به حادثه آتش‌سوزی در بخشی از این بازار تأکید کرد: پس از بررسی میدانی از حجم خسارات وارده و گزارش‌های ایمن‌سازی برای آواربرداری باید مجوز بازسازی با همکاری دستگاه‌های ذیربط و مالک این پاساژ صادر شود تا کسبه و تولیدکنندگان هر چه سریع‌تر به بازگردند. دکتر مخبر همچنین دستور داد تا با برگزاری یک جلسه با حضور سازمان‌های

ذیربط از جمله شهرداری، آتش‌نشانی، بانک مرکزی، وزارتخانه‌های صمت و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و همچنین مالک پاساژ اقدامات لازم برای بازسازی و همچنین ارائه تسهیلات برای جبران خسارت به حادثه‌دیدگان هر چه سریع‌تر انجام شود. معاون اول رئیس جمهور همچنین با بیان اینکه صنعت کفش دست‌دوز در ایران با مهارت و همچنین تولید باکیفیت کفش در داخل توانسته کمک بزرگی به اشتغال‌زایی داشته باشد، تصریح کرد: صنعت کفش ایران با پیشینه و قدمت خود توانسته است علیرغم تحریم‌های ظالمانه سهم بسزایی در رونق تولید و

ایجاد اشتغال داشته باشد بنابراین دولت با هماهنگی و همکاری بانک مرکزی و وزارت صمت تمام توان خود را برای تأمین مالی و ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان خرد صنعت کفش دست‌دوز به کار می‌گیرد تا این بخش مهم اقتصادی کشور بتواند با انتقال کارگاه‌ها و تولیدات خود به شهرک‌های صنعتی، به توسعه صادرات این صنعت مهم بیش از گذشته کمک کند. دکتر مخبر پس از شنیدن مشکلات و موانع فعالان صنعت کفش برای انتقال این صنف به شهرک‌های صنعتی ادامه داد: تفاهمنامه منعقد شده بین اتحادیه صنعت کفش دست‌دوز با شهرک‌های صنعتی باید هر چه سریع‌تر اجرایی شود که در این زمینه هماهنگی لازم با بانک مرکزی برای ارائه تسهیلات و وزارت صمت برای تأمین مواد اولیه این بخش مهم اقتصادی کشور به سرعت پیگیری می‌شود.

معاون اول رئیس جمهور همچنین خاطرنشان کرد که منطقه بازار بزرگ تهران نیازمند احداث و ساخت ایستگاه‌های آتش‌نشانی و پایگاه نیروی انتظامی است که برنامه‌ریزی و اقدامات در این راستا در دستور کار قرار خواهد گرفت. وی تصریح کرد: در بازار بزرگ تهران به لحاظ رعایت نکات ایمنی و امکانات لازم در زمان وقوع حوادث وضعیت مناسبی وجود ندارد که با برگزاری جلسه‌ای با حضور مسئولین ذیربط، ظرف چند روز آینده در خصوص حادثه آتش‌سوزی انبار چسب و ایمن‌سازی منطقه بازار تصمیمات لازم اتخاذ می‌شود.

دکتر مخبر با اشاره به ظرفیت تولید ۲۸ میلیون جفت کفش در کشور، در سال‌های گذشته این میزان به ۲۰۰ میلیون جفت کاهش یافته که باید به سرعت کاستی‌ها در این بخش جبران شود چراکه تولید و صادرات کفش همیشه جزومزیت‌های کشور بوده و باید کمک کنیم تا صادرات این صنعت بار دیگر رونق یابد. وی تصریح کرد: در بازدید از صنف صنعت کفش دست‌دوز، هنر دست جوانان مشهود بود که کیفیت بالای تولیدات آنان

قابل قیاس با مشابه خارجی نیست و اگر این تولیدکنندگان به شهرک‌های صنعتی منتقل شوند انتظار می‌رود با افزایش سرعت و میزان تولید، صنعت کفش ایران بار دیگر جایگاه خود را در منطقه باز یابد و این امکان در کشور وجود دارد به رقم تولید ۵۰۰ میلیون جفت کفش دست‌باز. معاون اول رئیس جمهور تصریح کرد: برای حل مشکل سرمایه در گردش کارگاه‌های بسیار کوچک و تخصیص ارز و واردات مواد اولیه تصمیم‌گیری و اقدامات لازم انجام می‌شود. در این نشست گزارشی از جریان عملیات اطفای حریق و ایمن‌سازی برای ادامه عملیات آواربرداری برای حادثه آتش‌سوزی بخشی از این بازار ارائه و تأکید شد با تسهیل اعطای مجوز بازسازی و همکاری از سوی نهادهای ذیربط، کاسبان و تولیدکنندگان این پاساژ در کوتاه‌ترین زمان ممکن فعالیت صنعتی و کسب و کار خود را پس از بازسازی و رعایت تمام نکات ایمنی آغاز خواهند کرد.

رئیس اتحادیه صنف کفاشان دست‌دوز تهران نیز با اشاره به اینکه صنعت کفش جزو پنج رشته اشتغال‌زا با ظرفیت اشتغال‌زایی ۵۰۰ هزار نفر در سراسر کشور است، ادامه داد: فعالان صنعت کفش دست‌دوز در بازار بزرگ تهران نیازمند محیط ایمن و امنیت شغلی با نگاه ویژه دولت هستند و امیدواریم با مساعدت‌ها و تلاش‌های دولت در انتقال بخش مهمی از تولیدکنندگان صنعت کفش دست‌دوز به شهرک‌های صنعتی هر چه سریع‌تر بازارهای صادراتی منطقه را در دست بگیریم. رسول شجری همچنین به مشکلات و موانع اجرای تفاهمنامه اتحادیه صنعت کفش دست‌دوز با شهرک‌های صنعتی اشاره و تصریح کرد: متأسفانه به دلیل برخی از مسائل مالی این تفاهمنامه به مرحله اجرا نرسیده است که در صورت تأمین نقدینگی برای راه‌اندازی و تأمین مواد اولیه برای تولیدکنندگان می‌توان تولیدکنندگان خرد کفش دست‌دوز را به شهرک‌های صنعتی انتقال داد تا بار دیگر شاهد احیای این صنعت و تبدیل به قدرت اول منطقه باشیم.

سفیر ایران در چین با دبیرکل سازمان شانگهای دیدار کرد

سفیر جدید جمهوری اسلامی ایران در چین از دیدار خود با دبیرکل سازمان همکاری شانگهای و تبادل نظر در خصوص تقویت همکاری‌های اقتصادی با هشت کشور عضو خبر داد. محسن بختیار سفیر جمهوری اسلامی ایران در چین در صفحه شخصی خود در فضای مجازی نوشت: «دیروز در اولین ملاقات رسمی و در آستانه برگزاری اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای و اعلام رسمی عضویت کامل ایران، با آقای جانگ مینگ دبیرکل سازمان ملاقات کردم. در این دیدار مشارکت فعال ایران در سازمان و تقویت همکاری‌های اقتصادی با هشت کشور عضو از جمله چین مورد تبادل نظر قرار گرفت.» گفتنی است عضویت کامل ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای در نشست آتی این سازمان، به صورت رسمی اعلام خواهد شد و از تاریخ چهارم جولای (۱۳ تیرماه) جمهوری اسلامی ایران از کلبه حقوق مربوط به کشورهای عضو سازمان برخوردار خواهد بود.

دهقان با ابراز امیدواری برای تسریع در تبدیل شدن این امر به قانون و گره‌گشایی مجمع تشخیص مصلحت نظام از این معضل گفت: حل این معضل نه تنها امکان شفافیت و رصد را برای حاکمیت فراهم می‌کند، بلکه اعتماد را به مردم و فعالان اقتصادی و خانواده‌ها برمی‌گرداند تا بتوانند به معاملات خود در این زمینه اتکا کنند و جلوی بسیاری از مفاسد را خواهد گرفت و برای کشور موجب برکت خواهد شد. معاون حقوقی رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: با توجه به فرمایش و تصریح رهبری، در اختلافات چند ساله‌ای که میان برخی از نهادهای مهم کشور با مجموعه‌ای از کارشناسان دولتی، مجلس و قوه قضائیه وجود داشت، باب جدیدی برای حل مشکلات کشور و کاهش پرونده‌های قضایی و افزایش امنیت سرمایه‌گذاری در کشور، افزایش مبادلات و معاملات بویژه معاملات اموال غیرمنقول در کشور ایجاد خواهد شد.

و قوه قضائیه به اتفاق معتقد بودند که مصالح کشور اقتضا می‌کند که ما از این وضعیت عبور کنیم. دهقان توضیح داد: می‌توان در فرصت چند ساله و با توجه به اختیاراتی که در مصوبه مجلس پیش‌بینی شده، همه ملزم باشند اسناد رسمی را مورد توجه قرار دهند و بعد از گذشت حدود ۵ سال بعد که اطلاع‌رسانی صورت گرفت و همه مردم مطلع شدند، اسناد عادی دیگر مورد پذیرش در محاکم و ادارات قرار نگیرد و معاملات مبتنی بر اسناد عادی پس از ۵ سال باطل اعلام شود. وی ادامه داد: این اقدام مورد تأکید همه کارشناسان و مسئولان قوای سه‌گانه مجلس، دولت و قوه قضائیه بوده و به لحاظ کارشناسی هم بستر کار فراهم شده است. این حقوقدان اضافه کرد: در دیدار اخیر مسئولان قوه قضائیه با رهبر انقلاب نیز ایشان به صراحت بر این مسئله تأکید و این را از مصالح ملزمه و قطعی نظام اعلام کردند.

معاون حقوقی رئیس جمهور مطرح کرد دولت پیگیر حذف اسناد غیررسمی است

معاون حقوقی رئیس جمهور با بیان اینکه جلسات متعددی با قوه قضائیه و حقوقدانان شورای نگهبان برای بی‌اعتبار شدن اسناد قولنامه‌ای برگزار شده است، تصریح کرد: رهبر معظم انقلاب در جلسه‌ای خصوصی با آیت‌الله رئیسی در زمان ریاست قوه قضائیه بر این مسأله تأکید کرده بودند که لازم است به‌تدریج از معاملات عادی درخصوص اموال غیرمنقول فاصله بگیریم. به گزارش ایرنا، رهبر معظم انقلاب در دیدار خود با رئیس و مدیران ارشد قوه قضائیه، معاملات غیررسمی اموال غیرمنقول را از منشأهای بزرگ فساد دانستند و با تأکید بر سلب اعتبار از این‌گونه معاملات، تصویب قانون در این خصوص را مصلحت قطعی کشور و نظام برشمردند؛ تأکیدی که مهر تأییدی بر دغدغه چند ساله آیت‌الله رئیسی و نامه وزیر اقتصاد برای شفاف‌سازی معاملات، پیشگیری از فرارهای مالیاتی و قطع دست سوداگران و سفته‌بازان از بازار بوده و امید به تعیین تکلیف طرح الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول در مجمع تشخیص مصلحت نظام را افزایش داده است.

تأکید آیت‌الله رئیسی بر بی‌اعتبار شدن اسناد قولنامه‌ای
در این ارتباط معاون حقوقی رئیس جمهور در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا در

جلسه آیت‌الله رئیسی و رهبر انقلاب
معاون حقوقی رئیس جمهور با بیان اینکه در آن زمان جلساتی را در قوه قضائیه با حقوقدانان شورای نگهبان و در حضور رئیس وقت قوه قضائیه برگزار کردیم، تصریح کرد: رهبر معظم انقلاب اسلامی در همان زمان در جلسه‌ای

در جلسه با رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام چه گذشت؟
معاون حقوقی رئیس جمهور با اشاره به جلسه خود با رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام برای بیان نظراتش و درخواست کمک به دولت برای تسریع در تعیین تکلیف طرح الزام به ثبت رسمی معاملات، عنوان کرد: حدود دو هفته قبل جلسه مفصلی با حضور آیت‌الله آملی لاریجانی در مجمع تشخیص مصلحت نظام برگزار شد و همه کارشناسان و مسئولان قوای سه‌گانه اعم از قوه مقننه، قوه مجریه

کارشناس صنعت خودرو در گفت‌وگو با «ایران» عنوان کرد

صنعت خودرو در دولت سیزدهم دوباره احیا شد

خودروسازان باید روی پای خود بایستند و به توانایی‌های موجود کشور تکیه کنند

گفت‌وگو

صنعت خودرو در دولت گذشته بشدت شکننده شد. به گونه‌ای که شهریورماه سال ۱۴۰۰، بیش از ۱۷۰ هزار خودرو با نقص قطعه در پارکینگ خودروسازان بود، تعهدات معوق شرکت‌های خودروساز سر به فلک کشیده بود، روز به روز بر فاصله قیمت خودرو در کارخانه و بازار افزوده می‌شد، بازار با کمبود خودرو روبه‌رو شده بود، حداکثر تولید خودروسازان کمتر از ۸۰۰ هزار دستگاه بود و مهم‌تر اینکه زیان انباشته خودروسازان به حدود ۱۲۰ هزار میلیارد تومان رسید. از این‌رو دولت سیزدهم با صنعتی روبه‌رو شد که سرپا نگهداشتن آن با اما و اگرهای متعددی روبه‌رو بود. با تمهیداتی که وزارت صمت داشت و تکالیفی که بر عهده خودروسازان گذاشت، تولید خودرو در اولین سال فعالیت دولت رئیسی به بیش از ۷۶۴ هزار دستگاه خودرو رسید و در عین حال ۱۷۰ هزار خودروی ناقص هم تکمیل کاری شد. سال ۹۹ در دولت روحانی حدود ۷۴۲ هزار دستگاه خودروی کامل و ۲۵۰ دستگاه خودروی ناقص، تولید شده بود. بدین جهت صنعت خودرو در دولت سیزدهم از تعطیلی نجات پیدا کرد و از آن مدت تاکنون، تولید خودروافزایشی شده است. اما هنوز چالش‌هایی در تولید خودرو وجود دارد که ضرورت دارد با فوریت مورد بررسی قرار گیرد. در این خصوص با سعید مدنی، کارشناس صنعت خودرو، گفت‌وگویی انجام دادیم که در ادامه می‌آید.

● دولت گذشته، ارزشی برای دولت سیزدهم گذاشت که منجر به استیضاح وزیر صمت شد. صنعت خودرو از سال ۹۷ با بحران‌های جدی روبه‌رو شد، بحران‌هایی که میزان

تولید را ۶۰ درصد کاهش داد و روز به روز بر تیراژ خودروهایی که به جهت کمبود قطعه، امکان تجاری‌سازی نداشتند، افزوده می‌شد. در حال حاضر بخش قابل توجهی از مشکلات خودرو، حل شده است اما به اعتقاد شما چگونه می‌توان در مدت کوتاه عرضه و تقاضای خودرو را هماهنگ کرد؟

یکی از موضوعاتی که بایستی دنبال شود و به نظر می‌رسد که دولت سیزدهم می‌خواهد آن را عملیاتی کند، کاهش مداخله در امور خودروسازان است. حتی ۱۲ اسفندماه سال ۱۴۰۰، در ۸ فرمان خودرویی رئیس جمهور که به وزارت صمت ابلاغ شد، بر ضرورت واگذاری سهام خودروسازان تأکید شد. بر این اساس با تکیه بر اصل ۴۴ قانون اساسی، مسیر راهی که رئیس جمهور تعیین کرده و همچنین نظر کارشناسان و صاحب‌نظران اقتصادی اگر خودروسازان به صورت کامل خصوصی شوند، مشکلات این حوزه تا حد قابل توجهی حل خواهد شد و شرکت‌های خودروساز چابک‌تر می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند. البته این گفته به منزله آن نیست که دولت، خودروسازان را کنار بگذارد و بر روند فعالیت آنها نظارت نکند. زمانی که شرکت‌های خودروساز، خصوصی شدند، دولت باید بر فعالیت‌ها، سیاست‌ها و عملکرد خودروسازان مانند سایر کشورها، نظارت و کنترل داشته باشد. طی ۱۰ سال گذشته صنعت خودرو با چالش‌های جدی روبه‌رو شد و متأسفانه مشکلات آن ریشه‌ای حل نشد.

برای آنکه عرضه و تقاضا در بازار خودرو هماهنگ و برابر شود، دو راهکار وجود دارد. اول باید دید که فضای سیاسی کشور چگونه پیش می‌رود؟ اگر روابط رو به بهبود است قاعدتاً برنامه افزایش تولید خودرو در یک قالب و چهارچوب

خواهد بود؛ بر این اساس باید به فکر توسعه محصول، استفاده از ظرفیت جهانی، صادرات و... باشیم. از آنجا که زیرساخت‌های صنعت خودرو در کشور فراهم است خیلی از خودروسازان جهانی، تمایل دارند که با خودروسازان ایرانی همکاری داشته باشند. حال اگر عکس این موضوع باشد، طبیعتاً باید روی پای خود بایستیم و به توانایی‌های موجود کشور تکیه کنیم. در چنین شرایطی قطعاً می‌توان افزایش تولید را محقق کرد. اما برای تحقق چنین امری ضرورت دارد که فرایند قیمت‌گذاری را کنار گذاشته تا ضمن توسعه صنعت خودرو، از زیان انباشته آنها جلوگیری شود. اگر قیمت‌گذاری (توضیح روزنامه ایران: شایان ذکر است که شورای رقابت در دولت گذشته با وجود افزایش نرخ تورم، کمبود مواد اولیه و تحریم‌های سخت علیه صنعت خودرو اجازه نداد که قیمت کارخانه‌ای خودرو واقعی شود و همین رفتار سبب کاهش ۶۰ درصدی تولید خودرو، فاصله قیمت کارخانه و بازار، ریزش سهام خودروسازان در بورس، بهم ریختگی بازار خودرو، دلال‌پروری و کاهش کیفیت خودروهای تولید داخل شود). وجود نداشت اکنون زیان انباشته‌ای که مطرح می‌شود (توضیح روزنامه ایران: برخی منابع خبری زیان انباشته ایران خودرو و سایپا را بین ۱۲۰ تا ۱۳۵ هزار میلیارد تومان عنوان کردند) عملاً سود خودروسازان بود و شرکت‌های خودروسازی با این بودجه می‌توانستند برنامه‌های توسعه‌ای، تنوع محصول، ارتقای کیفیت و افزایش تیراژ تولید را دنبال کنند. معتقدم اگر در مقطع فعلی دولت از قیمت‌گذاری خارج شود، این امر می‌تواند به نفع صنعت و بازار خودرو باشد. با زیان انباشته موجود، تصمیم یاد شده می‌تواند به صنعت خودرو کمک کند.

بنابراین توصیه می‌کنم که در فاز اول، با پلن‌های موجود، افزایش تولید خودرو را در دستور کار قرار دهیم به گونه‌ای که تیراژ تولید به حداقل یک میلیون و ۸۰۰ هزار دستگاه برسد. طبق چشم‌انداز ۱۴۰۴، میزان تولید خودرو می‌بایست به بیش از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه می‌رسد که بنا به دلایل مختلف محقق نشد. برای آنکه رشد تولید خودرو محقق شود، خودروسازان به نقدینگی نیاز دارند تا بتوانند از قطعه سازان داخلی و خارجی، قطعه خریداری کنند. زمانی که نقدینگی موجود نباشد، خودروساز چاره‌ای جز کاهش تولید ندارد. از این‌رو می‌توان منابع مالی در اختیار خودروسازان گذاشت تا آنها از بحران عبور کنند. بانک‌ها نیز به شرکت‌های خودروساز تنفس یک الی دو ساله بدهند تا آنها بتوانند پول خود را به سمت زنجیره تأمین ببرند. تولید یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه تا یک میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه خودرو در سال جاری چندان دور از دسترس نیست و در صورتی که وزارت صمت برنامه‌ریزی مدونی داشته باشد می‌توان امیدوار بود که تا پایان سال این عدد محقق شود. بنابراین اگر قیمت‌گذاری دستوری حذف شود، قیمت بازار کاهش پیدا می‌کند و حاشیه سود خودروساز داخلی بالا می‌رود و در اینجا دولت باید دخالت کند و بگوید که با توجه به حاشیه سود بالا، خودروساز ملزم به افزایش تولید است. البته مشکلات خودروسازها با آزادسازی قیمت در کوتاه مدت حل نمی‌شود اما به هر حال امیدوی برای حل مشکلات ایجاد می‌شود.

ضرورت برنامه‌ریزی صمت

تولید یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه تا یک میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه خودرو در سال جاری چندان دور از دسترس نیست و در صورتی که وزارت صمت برنامه‌ریزی مدونی داشته باشد می‌توان امیدوار بود که تا پایان سال این عدد محقق شود

یادداشت

ورود به نسل چهارم انقلاب صنعتی

امیرخرمی شاد

معاون وزیر صمت و رئیس هیأت عامل ایمیدرو

عملکرد سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، به عنوان پال توسعه‌ای وزارت صمت معدن و تجارت در بخش معدن و صنایع معدنی تنها به راهبری در سرمایه‌گذاری در بخش فلزات اساسی محدود نشده بلکه حوزه‌های زیرساختی و توسعه دانش را نیز دربر می‌گیرد.

سرمایه‌گذاری ۲۳ میلیارد دلاری

«ایمیدرو» طی مدت ۲۰ سال فعالیت خود تلاش کرده با بهره‌گیری از توان بخش خصوصی و نقدینگی جامعه، توسعه معدن و صنایع معدنی را رقم زند به طوری که میزان سرمایه‌گذاری در این بخش تا پایان سال گذشته به ۲۳٫۹ میلیارد دلار رسید که این رقم سرمایه در ۲۰۲ طرح جریان یافته و رشد اشتغال، ارزآوری، کمک به استقلال صنعتی کشور و درآمدزایی برای مناطق معدنی را به ارمغان آورده است. همچنین راهبردی پروژه‌های زیرساختی از جمله خطوط انتقال آب از سواحل جنوبی به صنایع معدنی استان‌های جنوبی و مرکزی از جمله هرمزگان، کرمان ویزد (خط یک)، و خطوط بدعی برای انتقال آب به مرکز و نوار شرقی کشور از جمله برنامه‌های این سازمان در این حوزه است. علاوه بر این با توجه به چالش‌های تأمین برق صنایع و معادن، از دو سال گذشته برنامه احداث حداقل ۱۰ هزار مگاوات ظرفیت جدید نیروگاهی (بین وزارتخانه‌های صمت و نیرو) آغاز شده که ایمیدرو راهبر آن شده است. تاکنون نیروگاه نخست در سمنان وارد مدار تولید شده و نیروگاه دوم در شرکت فولاد مبارکه (اولین واحد گازی در مبارکه) نیز آماده پیوستن به مدار تولید برق است. طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته مقرر شده تا پایان آسامال ۱۰۰۰ مگاوات ظرفیت جدید نیروگاهی از نگاهنامه فوق، تکمیل و راه‌اندازی شود.

تحول دیجیتال و هوشمندسازی معادن

حرکت بر مدار دانش و فناوری روز از دیگر برنامه‌های راهبردی جدید ایمیدرو است. تاکنون با کمک مراکز دانشگاهی، سند ورود به نسل چهارم انقلاب صنعتی تدوین شده و در ادامه، محورهای استراتژی‌های آن نیز مشخص شده‌اند. این سند، تحول دیجیتال و هوشمندسازی معادن و صنایع معدنی را به همراه خواهد داشت. در این میان، توجه به عناصر و مواد معدنی با ارزش افزوده بالا و استراتژیک که آینده صنایع را رقم خواهند زد در قالب «نقشه راه عناصر و مواد معدنی استراتژیک و حیاتی» در برنامه‌های اصلی ایمیدرو جای گرفته است. عناصری از جمله لیتیم، کبالت، وانادیم، نیکل، منگنز و... در این فهرست قرار دارند.

بومی‌سازی و تمرکز بر بخش خصوصی

ایمیدرو تاکنون تولید مواد معدنی باارزشی همچون بوهمیت - که پایه تولید انواع کاتالیست- است را در مرکز تحقیقات غرب (آذرشهر)، کلید زده و آن را در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی قرار داده است. علاوه بر این پروژه انتقال دانش تولید پایه و کاتالیست HDS (نفتا) اکسترد نیز با همکاری جهاد دانشگاهی (در مرکز فوق) به ثمر رسیده و تولید آن انجام شده است. در ادامه این مسیر، برنامه پیش رو بومی‌سازی کامل خط تولید هیدرات‌های ویژه و راه‌اندازی آن در سال جاری است. ارائه این تصویر از مجموعه برنامه‌ها و اقدامات ایمیدرو، تنها به همراهی بخش خصوصی، تشکل‌ها، مراکز دانشگاهی و کمک‌های وزارت صمت و دولت بوده است. این سازمان تلاش می‌کند که تسهیلات شرایطی برای استفاده از دانش روز در بخش معدن و صنایع معدنی کشور باشد.

● برخی‌ها زیان انباشته خودروسازان را تا ۳۵۰ هزار میلیارد تومان هم عنوان کردند، آیا چنین عددی می‌تواند واقعیت داشته باشد؟

صحت از ۱۵۰ تا ۱۶۰ هزار میلیارد تومان زیان انباشته خودروسازان است. در حساب‌های مالی خودروسازان که در سال ۱۴۰۱ انجام شد، زیان انباشته خودروسازان ۱۲۰ هزار میلیارد تومان مطرح شد. خودروسازان منهای این عدد بدهی‌های سنگینی به قطعه‌سازان، بانک‌ها و... دارند که احتمال دارد با این اعداد میزان ضرر و زیان خودروسازان به ۳۵۰ هزار میلیارد تومان برسد. (توضیح روزنامه ایران: از آنجا که در دولت روحانی، شورای رقابت اجازه افزایش قیمت خودرو را نداد و کاهش تولید رخ داد، شرکت‌های خودروساز با زیان ۱۲۰ هزار میلیارد تومانی روبه‌رو شدند. سال ۹۹ حدود ۷۴۲ هزار دستگاه خودروی کامل و ۲۵۰ دستگاه خودروی ناقص، در سال ۹۸ کمتر از ۵۸۲ هزار دستگاه خودروی کامل و ۲۵۰ دستگاه خودروی ناقص و در سال ۹۷ حدود ۷۵۶ هزار دستگاه خودروی کامل و ۲۰۰ هزار دستگاه خودروی ناقص تولید شد، این در حالی است که در دولت رئیسی یعنی سال ۱۴۰۰، بیش از ۷۶۴ هزار دستگاه خودروی کامل و ۲۰۰ دستگاه ناقص و سال گذشته یک میلیون و ۳۴۸ هزار دستگاه خودرو تولید شد و قرار است امسال تولید خودرو از یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه فراتر برود.) به هر ترتیب زیان ۱۵۰ هزار میلیارد تومانی خودروسازان عدد بزرگی است، یعنی ۳ میلیارد دلار و این به معنای آن است که با پول یاد شده می‌توان دو کارخانه با ظرفیت تولید ۲ میلیون دستگاه خودرو، ایجاد کرد.

● آیا با شرایط تحریمی که صنعت خودرو دارد، می‌توان امیدوار بود به حضور شرکت‌های خارجی در کشور بود؟

بله، همان‌طور که عنوان کردم، صنعت خودروی ایران زیرساخت‌های مناسبی دارد، از این‌رو اگر ارتباطات بین‌المللی کشور بهتر شود، خودروسازان خارجی تمایل به همکاری مشترک و سرمایه‌گذاری در ایران دارند. خودروسازان خارجی ترجیح می‌دهند در کشوری سرمایه‌گذاری کنند که امکانات خوبی دارد و لذا از حضور در کشورهای که زیرساخت خودرویی ندارند، حذر می‌کنند. قطعاً صنعت خودرو برای پیشرفت نیازمند همکاری و تعامل با سایر خودروسازان، قطعه‌سازان و شرکت‌های پیشرو در حوزه خودرو است. برون‌رفت صنعت خودرو از مشکلات فعلی بدون بهبود روابط خارجی ممکن نیست. بدون بهبود روابط دیپلماتیک ممکن است به نواوری‌هایی دست پیدا کنیم، اما این توفیقات جزئی است و برای آنکه بتوانیم ایده‌ها و پیشرفت‌ها را تجاری‌سازی کنیم؛ باید با دیگر کشورها ارتباط داشته باشیم.

اخبار

انتقاد و هشدار وزیر

اقتصاد در باره عملکرد

برخی بانک‌های خصوصی

وزیر امور اقتصادی و دارایی در نامه‌ای به رئیس کل بانک مرکزی درباره عملکرد برخی بانک‌های خصوصی در اعطای تسهیلات به افراد انتقاد و هشدار داد. به گزارش ایرنا، اعطای تسهیلات خرد به متقاضیان یکی از مهم‌ترین اولویت‌های تیم اقتصادی دولت سیزدهم است و تسریع و تسهیل شرایط اعطای وام همواره مورد تأکید شخص رئیس جمهوری و تیم اقتصادی بود. بر همین اساس «سید احسان خاندوزی»، وزیر امور اقتصادی و دارایی در نامه‌ای به «محمد رضا فرزین» رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به انحراف قابل توجه بانک‌ها و مؤسسات خصوصی در اعطای تسهیلات به متقاضیان به خصوص در استان‌ها هشدار داد. وزیر اقتصاد در این نامه پیشنهاد داده است که به بانک‌هایی که در اسرع وقت نسبت به ارتقای نسبت‌های تسهیلات به سپرده استانی خود به حداقل ۵۰ درصد اقدام نکنند، ابتدا اخطار داده شود و در صورت تداوم روند ناصحیح گذشته، بانک خاطی ملزم به تعطیلی شعب ناکارآمد استانی خود شود. بر اساس این نامه و مطابق آمار بیشتر بانک‌های خصوصی و مؤسسات‌های اعتباری دارای نسبت تسهیلات به سپرده نسبتاً پایین‌تری دارند و حتی در ۱۰۰ درصد موارد به عنوان مثال در استان‌ها، دارای عملکرد صفر و زیر پنج درصد نیز هستند.

تند در خصوص عملکرد اقتصادی دولت و تحولات بازار از طی سال‌های اخیر توانسته است، شهرت زیادی در میان کاربران فضای مجازی به دست بیورد. موضوعی که در کسب و کار اصلی وی حکم یک اهرم را بازی می‌کند. در واقع وی با پست‌های جنجالی خود به خصوص در دو سال اخیر دنبال‌کننده‌های قابل توجهی را جذب کرده است و با اتکا به همین شهرت در مؤسسه باسداد کسب و کار اقتصادی خود را پیش می‌برد به طوری که با ارائه مشاوره‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری تلفنی و اخذ حق مشاوره میلیونی به ازای هر ساعت، درآمد کلانی کسب کرده است.

سپامک قاسمی با بیش از ۱۴۲ هزار فالور در توئیتر و بیش از یک میلیون دنبال‌کننده در اینستاگرام و داشتن یک کانال تلگرامی و سابقه فعالیت در کلاب‌هاوس و شبکه‌های اجتماعی مختلف، به یکی از تأثیرگذارترین افراد در فضای مجازی در حوزه اقتصادی تبدیل شده است.

در شرایطی که تحولات بازار ارز و سرمایه‌گذاری‌های خرد برای مردم از اهمیت بیشتری نسبت به سال‌های قبل برخوردار شده است، قاسمی با اتکا به شهرتی که در فضای مجازی به دست آورده است، به تقویت کسب و کار خود پرداخته و در واقع از ارسال سیگنال‌هایی که بازار ارز را به هم می‌ریزد و بازناب زیادی در جامعه دارد، خود را به شهرت رسانده است.

با همه‌گیر شدن شبکه‌های اجتماعی و اقبال عمومی به این شبکه‌ها، در سال‌های اخیر فضای مجازی به سکوی پرتاب بسیاری تبدیل شده است. برخی با ارسال و پست کردن عکس و ویدیو به شهرت دست می‌یابند و برخی دیگر مانند قاسمی با پست‌های تند و انتقادی خود این کار را کرده‌اند. اما در اغلب اوقات این شبکه‌های اجتماعی پشت پرده‌های خاصی نیز دارد که به نیت این افراد برمی‌گردد. بدین ترتیب بد نیست دنبال‌کننده‌های میلیونی قاسمی نگاهی هم به عملکرد باامداد وی کنند. کسانی که از ارسال سیگنال‌های منفی به بازار و گاه به هوس ریختن روند آن سودهای کلانی در محل دیگری به دست می‌آورند.

قاسمی و افرادی از

این دست تلاش

می‌کنند تا با دامن

زدن به جو منفی و

کمرنگ جلوه دادن

اقداماتی که در حوزه

اقتصاد و ارز از سوی

دولت انجام شده

است، بر انتظارات

تورمی موجود بیفزایند

تحولات روز در این حوزه‌ها اقدام به موضع‌گیری می‌کند.

بدین ترتیب در شرایطی که بازار ارز به علاوه بر اخبار غیراقتصادی که به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر شاخص‌های قیمتی بازار ارز بویژه بازار غیررسمی اثر می‌گذارد، برخی تحلیل‌ها و رویکردهای خبری و برجسته کردن اخبار منفی نیز سهم بالایی در التهابات ارزی دارد. در این میان یکی از این افراد که در سال‌های اخیر به رغم نداشتن تحصیلات آکادمیک در حوزه اقتصاد در این حوزه و بازار ارز پرکار شده، سپامک قاسمی است. این فرد با ارسال پست‌های روزانه خود در شبکه‌های اجتماعی و با داشتن دنبال‌کننده‌های میلیونی که به رسانه‌های رسمی نیز راه پیدا کرده است، به صورت ویژه روی تحولات بازار ارز اثرگذار بوده است. قاسمی همان‌طور که گفته شد بدون داشتن تحصیلات دانشگاهی در رشته اقتصاد، علاقه ویژه‌ای به مباحث اقتصادی و سیاسی دارد و با واکنش به

و کمرنگ شده است، ولی همچنان محلی برای ارسال سیگنال‌های افزایشی به سایر بازارهاست. در همین خصوص علاوه بر اخبار غیراقتصادی که به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر شاخص‌های قیمتی بازار ارز بویژه بازار غیررسمی اثر می‌گذارد، برخی تحلیل‌ها و رویکردهای خبری و برجسته کردن اخبار منفی نیز سهم بالایی در التهابات ارزی دارد. در این میان یکی از این افراد که در سال‌های اخیر به رغم نداشتن تحصیلات آکادمیک در حوزه اقتصاد در این حوزه و بازار ارز پرکار شده، سپامک قاسمی است. این فرد با ارسال پست‌های روزانه خود در شبکه‌های اجتماعی و با داشتن دنبال‌کننده‌های میلیونی که به رسانه‌های رسمی نیز راه پیدا کرده است، به صورت ویژه روی تحولات بازار ارز اثرگذار بوده است. قاسمی همان‌طور که گفته شد بدون داشتن تحصیلات دانشگاهی در رشته اقتصاد، علاقه ویژه‌ای به مباحث اقتصادی و سیاسی دارد و با واکنش به

انتشار یک شایعه، خبر یا یک پیش‌بینی از آینده، جهت بازار غیررسمی را تغییر داده است. در این میان همواره دلائل و واسطه‌ها نیز از این اخبار به عنوان یک فرصت استفاده می‌کنند و با موج سواری روی آنها نوسان‌گیری می‌کنند.

بانک مرکزی از سال گذشته با اتخاذ سیاست‌های ارزی جدید موفق شد تا حد زیادی از نوسانات بازار ارز بکاهد، در این راستا در کنار سیاست تثبیت ارزی که سهم زیادی در فروکش کردن التهابات بازار دارد، در مجموع ۱۶ سیاست اتخاذ کرده است که از جمله آنها می‌توان به تأمین ارز کالاها وارداتی، راه‌اندازی مرکز مبادله، مداخله حاشیه‌ای در بازار ارز و طلا، کاهش زمان بازگشت ارز صادراتی، ارائه ارز مسافرتی به مسافران در فرودگاه، اتصال پیام‌رسان‌های ملی و دیگر موارد اشاره کرد.

اما با وجود اینکه بازار غیررسمی موسوم به تلگرامی در ماه‌های اخیر با اعمال این سیاست‌ها و به خصوص راه‌اندازی مرکز مبادله ارز و طلای کشور تضعیف

گزارش

در کنار سیاست‌های نهاد بازار ساز به طور قطع یکی از مؤلفه‌های مهم تأثیرگذار بر سمت و سوی نرخ ارز در بازار غیررسمی فضای روانی و هیجانی ایجاد شده در بازار است. هرگاه این جو هیجانی و روانی فروکش می‌کند و بازار با اخبار مثبت مواجه می‌شود، در نتیجه انتظارات فعالان بازار و مردم از روند صعودی نرخ در آینده نیز کاهش می‌یابد و شاخص قیمت ارز نیز از صعود بازمی‌ماند و به سمت پایین هدایت می‌شود، اما هرگاه بازار با اخبار منفی و تحریک‌آمیز محاصره می‌شود انتظارات تورمی مردم و فعالان بازار نیز به همان میزان افزایش می‌یابد، اتفاقی که نتیجه آن افزایش نرخ ارز در بازار غیررسمی است.

برای مؤلفه‌های روانی و هیجانی مثال‌های بی‌شماری وجود دارد که تنها

پرداخت وام مسکن به متقاضیان

دارای ۳ فرزند تسهیل شد

اصلاحیه دستورالعمل «تسهیلات قرض الحسنه ودیعه، خرید و ساخت مسکن برای متقاضیان دارای فرزند سوم و بیشتر» برای اجرا به پنج بانک عامل مسکن، صادرات ایران، ملت، تجارت و پست بانک ابلاغ شد.

به گزارش بانک مرکزی، مدیر اداره اعتبارات این بانک با اشاره به برقراری ارتباط با سامانه وزارت مسکن به منظور استعلام سوابق متقاضیان این تسهیلات توسط بانک‌ها گفت: به موجب جزء ۳، بند الف تبصره ۱۶ قانون بودجه سال جاری مقرر شده است به متقاضیانی که فرزند سوم یا بیشتر آنها از ابتدای فروردین ۱۳۹۹ به بعد متولد می‌شود، تسهیلات قرض الحسنه ودیعه، خرید یا ساخت مسکن تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان پرداخت شود. وی با اشاره به اصلاح شرایط بهره‌مندی از تسهیلات مذکور عنوان کرد: از جمله مواردی که حسب مقررات بانک‌های عامل می‌باید کنترل می‌گردند، فرم (ج) متقاضی بود بدین معناکه استفاده یا عدم استفاده متقاضی از امکانات دولتی، زمین، تسهیلات پاره‌انای را بررسی می‌کردند. اما باتوجه به اینکه روح حاکم بر قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده بر فرزندآوری تشویق و تأکید دارد لذا در بانک مرکزی به این نتیجه رسیدیم که برای دریافت این تسهیلات این بند حذف شود و دستورالعمل مربوطه اصلاح و روز چهارشنبه مورخ ۷ تیرماه ۱۴۰۲ به شبکه بانکی ابلاغ شد. صحابی افزود: برای مثال ممکن است فرم (ج) متقاضی قرمز باشد و از تسهیلات پاره‌انای و امکانات دولتی استفاده کرده باشد اما به هر دلیلی ملکی را که در اختیارش بوده به فروش رسانده باشد.

مدیر اداره اعتبارات بانک مرکزی تصریح کرد: براین اساس بانک‌ها تنها دو موضوع از سه موضوعی را که برای احراز فاقدين مسکن کنترل می‌کنند درباره این تسهیلات مورد ارزیابی قرار می‌دهند. نکته اول اینکه در سامانه جامع حمایتی وزارت راه و شهرسازی که لینک آن در اختیار بانک‌های عامل قرار گرفته است، وضعیت کنونی مالکیت متقاضی را بررسی می‌کنند، بدین معناکه در حال حاضر ملکی به نام فرد هست یا خیر. دومین نکته استعلام از سامانه سمات بانک مرکزی است که مشخص می‌کند فرد دارای تسهیلات فعال مسکن یا جعله است یا خیر. وی ادامه داد: لذا در صورتی که متقاضی ملکی به نام خود و تسهیلات فعال جعله و مسکن نداشته باشد، بانک عامل می‌تواند نسبت به تشکیل پرونده در این باره اقدام کند.

۱۲۳ اینفلوئنسر ۲.۳ هزار میلیارد تومان درآمد داشتند

شناسایی ۵۵۱ اینفلوئنسر برای دریافت مالیات

گزارش

سخت‌گویی سازمان امور مالیاتی با بیان اینکه مجموع تراکنش‌های واریزی برای ۱۲۳ اینفلوئنسر در سال ۱۴۰۰ بیش از ۲،۳ هزار میلیارد تومان بوده است، گفت: برای این افراد حدود ۱۷ میلیارد تومان مالیات تشخیص داده شده که ۲۳ نفر از اینفلوئنسرهای این مالیات را پذیرفتند. مهدی موحدی بک‌نظر در گفت‌وگو با ایرنا درباره روند مالیات ستانی از اینفلوئنسرهای و آخرین اطلاعات از شناسایی اینفلوئنسرهای مشمول مالیات اظهار داشت: براساس یکی از احکام بودجه‌ای سازمان مالیاتی مکلف شد از یکسری از افرادی که به عنوان اینفلوئنسر یا دنبال‌کننده بالای ۵۰۰ هزارمالیات دریافت کند، طبق بند «ز» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۹۹، سازمان امور مالیاتی مکلف شد کاربران دارای بیش از ۵۰۰ هزار دنبال‌کننده رسانه‌های کاربر محور که از محل درآمد تبلیغات، مشمول مالیات بر درآمد شدند را شناسایی و از آنها مالیات ستانی کند که دستورالعمل اجرایی مرتبط با آن هم نگارش و تدوین شد.

وی با بیان اینکه از همان سال مالیات ستانی از اینفلوئنسرهای در دستور کار سازمان امور مالیاتی قرار گرفت، ادامه داد: اداره کل امور مالیات مؤبدیان متوسط در تهران مأمور شناسایی اینفلوئنسرهای مشمول مالیات دهی شد و این اداره وضعیت اظهارنامه‌های سال ۹۹ و ۱۴۰۰ این اینفلوئنسرهای با دنبال‌کننده بالای ۵۰۰ هزار را مورد بررسی قرار داد و در نهایت ۵۵۱ کاربر و فعال مجازی دارای بیش از ۵۰۰ هزار دنبال‌کننده شناسایی شدند که مشمول مالیات بر درآمد می‌شدند. سخت‌گویی سازمان امور مالیاتی گفت: برخی از این افراد در فضای مجازی شناسه هویتی تعریف

شناسایی کنیم. سخت‌گویی سازمان امور مالیاتی گفت: همچنین در این بین ۶۲۸ بلاگر و اینفلوئنسر مورد شناسایی قرار گرفتند اما هنوز اظهارنامه‌ای ندارند و برای آنها باید اظهارنامه برآوردی تولید شود و تا امروز برای حدود ۳۰۰ نفر از این افراد اظهارنامه برآوردی تولید شده و قرار بر این است، اطلاع رسانی‌های لازم انجام شود تا مالیات بحق این افراد مشخص شود. موحدی بک‌نظر در پاسخ به این سؤال که فعالان در پلتفرم روبیکا هم مشمول مالیات خواهند شد، گفت: روبیکا پلتفرم جدیدی است و تعداد دنبال‌کننده‌ها در این پلتفرم به ۵۰۰ هزار نفر نمی‌رسد و افرادی که درآمد آنها شناسایی شده در پلتفرم‌های خارجی مانند اینستاگرام فعالیت داشتند. وی درباره میزان وصول مالیات از ۱۲۳ اینفلوئنسر شناسایی شده اظهار داشت: صرفاً برای تعداد ۱۲۳ اینفلوئنسر شناسایی شده حدود ۱۷ میلیارد تومان مالیات تشخیص داده شده که ۲۳ نفر از اینفلوئنسرهای این مالیات را پذیرفتند و در قالب توافق ماده ۲۳۸ مالیات را می‌پردازند.

شده‌ای نداشتند با اسامی مستعار و متفاوت از شناسه هویتی و مشخصات سجلی خودشان در رسانه‌های کاربر محور فعالیت داشتند. طبیعتاً برای شناسایی هویت این افراد و میزان درآمد آنها، لازم به شناسایی هویت اصلی این افراد بود بنابراین شرکت‌های واسطی که تبلیغاتی برای این افراد جذب می‌کردند، باید شناسایی می‌شدند تا به هویت اصلی و شماره حساب بانکی این افراد دسترسی پیدا کنیم. موحدی بک‌نظر با اشاره به شناسایی اینفلوئنسرهای مشمول دریافت مالیات تأکید کرد: تعداد قابل توجهی از این افراد تا به امروز شناسایی شده‌اند و برای ۱۲۳ اینفلوئنسر که درآمد قابل توجهی داشتند، درآمد تشخیصی صادر شده است. وی افزود: تراکنش‌ها و حساب‌های این افراد شناسایی شد و تقریباً مجموع تراکنش‌های واریزی برای این ۱۲۳ اینفلوئنسر در سال ۱۴۰۰ بیش از ۲،۳ هزار میلیارد تومان بوده است. معیار تشخیص درآمد اینفلوئنسرهای لزوماً واریزی به حساب بانکی آنها نیست و توانستیم از طریق شرکت‌های واسط تبلیغاتی این افراد را

اخبار

هفت دستگاه اداری پرمصرف مشمول قطع برق شدند

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ گفت: بیمه البرز، سازمان نقشه‌برداری کشور، سازمان نقشه‌برداری کشور، شرکت مهندسی توسعه نفت، پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران از جمله ادارات پرمصرف برق هستند که به خطرها توجهی نکرده‌اند.

به گزارش ایرنا از شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ: کامبیز نظریان گفت: باوجود افزایش دمای هوای شهر تهران، شاهد پایداری کامل شبکه برق هستیم که این پایداری ناشی از همکاری

قابل تقدیر مشترکان است. وی با قدردانی از دستگاه‌های اجرایی که تاکنون همکاری ارزنده‌ای در مدیریت بار و مصرف برق داشته‌اند، افزود:

همکاری ادارات تهران منجر به کاهش ۱۲۰مگاواتی مصرف برق در ساعات اوج بار شده است. مدیرعامل توزیع برق پایتخت ادامه داد: با توجه به اینکه حفظ پایداری کامل شبکه نیازمند همکاری همه جانبه مشترکان بویژه دستگاه‌های اجرایی و اداری است، شاهد هستیم که تعدادی از ادارات باوجود خطاهای داده شده، همچنان نسبت به رعایت مصوبات هیأت دولت بی‌توجه

مانده‌اند. نظریان ادامه داد: همان‌گونه که پیش از این اعلام شده بود روز شنبه هر هفته اسامی این مشترکان پرمصرف به اطلاع مردم خواهد رسید. وی اعلام کرد: بیمه البرز، سازمان شهرداری‌های کشور، سازمان نقشه‌برداری کشور، شرکت مهندسی توسعه نفت، پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران از جمله اداراتی هستند که همکاری مناسبی نداشته و بی‌توجه به دریافت چند اخطار کتبی، مشمول قطع برق شده‌اند.

مصرف آب تهرانی‌ها از ۵۵ هزار لیتر در ثانیه عبور کرد

با شروع فصل تابستان، افزایش دما و استقرار هوای گرم در پایتخت، میزان مصرف آب نیز در این کلانشهر افزایش چشمگیری یافته است، به گونه‌ای که در روز جمعه دوم تیرماه، مصرف لحظه‌ای آب در شهر تهران از ۵۵ هزار لیتر در ثانیه عبور کرد. مصرف آب در کلانشهر تهران در روزهای پایانی هفته، روندی افزایشی دارد به گونه‌ای که در روزهای پنجشنبه و جمعه و ایام تعطیل، مصرف لحظه‌ای آب تهران از ۵۰ هزار لیتر در ثانیه نیز عبور می‌کند. همچنین روز گذشته مصرف لحظه‌ای آب در شهر تهران، ۵۲ هزار لیتر در ثانیه ثبت شد. هر چند این میزان مصرف، مصرف لحظه‌ای آب در تهران بوده و ثابت نخواهد بود اما ثبت این رقم بی‌سابقه بوده و لازم است که تهرانی‌ها راهی برای کاهش مصرف آب پیدا کنند تا با چالش مواجه نشوند.

امریکا: صادرات نفت ایران در اوج

اداره اطلاعات انرژی امریکا اعلام کرد ایران در ۵ ماه گذشته ۱۹ میلیارد دلار صادرات نفت داشته است؛ آماري که بیانگر موفقیت ایران در عبور از تحریم‌های نفتی است

گزارش

مجید میراحیدری

خبرنگار

گفته می‌شود که کل درآمد نفتی ایران در سال ۲۰۲۱ در محدوده ۳۷ میلیارد دلار بوده است. همه این اتفاقات برای صنعت نفت ایران درسایه ۲۰ ماه حضور دولت سیزدهم بر مسند امور به بار نشسته است.

دو سال قبل، صادرات نفت ایران به زیر ۳۰۰ هزار بشکه در روز سقوط کرده بود.

درست در واپسین روزهای وزارت بیژن نامدار زنگنه بر صنعت نفت، کارنامه‌ای فضاحت‌بار برای شیخ‌الوزاری دولت تدبیر و امید. واقعیت این است که صادرات نفت ایران به دلیل تحریم‌ها در سال‌های گذشته با کاهشی قابل توجه همراه بود. دولت قبل هم یگانه راه‌حل افزایش صادرات نفت را در گرو اجرایی شدن برجام و رفع تحریم‌ها دانست. بهانه‌ای بزرگ اما

قابل توجیه برای عملکرد ضعیف دولتمردان دولت قبل. اما چه شد که در دولت سیزدهم ورق به نفع صنعت نفت ایران در بازارهای جهانی برگشت؟

از دیپلماسی انرژی به‌عنوان یکی از روش‌های مهم وزارت نفت در دولت سیزدهم یاد می‌شود. ۱۷ میلیارد دلار جهش داشته است.

بر این اساس، وزارت نفت اثبات کرد که می‌توان با دیپلماسی انرژی میلیارد دلار دور زد؛ از امضای قرارداد سه‌جانبه سوآپ گاز بین ترکمنستان، ایران و جمهوری آذربایجان گرفته تا فروش نفت در حیاط خلوت امریکا

و صادرات حجم قابل توجهی از میعانات گازی و نفت خام سنگین ایران به ونزولا، توسعه همکاری با کشورهای امریکای لاتین با امضای قراردادها و تفاهنامه‌های متعدد، صادرات خدمات فنی و مهندسی به عمان، تقویت روابط دوستانه ایران و روسیه در حوزه صنعت نفت با امضای تفاهنامه ۴۰ میلیارد دلاری شرکت ملی نفت ایران و گازپروم.

اقداماتی مهم بر بستر دیپلماسی انرژی که نتایج آن یکی پس از دیگری به بار می‌نشیند. تازه‌ترین گزارش‌ها از افزایش نزدیک به ۱۷۰ هزار بشکه‌ای تولید نفت ایران در سال ۲۰۲۲ میلادی نسبت به سال ۲۰۲۱ میلادی حکایت دارد.

گزارش‌ها نشان می‌دهند که تولید نفت ایران (نفت خام، میعانات گازی و مایعات گازی) در سال ۲۰۲۲ میلادی به ۳ میلیون و ۸۲۲ هزار بشکه در روز رسید.

هرچند که این رقم در سال پیش از

از ایران به‌عنوان دارنده رتبه پنجم بیشترین فروش نفت در میان اعضای اوپک در ۵ ماهه ۲۰۲۳ یاد می‌شود.

اداره اطلاعات انرژی امریکا بدون اشاره به اینکه ایران در ۵ ماه نخست سال ۲۰۲۱ چه میزان نفت فروخته به صراحت اقرار کرده که کل درآمدهای نفتی ایران در سال ۲۰۲۲ دست‌کم ۵۴ میلیارد دلار بوده است

از نیجریه را داشته و توانسته تولید روزانه نفت خود را ۴۰ هزار بشکه افزایش بدهد.

محمد خطیبی، نماینده سابق ایران در اوپک گفته که دولت سیزدهم زمانی که کار خود را شروع کرد صادرات نفت طبق اعلام حدود ۳۰۰ هزار بشکه در روز بود و اکنون این عدد به یک میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه افزایش یافته و این یک موفقیت بزرگ به حساب می‌آید، چراکه موجب افزایش درآمدهای نفتی شده و در واقع باید گفت که نفت ایران

سد تحریم‌ها را شکسته است. وی با تأکید بر اینکه برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌های تبیین شده موجب افزایش صادرات شده است، گفت: این موضوع یک موفقیت برای کشور تلقی می‌شود که دولت سیزدهم توانسته آن را رقم بزند، افزایش صادرات نفت در شرایط تحریم موضوعی قابل توجه است.

نماینده سابق ایران در اوپک با بیان اینکه تحقق رقم یک میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه‌ای موضوع قابل باور نبود اما محقق شد، اظهار کرد:

ایران می‌تواند به میزانی که قبل از تحریم‌ها صادرات داشت دست یابد، یعنی پتانسیل تولید و صادرات به میزان قبل از تحریم‌ها وجود دارد، در شرایط فعلی می‌توانیم تا دو میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه صادرات داشته باشیم.

خطیبی با بیان اینکه حتی می‌توان فراتر از این عدد نیز گام برداشت اما تحقق آن بستگی به سیاست‌گذاری‌ها دارد و به نظر می‌رسد که دولت سیزدهم نیز در مسیر درستی قدم برداشته است و باید منتظر رکوردشکنی‌های بیشتر باشیم، گفت: سیاست‌های دولت سیزدهم در حوزه دیپلماسی انرژی نیز موفق بوده، چراکه در این مدت شاهد اقدامات مثبتی در این حوزه بوده‌ایم.

صرفنظر از پرداختن بیشتر به این امر، اما یک واقعیت کلی وجود دارد و آن اینکه ایران با دیپلماسی انرژی تحریم‌های سنگین را بی‌رمق کرد، موضوعی که بیانگر شکست رسمی پروژه فشار حداکثری با راهبرد خنثی‌سازی تحریم و معطل نکردن کشور برای برجام و اخم و لبخند غرب است.

جدای از آن، بیانگری‌کفایتی وزیر نفت دولت قبل بوده که حتی از سوی همکار دیگر خود در کابینه به خیانت متهم شد.

شکی نیست که بیژن نامدار زنگنه در دوران وزارت خود بر نفت، اشتباهات بزرگی مرتکب شد که این خطاها نتیجه‌ای جز عقب‌ماندگی و حاشیه‌سازی برای صنعت نفت و تحمیل خسارت‌های گزاف بر اقتصاد ملی نداشت. تشکیل پرونده ترک فعل برای «بیژن نامدار زنگنه» در واقع، کمترین اقدامی است که برای وزیر سابق نفت صورت گرفته است، چراکه با بررسی کارنامه عملکرد او در همه این سال‌های او در وزارت نفت، بی‌اغراق، رسیدن به همان نتیجه‌ای که محمدجواد ظریف در سال ۹۹ بدان رسید به هیچ عنوان دور از ذهن نیست.

پیشنهاد دادند که با توجه به نوسانات ارزی و اوضاع اقتصادی کنونی، به صرفه نبود و چاره کار در ارائه طرح‌هایی مبنی بر بهینه‌سازی مصرف سوخت دیده شد که به دنبال آن، طرح‌های صرفه‌جویی و جایگزینی انرژی با عنوان ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید شرکت بهینه‌سازی مصوب شد.

این طرح‌ها شامل توسعه حمل‌ونقل ریلی و افزایش جابه‌جایی بار و مسافر در بخش ریلی، جایگزینی ۱۷ هزار اتوبوس فرسوده دیزلی درون‌شهری با اتوبوس‌های تمام گازسوز، نوسازی ۶۵ هزار دستگاه کامیون و کشنده فرسوده، جایگزینی ۱۴۰ هزار تاکسی فرسوده با تاکسی پایه گازسوز با پمپايش بالا، تولید قوای محرکه کم‌مصرف در خودروهای

میانگین تولید و مصرف بنزین هم طبق گفته مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در نقطه سر به سر قرار گرفته است. البته این وضع تنها مصلحت‌محور نیست و در طول سال، به دلیل مساعد نبودن شرایط واحدهای صنعتی، خانگی، حمل‌ونقل و سایر موارد، بارها و بارها مصرف سوخت به مرحله رکوردشکنی ایران در میان سایر کشورهای جهان رسیده است. چنانچه مطابق اعلام شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، اکنون روزانه ۲۵۰ میلیون لیتر فرآورده نفتی در کشور مصرف می‌شود که در مقایسه با دنیا، ۵ تا ۶ برابر بالاتر از استانداردهای تعریف‌شده جهانی است. برای رفع این بحران، برخی مسئولان راهکار واردات را

سالانه ۸۰ میلیارد دلار یارانه سوخت در کشور پرداخت می‌شود و این در شرایطی است که سال ۱۴۰۱ مجموع درآمدهای نفتی کشور ۴۳ میلیارد دلار بود، یعنی ایران حدود ۲ برابر درآمدهای نفتی خود را صرف پرداخت یارانه انرژی می‌کند.

به گزارش ایرنا از وزارت نفت، با آغاز فصل گرما و تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها، علاوه بر دوچندان شدن استفاده از سیستم سرمایشی، شاهد افزایش تعداد مسافرت‌های تابستانه و به دنبال آن اعلام شکسته شدن آمار مصرف سوخت در اخبار و رسانه‌ها هستیم؛ موضوعی که از به «مرحله بحرانی رسیدن ناترازی انرژی» حکایت دارد، به گونه‌ای که به‌تازگی مدیرعامل شرکت ملی گاز از ناترازی ۳۰۰ میلیون مترمکعبی در گاز خبر داده و

داخلی و جایگزینی با خودروهای فرسوده، برقی‌کردن چاه‌ها و تلمبه‌های آب کشاورزی دیزلی و ارتقای کارایی ۶۰۰ هزار موتورخانه ساختمان‌های مسکونی، تجاری و اداری با موتورهای گازسوز تا سال ۱۴۰۶ بود؛ طرح‌هایی که به گفته حسن آبنیکی مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، در دولت سیزدهم بیشتر مورد توجه دولت و مجلس قرار گرفته و اعتبارات ویژه‌ای به آن اختصاص داده شده است تا آنجا که امسال حدود ۴۵ هزار میلیارد تومان از محل مصوبه شورای اقتصاد و جریمه سوزاندن گازها در مشعل و دیگر گازهای آلاینده به سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت اختصاص داده شده، در حالی که در سال‌های گذشته تیره ۱۴ تنها منبع مالی این سازمان بوده است.

اخبار

ثبت ۱۱ هزار قرارداد اجاره با کد رهگیری رایگان

معاون مسکن و ساختمان از نهایی شدن ثبت ۱۱ هزار و ۵۷۴ قرارداد اجاره با کد رهگیری رایگان در سامانه املاک و مستغلات بین موجران و مستأجران خبر داد. هادی عباسی اصل در خصوص وضعیت درج اطلاعات قراردادهای موجران و مستأجران در سامانه معاملات املاک و مستغلات کشور و دریافت کد رهگیری رایگان در این سامانه توضیح داد: این سامانه به صورت شبانه‌روزی و رایگان بستر ثبت قراردادهای اجاره را بین موجران و مستأجران فراهم کرده است.

معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی گفت: براساس اطلاعات دریافتی از سامانه معاملات املاک و مستغلات کشور تعداد مراجعه کنندگان این سامانه ۲۱۶ هزار و ۴۹۹ نفر و تعداد کل قراردادهای ایجاد شده در این سامانه ۴۲ هزار و ۱۴۲ مورد است که تاکنون ۱۱ هزار و ۵۷۴ قرارداد در آن نهایی شده است. عباسی اصل تصریح کرد: سامانه معاملات املاک و مستغلات کشور که سوم خردادماه سال جاری رونمایی شد، این امکان را فراهم می‌کند تا موجران و مستأجران قرارداد خود را در سامانه ثبت کرده و کد رهگیری رایگان از این سامانه اخذ کنند.

رفع تعرض فوری ۵۵۰ هکتار زمین دولتی در ۳ ماهه اول امسال

مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن از رفع فوری یک‌هزار و ۳۳۲ فقره تعرض به مساحت حدود ۵۵۰ هکتار زمین دولتی توسط یگان حفاظت سازمان ملی زمین و مسکن در سه ماه ابتدایی امسال خبر داد. ارسال مالکی گفت: طی سه ماهه ابتدایی سال جاری از یک‌هزار و ۳۳۲ فقره تعرض به مساحت حدود ۵۵۰ هکتار زمین دولتی، توسط یگان حفاظت سازمان ملی زمین و مسکن رفع تعرض فوری شده است. معاون وزیر راه و شهرسازی همچنین افزود: در بازه فروردین تا پایان خرداد ۱۴۰۲ برای بیش از ۲۰۰ زمین‌خوار پرونده قضایی تشکیل شده است.

به‌کارگیری ۷ هواپیما تا ۶ ماه آینده

مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران ضمن اعلام آمادگی برای پروازهای اربعین پس از عملیات حج از به‌کارگیری ۷ هواپیما طی ۶ ماه آینده خبر داد. شمس‌الدین فرزادی‌پور گفت: در مناسبت‌های خاص مانند ایام حج و اربعین، یکی از الزامات ما تأمین هواپیماست که در این راستا دواره وجود دارد: افزایش ناوگان از طریق خرید هواپیما و سرخط کردن هواپیماهای زمینگیر. فرزادی‌پور تأکید کرد: اولویت ما تعمیر داخلی است و طی ۶ ماه آینده ۷ هواپیما به‌کارگیری می‌شود که طبق برنامه پیش می‌رویم تا هواپیماهای یکی پس از دیگری وارد چرخه پروازی شود.

پیش از دو ماه از راه‌اندازی این سامانه نزدیک به ۱۲ هزار قرارداد اجاره مسکن به صورت رایگان در آن ثبت شده است و مستأجران کد رهگیری دریافت کردند این در حالی است که تا پیش از این هم دریافت کد رهگیری برای قراردادهای اجاره مسکن از مشاوران املاک رایگان بود ولی کمتر دفتر مشاور املاکی بود که حاضر به صدور رایگان کد رهگیری برای مستأجران می‌شد.

اگرچه بارها کارشناسان، مشاوران املاک را مسئول افزایش قیمت مسکن می‌دانستند اما هر بار چه مسئولان اتحادیه این صنف و چه خود اعضای آن اتهام مربوطه را تکذیب می‌کردند. مشاوران املاک همواره می‌گفتند آنچه برای این دفاتر اهمیت دارد تعدد قراردادهاست نه رقم هر قرارداد؛ اما با بررسی دقیق‌تر موضوع می‌بینیم که مشاوران املاک در صورت بالاتر بودن رقم معامله می‌توانند حق الزحمه بیشتری دریافت کنند اما اگر مصوبه جدید مجلس اجرایی شود سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور خود به خود نرخ حق الزحمه دفاتر املاک را محاسبه کرده و آن را به صورت شفاف در اختیار مشاوران املاک و همچنین طرفین معامله قرار می‌دهد.

در این روش که دفترچه ارزش منطقه‌ای املاک به عنوان ملاک محاسبه در نظر گرفته می‌شود، حق الزحمه مشاوران املاک به میزان قابل توجهی کاهش خواهد یافت. به عبارتی اگر در حال حاضر برای معامله یک واحد مسکونی ۳ میلیارد تومانی نیم درصد ثمن معامله از طریقین اخذ می‌شود که معادل ۳۰ میلیون تومان و از هر طرف ۱۵ میلیون تومان می‌شود ممکن است کمیسیون مشاور املاک تا میزان یک دهم کاهش یابد مسأله‌ای که خود به افزایش تعداد معاملات منجر خواهد شد. بسیاری از کارشناسان صنف معاملات املاک را جزو اصناف مضر برای اقتصاد کشور می‌دانند. پیشنهادهایی مبنی بر تجمیع تعداد زیاد مشاوران املاک در کشور و تبدیل آنها به شرکت‌های مدیریت بازار املاک مطرح شده است کاری که در سایر کشورها هم رایج است مثلاً ممکن است در نیویورک کمتر از هزار شرکت مدیریت بازار املاک داشته باشیم اما این شرکت‌ها شعب متعدد دارند که باید پاسخگوی شرکت بالادستی خود باشند. موضوعی که سبب می‌شود تا شرکت مربوطه هم از نظر پرداخت مالیات شفاف‌سازی شود و هم از نظر اجرای قوانین تحت نظارت قرار گیرد اما در شرایط فعلی که تعداد مشاوران املاک در تهران بعضاً تا ۱۹ هزار واحد صنفی برآورد می‌شود امکان نظارت و کنترل آنها را برای نهادهای نظارتی سخت کرده است همچنین ابزار مالیاتی برای اعمال نظارت بر آنها از محل ثبت معاملات مسکن به کندی امکان اعمال خواهد داشت اما در صورتی که چند شرکت محدود شعب متعددی داشته باشند سازمان مالیاتی می‌تواند از شرکت‌های فعال در صنعت معاملات املاک، مالیات‌های مربوط را اخذ کند.

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران، راهبرد وزارت راه و شهرسازی برای جلب مشارکت و ورود سازندگان، سرمایه‌گذاران و توسعه‌گران در محدوده بافت‌های فرسوده را تبیین و اجرای بسته‌های تشویقی مؤثر از جنس‌های مختلف دانست و تصریح کرد: در این بسته‌های تشویقی بخش‌های مختلف نظیر تسهیلات اداری، مالی و شهرسازانه دیده شده است و مالک، سرمایه‌گذار و سازنده در بافت‌های فرسوده باید در میدان کار به این نتیجه برسند که با مشارکت یکدیگر و با استفاده از بسته‌های تشویقی مؤثر وارد میدان برد شده‌اند.

آیینی همچنین تأکید کرد: بسته‌های تشویقی شهرسازانه می‌تواند سهم بالایی در تولید مسکن در بافت‌های فرسوده داشته باشد. وی با اشاره به مأموریت شرکت بازآفرینی شهری ایران در نوسازی بافت‌های فرسوده و جلب مشارکت مردمی در همکاری با معاونت‌های معماری و شهرسازی سرعت بیشتری ببندد.

بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد در حال حاضر در سطح شهر تهران نیز مشاوران املاک که پیش از این قیمت‌های بالای مسکن اعم از فروش یا اجاره بها را به نرخ‌های اعلامی از سوی مالکان نسبت می‌دادند با آغاز تشدید نظارت بر دفاتر مشاور املاک، قیمت‌های منطقی‌تری را به مالکان پیشنهاد می‌دهند.

نایب رئیس اتحادیه مشاوران املاک استان تهران نیز اخیراً از شناسایی ۹۲۰ مشاور املاک بدون پروانه و غیرمجاز خبر داده و گفته بود مشاورانی که غیرقانونی هستند برای افزایش درآمد‌های خود دست به هر اقدامی می‌زنند. وزارت راه و شهرسازی نیز در راستای کاهش فشارهای مشاور املاک بر خانوارها و همچنین در راستای اجرای قانون جهش تولید مسکن اقدام به راه‌اندازی سامانه ثبت معاملات اجاره مسکن در تهران کرده که در طول

علی محمدی / ایران

خلع ید مشاوران املاک

برخورد با مشاوران املاک متخلف در شهرهای جدید پردیس و پرند سبب کاهش قیمت‌های نجومی مسکن شده است

گزارش

کمیسیون تقویم املاک به ریاست سازمان امور مالیاتی تدوین و ملاک تعیین مالیات نقل و انتقال املاک است، پرداخته شده است. این در حالی است که پیش از این در سال گذشته مصوبه مشابهی در هیأت دولت به تصویب رسید تا براساس آن ملاک تعیین حق الزحمه مشاوران املاک ارزش منطقه‌ای آنها براساس تعیین کمیسیون تقویم املاک محاسبه شود.

اما هیچگاه این مصوبه هیأت دولت به مرحله اجرا نرسید چون مشاوران املاک با این ادعا که ملاک ما قانون دولتی است و مصوبه مجلس نمی‌تواند قانون را فسخ کند حاضر به اجرای تصویب‌نامه هیأت دولت نشدند. به نظر می‌رسد با توجه به محاسبه کمیسیون مشاوران املاک براساس درصدی از ثمن معامله، بهترین وضعیت برای مشاور املاک ادامه شرایط موجود است از همین رو است که با قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بها (در صورت تأیید شورای نگهبان) مخالفت‌هایی از سوی صنف مشاوران املاک صورت گرفته است.

از دیگر مواردی که امکان نظارت بر صنف مشاوران املاک را سخت کرده بود عدم انتقال نظارت بر این صنف از وزارت صنعت، معدن و تجارت به وزارت راه و شهرسازی بود که با قانون جهش تولید مسکن نظارت بر مشاوران املاک به وزارت راه و شهرسازی منتقل شده است همچنین در مصوبه اخیر ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بها بر انتقال نظارت بر صنف مشاوران

املاک به وزارت راه و شهرسازی بار دیگر تأکید شده است. این اختیار به وزارت راه و شهرسازی در مصوبه مجلس داده شده که در صورت بروز تخلف از سوی مشاوران املاک امکان برخورد با آنها با همکاری سازمان تعزیرات حکومتی یا پلمب آنها با همکاری قراچا وجود داشته باشد. هرچند که وزارت راه و شهرسازی در حال حاضر منتظر تأیید این مصوبه از سوی شورای نگهبان نمانده و به وظیفه نظارت بر مشاوران املاک عمل می‌کند. آنگونه که وزارت راه و شهرسازی اعلام کرده برخورد با مشاوران املاک متخلف در شهرهای جدید پردیس و پرند سبب کاهش قیمت‌های نجومی مسکن و بازگشت نرخ‌ها به بازه واقعی تر شده است.

بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد در حال حاضر در سطح شهر تهران

کاهش یک میلیارد تومانی قیمت مسکن با نظارت بر مشاوران املاک

ساماندهی مشاوران املاک بر بازار مسکن و قیمت‌های آن اثر گذاشته است. در این خصوص خلیل محبت خواه، مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران گفت: قیمت مسکن در شهر پردیس با نظارت بر مشاوران املاک بین ۸۰۰ تا یک میلیارد تومان کاهش یافته است.

وی گفت: در حال حاضر نظارت‌ها بر مشاوران املاک در استان تهران افزایش یافته است و همین امر باعث شده که قیمت‌ها در بازار مسکن شهر پردیس شکسته شود و از سوی دیگر بساط دلان و سوداگرانی که همواره جلوی بسیاری از متقاضیان مسکن مهر را گرفته و برخی از آنها را مجبور به فروش واحد مسکونی خود می‌کردند، جمع شده است. به گفته مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران، ورود سازمان تعزیرات به حوزه مسکن در شهر پردیس خود باعث شده که قیمت مسکن در این منطقه بین ۸۰۰ تا یک میلیارد تومان کاهش یابد. در حال حاضر قیمت مسکن در پردیس به حدود ۲ تا ۳ میلیارد تومان رسیده بود و واحد مسکونی کمتر از یک میلیارد تومان وجود نداشت که بر این اساس باید در این بخش نظارت قوی صورت می‌گرفت تا شاهد جمع شدن بساط دلان و شکسته شدن قیمت مسکن در این مناطق بودیم.

برش

عادی، قولنامه‌ای و تصرفی در سکونتگاه‌های غیررسمی باید سنجیده شوند، گفت: مالکان این واحدها به دلیل نداشتن سند قطعی امکان استفاده از تسهیلات مختلف از جمله تسهیلات بانکی را ندارند و با گرفتن سند قطعی می‌توانند از تمام امکانات و تسهیلاتی که برای بازسازی و نوسازی این واحدها در نظر گرفته شده، استفاده کنند. آیینی تأکید کرد: ساکنان این مناطق عمدتاً از اقشار کم‌درآمد جامعه هستند که بدون استفاده از تسهیلات، توان نوسازی مسکن خود را ندارند، از این رو ضرورت دارد هر چه سریع‌تر برای گرفتن سند قطعی و استفاده از این تسهیلات اقدام کنند.

معاون وزیر راه و شهرسازی، همکاری صاحبان املاک و ورود سرمایه‌گذاران، توسعه‌گران و سازندگان به صورت مشارکتی را راهکار نوسازی این مناطق دانست و گفت: به علت اینکه بافت‌های فرسوده برای این دست سازندگان توجیه اقتصادی ندارد، رغبت سازندگان برای ورود به این بافت‌ها کم است.

ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی یا همان حاشیه‌نشینی در سیاست‌گذاری‌های بخش مسکن مورد توجه قرار گرفته است. از معضلات و موانع ساماندهی حاشیه‌نشینی این است که ساکنان به‌صورت معمول در واحدهایی سکونت دارند که سند ندارد و اکثر واحدها با اسناد عادی یا قولنامه‌ای خرید و فروش می‌شوند. از طرفی ساکنان این مناطق از اقشار کم‌برخوردار هستند و برای ساماندهی و نوسازی واحدها و همچنین بهره‌گرفتن از خدمات شهری و اجتماعی نیاز به سند دارند؛ مثلاً به علت نداشتن سند، پرداخت هر نوع وام مانند وام نوسازی یا ساخت و ساز در سکونتگاه‌های غیررسمی عملاً ممکن نیست. در این خصوص معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: ساکنان سکونتگاه‌های غیررسمی به دلیل نداشتن سند قطعی نمی‌توانند از تسهیلات اعطایی ارزان قیمت استفاده کنند و از طرفی به تنهایی توان نوسازی واحد مسکونی خود را ندارند. محمد آیینی، با تأکید بر اینکه املاک دارای سند

ضرورت سنددار شدن املاک قولنامه‌ای

اخبار

رنگ شاخص بورس قرمز شد

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات دیروز ۹ هزار و ۴۹۰ واحد کاهش ارتفاع داد و در ارتفاع ۲میلیون و ۱۴۳ هزار واحدی ایستاد.

شاخص هم‌وزن با ۳۲۳ واحد افزایش به ۷۴۶ هزار و ۹۶۳ واحد و شاخص قیمت با ۱۸۷ واحد رشد به ۴۳۳ هزار و ۱۴۸ واحد رسید. روز شنبه در معاملات بورس تهران، بیش از ۶ میلیارد و ۸۱۳ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۵۱ هزار و ۶۷۹ میلیارد ریال معامله شد.

شاخص فرابورس نیز بیش از ۱۶ واحد کاهش داشت و به ۲۷ هزار و ۶۰۵ واحد رسید.

در این بازار بیش از چهار میلیارد و ۵۶۸ میلیون برگه سهم و اوراق مالی داد و ستد شد و تعداد دفعات معاملات امروز فرابورس بیش از ۳۳۳ هزار و ۷۸ نوبت بود.

رشد ۲۰ درصدی توثیق اوراق بهادار در ۱۴۰۱

به گزارش شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، «علیرضا ترابی» با بیان اینکه ارائه خدمت «توثیق اوراق بهادار» و «انتقال اوراق بهادار متوفیان به وراث» از جمله مهم‌ترین وظایفی است که طبق استانداردهای حقوقی در بازار سرمایه، توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی انجام می‌شود، میزان آمار این ۲ خدمت را اعلام کرد.

وی در خصوص آمار فرایند انتقال اوراق بهادار متوفیان به وراث قانونی اظهار داشت: در سال ۱۴۰۱ بیش از ۲۰ هزار و ۶۹۷ پرونده در این خصوص در شرکت سپرده‌گذاری مرکزی مورد بررسی قرار گرفته است.

ترابی افزود: در نتیجه بررسی این تعداد پرونده، در حقیقت بالغ بر ۲۲۶ هزار و ۵۵۳ مورد نفر/نماد انتقال اوراق بهادار در سامانه پس از معاملات بورس از کد سهامداری اشخاص متوفی به وراث ایشان محقق شده است.

وی در ادامه در خصوص میزان آمار فرایند توثیق اوراق بهادار نیز گفت: براساس اطلاعات موجود، توثیق‌های انجام شده اوراق بهادار در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ با رشدی بیش از ۲۰ درصد روبه‌رو شده است.

ترابی گفت: آمار توثیق‌های انجام شده اوراق بهادار در سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد، ۱۹۱ میلیارد و ۸۸۹ میلیون و ۳۴۵ هزار و ۸۱۰ ورقه بهادار به ارزش ۱۶۷ هزار میلیارد تومان توسط مالکان اوراق بهادار به نفع وثیقه‌گیرندگان مختلف توثیق شده است.

مدیر خدمات حقوقی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه در پایان تعداد اوراق بهادار توثیق شده در سال ۱۴۰۰ را نیز ۱۵۹ میلیارد و ۸۳۸ میلیون و ۳۶۲ هزار و ۱۹۰ ورقه بهادار به ارزش ۱۱۷ هزار میلیارد تومان اعلام کرد.

گزارش

سعیدرشیدی نوبندگانی

روزنامه نگار

انتشار تصویری از مصوبه هیأت وزیران در فضای مجازی و برخی رسانه‌های رسمی که نشان می‌داد سقف نرخ خوراک پتروشیمی‌ها به ۷ هزار تومان افزایش یافته و قیمت سایر حامل‌های انرژی نیز با افزایش روبه‌رو خواهد شد، در هفته گذشته معاملات بازار سهام را تحت‌الشعاع خود قرار داد و بسیاری از معامله‌گران بر این باور بودند که عده‌ای با اطلاع از این مصوبه، زودتر از دیگران اقدام به خروج از بازار کردند و این موضوع عامل اصلی ریزش شاخص‌های بازار سهام در ۱۷ اردیبهشت ماه سال جاری بوده است.

در این خصوص برخی کارشناسان بر این باورند که اگر ابلاغیه‌ای رسمی مبنی بر افزایش نرخ خوراک یا حامل‌های انرژی به شرکت‌ها یا سازمان بورس رسیده باشد، آنها موظف به افشای اطلاعات بوده‌اند و احتمال تخلف قانونی از طرف ناشران و سازمان بورس نیز در افزایش نرخ خوراک یا حامل‌های انرژی به شرکت‌ها یا سازمان بورس رسیده باشد، آنها موظف به افشای اطلاعات بوده‌اند و احتمال تخلف قانونی از طرف ناشران و سازمان بورس نیز در افزایش نرخ خوراک یا حامل‌های انرژی به شرکت‌ها یا سازمان بورس رسیده باشد، آنها موظف به افشای اطلاعات بوده‌اند و احتمال تخلف قانونی و رسمی به دست این مراجع نرسیده است.

بیشتر نیز وزیر امور اقتصادی و دارایی گفته بود: اگرچه افزایش نرخ خوراک پتروشیمی‌ها در جلسه ۱۷ اردیبهشت‌ماه

جاری هیأت وزیران مطرح شد؛ اما تصویب نشد.

سید احسان خاندوزی گفته بود: در واقع زمان نهایی تصویب و ابلاغ مصوبه مذکور اواخر خردادماه بوده است.

در پی اظهارات وزیر امور اقتصادی و دارایی، سازمان بورس نیز طی نامه‌ای از شرکت‌ها خواستار شفاف‌سازی در این موضوع شده بود.

مصوبه‌ای در مورد افزایش نرخ خوراک دریافت نکردیم

در نتیجه پیگیری‌های انجام شده ولی‌الله جعفری مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار اظهار داشت: تاکنون مصوبه‌ای مبنی بر افزایش نرخ خوراک و گاز صنایع به سازمان بورس واصل نشده است.

وی تشریح کرد: پس از انتشار تصویر مصوبه هیأت وزیران، به استناد دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات، با ناشران بورسی مکاتبه شد، اما با توجه به اطلاعیه‌های منتشر شده از سوی تعدادی از ناشران، آنها نیز اعلام کردند تاکنون مصوبه مذکور به دست‌شان نرسیده است.

مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس تأکید کرد مطابق دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات، ناشران مسئولیت شفاف‌سازی در مورد شایعات و همچنین افشای اطلاعات با اهمیت را برعهده دارند؛ در صورتی که ناشر مصوبه مذکور را دریافت کرده باشد، باید بلافاصله آثار مالی آن بر عملکرد سال ۱۴۰۲ را مشخص و جهت استحضار سهامداران افشا کند. به این ترتیب هرچند که بنا به اظهارات

جریان هدفمند اطلاعات زیرپوست بازار سرمایه

عملکرد ضعیف تالار شیشه‌ای در بهبود تقارن اطلاعاتی

درد در جهت افزایش هرچه بیشتر تقارن اطلاعاتی در بازار و شفافیت در عملکرد شرکت‌ها عمل کند. با این حال طی سال‌های گذشته شاهد آن بودیم که خود سازمان بورس اطلاعات مهمی را که می‌تواند در روند معاملات اثرگذار باشد در انحصار خود نگاه داشته است و از انتشار آنها خودداری می‌کند. میزان ورود و خروج پول از کارگزاری‌ها به حساب بانکی اشخاص و همچنین سهم خرید و فروش اعتباری از مجموع معاملات بازار، دو نمونه از آنها است.

به گفته برخی کارشناسان، با وجود اینکه امکان افشای چنین اطلاعاتی از طرف سازمان بورس وجود دارد و حتی در سال‌های گذشته نیز این آمار انتشار می‌یافت، اما در حال حاضر این آمار که می‌تواند در تشخیص جریان پول بین بازارها، به معامله‌گران کمک کند، در انحصار سازمان بورس و کارگزاری‌ها باقی مانده است.

عدم افشای اطلاعاتی از این دست، شائبه امکان سوءاستفاده برخی افراد از اطلاعات نهانی را افزایش می‌دهد و منجر به عدم تقارن اطلاعاتی در بازار سهام می‌شود که این موضوع نیز به نوبه خود درجه کارایی بازار را کاهش می‌دهد.

تمامی معاملات ۱۷ اردیبهشت

بررسی می‌شود

در ادامه اظهارنظرهای انجام شده از طرف مدیران سازمان بورس، دیروز امیرمهدی صباپی مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: در چهارچوب نظارت معمول

و طبق رویه‌های نظارتی، از تاریخ ۱۷ اردیبهشت ماه تا کنون، چندین پرونده معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی، پیش‌دستی در معاملات و سوءاستفاده مربوط به اشخاص حقوقی، شناسایی شده و در جریان رسیدگی است.

وی افزود: تمامی این تخلفات به دلیل انتقال منافع بین اشخاص دارای سطح اهمیت بالا بوده و به هیچ وجه شامل تخلفات با درجه اهمیت پایین‌تر همانند رنج‌کشی و سفارش چینی نیست، بلکه مربوط به اشخاص حقوقی و سوءاستفاده اشخاص حقیقی مرتبط با آن شخص حقوقی و معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی و انتقال منافع فی‌مابین آنها است. صباپی در ادامه مطرح کرد: با توجه به ابلاغیه اخیر معاون اول رئیس جمهور و افزایش ظن معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی حوالی تاریخ صدرالاشاره، پس از استعلام و دریافت اسامی مطلعان از تصمیم نرخ خوراک و اشخاص تحت تکفل آنها به عنوان دارندگان اطلاعات نهانی، در بازه زمانی فوق معاملات اشخاص معرفی شده بررسی و در صورت مشاهده کوچک‌ترین تخلف، به نحو مقتضی مورد پیگیری و رسیدگی قرار می‌گیرد.

وی بیان کرد: این تخلفات به صورت خودکار و به وسیله هشدارهای بسته جدید نظارتی هوشمند کشف می‌شود؛ لذا در شناسایی و رسیدگی به این تخلفات، هیچ محدودیت و خط قرمزی وجود ندارد.

مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس تشریح کرد: با توجه به قوانین و مقررات، تا پایان زمان مراحل رسیدگی، امکان افشای هویت اشخاص متخلف میسر نیست اما با توجه به مفاد دستورالعمل بند چ ماده ۳۶ قانون احکام دائمی (که در آن سال گذشته مصوب و لازم‌الاجرا شد)، در صورت صدور رأی قطعی، اسامی متخلفان منتشر می‌شود.

وی گفت: ضمناً با توجه به نوع تخلف این اشخاص (معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی)، این تخلف از مصادیق ماده ۴۶ قانون بازار بوده و جرم محسوب می‌شود لذا در صورت صدور رأی قطعی در سازمان بورس که می‌تواند شامل آرای می‌مانند سلب صلاحیت و جریمه نقدی باشد، متعاقباً موضوع از طریق مراجع قضایی به منظور رسیدگی کیفری مورد پیگیری قرار خواهد گرفت.

صباپی افزود: لازم به ذکر است، از ابتدای زمستان سال گذشته تا کنون، حدود ۴۰ پرونده در حوزه تخلفات با سطح اهمیت بالا مربوط به اشخاص حقوقی توسط سازمان بورس شناسایی شده که در ۱۵ مورد منجر به صدور رأی بدوی شده است و سایر موارد نیز در مسیر رسیدگی قرار دارد.

مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس گفت: ضمناً علاوه بر سازمان که وظیفه حمایت از حقوق سهامداران خرد را بر عهده دارد و موظف است در راستای اصلاح این مصوبه پیگیری لازم را معمول دارد، از سهامداران عمده خصوصاً صندوق‌های بازنشستگی که مأموریت حفظ و توسعه ثروت بین‌نسلی را برعهده دارند، انتظار می‌رود در راستای منافع آحاد ذینفعان شان به‌نحو شایسته‌ای پیگیر این موضوع باشند و نسبت به آن بی‌تفاوت عمل نکنند.

چهره غبارآلود تالار شیشه‌ای

در حالی که طی سال‌های گذشته، عدم شفافیت در برخی از اطلاعات منتشرشده توسط ناشران و شرکت‌های فعال در بازار سرمایه انتقادات زیادی را از طرف سرمایه‌گذاران به عملکرد مدیران سازمان بورس وارد می‌داشت، از نظر بعضی از کارشناسان، خود سازمان نیز تعدادی از اطلاعات مهم بازار را در انحصار گرفته است

عکس: سجاد صفری / ایران

بازار سرمایه به عنوان یک نهاد شفاف‌ساز وظیفه دارد در راستای افزایش هرچه بیشتر تقارن اطلاعاتی و شفافیت عملکرد شرکت‌ها، کارگزاران و سایر نهادهای مرتبط به معاملات سهام عمل کنند

اثرگذار باشد و دولت می‌تواند در بحث سوخت واحدهای پتروشیمی را همراهی کند. با توجه به اینکه دولت مجبور است در تابستان برق و در زمستان گاز آنها را قطع کند، طبق قانون بهبود فضای کسب و کار، دولت مکلف است به بازارها کمک کند تا وضعیت آنها بهتر شود.

حسینی گفت: اما اگر این روال ادامه داشت، دولت می‌تواند از بخش‌های دیگر به پتروشیمی‌ها کمک کند که هم بتوانند به توسعه خود ادامه دهند و هم بازار سرمایه تحت تأثیر قرار نگیرد.

سودآوری واحدهای پتروشیمی سال گذشته با نرخ خوراک ۱۷ سنتی قابل قبول بوده، امسال نیز به نظر می‌رسد که همین وضعیت باید تکرار شود. تنها چیزی که باعث نگرانی شده، کاهش قیمت‌های فروش جهانی بوده است.

عضو اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی ادامه داد: با توجه به سیاست‌های انقباضی در سراسر دنیا، قیمت همه کالاها به شدت کاهش پیدا کرده به طوری که قیمت متانول، اوره و گاز مایع کاهش یافته است. این موارد می‌تواند روی سودآوری این واحدهای پتروشیمی

بازار سرمایه وارد شود. حسینی با بیان اینکه نباید شوکی به بازار سرمایه و سودآوری شرکت‌های پتروشیمی وارد شود، تأکید کرد: قیمت‌های داخلی محصولات پتروشیمی با توجه به اینکه در بورس کالا است و نرخ پایه آنها با دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان قیمت‌گذاری می‌شود، معمولاً روی آنها رقابت صورت می‌گیرد و این موضوع ربطی به قیمت ۷ هزار تومانی گاز نخواهد داشت.

وی تصریح کرد: تنها نکته‌ای که دولت باید در نظر بگیرد این است که نرخ عوارض نیز به حدود نیم درصد کاهش پیدا کرد؛ البته معافیت مالیاتی واحدهای پتروشیمی هم حذف شد که این در لایحه بودجه از سال قبل و حتی دو سال قبل اجرائی شد. عضو اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی ایران گفت: امسال دولت تصمیم گرفت خوراک واحدهای پتروشیمی را بر مبنای دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان حساب کند، ولی اجازه بدهد واحدهای پتروشیمی ارز خود را بر مبنای ارز بازار مبادله‌ای ۳۸ هزار تومان بفروشند. با این وضعیت، به نظر نمی‌آید که شوکی به

سیدحمید حسینی در گفت‌وگو با ایرنا در خصوص افزایش نرخ گاز خوراک و سوخت صنایع، اظهار داشت: سال گذشته در هنگام تصویب لایحه بودجه ۱۴۰۲، کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی به دنبال افزایش قیمت خوراک گاز واحدهای پتروشیمی (حدود ۵ درصد) و دریافت عوارض بود.

وی افزود: با پیگیری‌های انجام شده، مجلس قبول کرد که اختیار قیمت‌گذاری برای خوراک واحدهای پتروشیمی را به دولت واگذار کند و خود در این موضوع وارد نشود و حتی

بیکاری

افزایش بیش از حد نرخ بیکاری در آلمان

به گزارش «ایران اقتصادی»، داده‌های اداره کار به عنوان نهادی دولتی در آلمان روز جمعه نشان داد که نرخ بیکاری در این کشور در ژوئن ۲۰۲۳ (خرداد) بیش از حد انتظار افزایش یافته است. این اداره اعلام کرد که تعداد بیکاران در آلمان با توجه به تعدیل‌های فصلی ۲۸ هزار نفر افزایش یافته و به ۲.۶۱ میلیون نفر رسیده است.

اداره کار آلمان افزود: بر اساس پیش‌بینی قبلی تحلیلگرانی که در یک نظرسنجی شرکت کرده بودند، تعداد بیکاران در جامعه آلمان باید ۱۳ هزار نفر افزایش یابد، در حالی که نرخ بیکاری با تعدیل فصلی به ۵.۷ درصد افزایش یافت. آندریا نالس، رئیس اداره کار آلمان گفت: تأثیر شرایط سخت اقتصادی اکنون در بازار کار آلمان نیز احساس می‌شود. بیکاری در حال افزایش است و رشد اقتصادی در حال کاهش. فارس به نقل از رویترز مطرح کرد: مؤسسه آیفونیز به آلمان بیشتر از آن چیزی که قبلاً انتظار می‌رفت، رشد منفی را در سال جاری تجربه خواهد کرد، زیرا بالا بودن تورم در این کشور در حال پایین آوردن مصرف در آلمان است.

ریزش روبل رکورد زد

به گزارش «ایران اقتصادی»، دلار آمریکا ۳۰ ژوئن در برابر روبل روسیه افزایش یافت و به بالاترین ارزش خود از اوایل آوریل ۲۰۲۲ رسید. وقایع اخیر که در داخل مرزهای روسیه رخ می‌دهد منجر به افول ارزش این ارز شده است.

طی روزهای اخیر، گروه واگنر علیه مقامات روسیه شورش کرد و رئیس‌جمهور روسیه، ولادیمیر پوتین مدعی شد که اگر این شورش موفقیت‌آمیز بود، دشمنان جهانی از این شورش سوءاستفاده می‌کردند. واحد پول آمریکا در برابر روبل روسیه ۱.۳۸ درصد جهش کرد و در ساعت هفت و ۲۲ دقیقه صبح روز جمعه به وقت شرقی به ۸۸.۴۷۹۹۳ رسید. بر اساس داده‌های مبادله‌ای، این ارز در ساعت ۱۴ به وقت مسکو با ۸۹.۴ روبل در برابر دلار معامله شد.

یورو نیز با بیش از ۹۷ روبل معامله شد که پایین‌ترین سطح از مارس ۲۰۲۲ است. ایسنا به نقل از مارکتینگ، اعلام کرد که روبل همچنین در هفته‌های اخیر به دلیل کاهش قیمت نفت و تحریم‌های غرب که سرمایه‌گذاری خارجی خود را صادرکنندگان را محدود می‌کند، تحت فشار بوده است.

اخبار

آرژانتین بخشی از وام IMF را به یوان چین پرداخت

به گزارش «ایران اقتصادی»، به نقل از شبکه سی سی تی وی، آرژانتین روز جمعه ۲.۷ میلیارد دلار وام خود را به صندوق بین‌المللی پول بازپرداخت کرد که بخشی از آن با یوان چین بود. این نخستین باری بود که آرژانتین از یوان چین برای بازپرداخت بدهی خارجی خود استفاده می‌کند.

«خوان» مانوئل کارنوال، استاد دانشگاه السالوادور، در مصاحبه‌ای با تلویزیون مرکزی چین، گفت: استفاده از یوان چین برای پرداخت وام، انتخاب عاقلانه‌ای بوده که توسط دولت آرژانتین انجام شده است. وی گفت: گسترش نفوذ پول چین در امریکای لاتین نشان‌دهنده نقش مهم چین در جهان است. این استاد دانشگاه السالوادور، گفت: استفاده از یوان چین برای بازپرداخت وام این صندوق می‌تواند سبب اطمینان این کشور از پایداری به تعهدات بین‌المللی شود و مبادلات اقتصادی و تجاری بین آرژانتین و چین را ارتقا دهد. شرکت‌های آرژانتینی نیاز به واردات مقدار زیادی کالا دارند که بیشتر آنها از چین می‌آیند. وی افزود: چین همواره حجم زیادی از کالاها را تولید می‌کند و می‌فروشد. کشورهای جهانی که با چین تجارت می‌کنند، باید از ارز مناسب‌تر مانند یوان استفاده کنند. علاوه بر این، نفوذ چین در امریکای لاتین در حال گسترش است. چین کاری را انجام می‌دهد که سایر کشورها انجام نمی‌دهند، یعنی تأمین مالی برای کمک به توسعه کشورهای منطقه.

نیکاراگوئه هم دلار را کنار می‌گذارد

به گزارش «ایران اقتصادی»، دنیس مونکادا، وزیر امور خارجه نیکاراگوئه اعلام کرد که این کشور می‌خواهد پول واردات گندم از روسیه را به جای دلار به روبل یا کوردوبا، پول ملی نیکاراگوئه، پرداخت کند.

وی تأکید کرد، دو کشور در حال مذاکره برای تجارت به روبل یا کوردوبا هستند تا از یک طرف حجم همکاری‌های اقتصادی خود را افزایش دهند و از سوی دیگر از ارزهای غربی فاصله بگیرند. آن‌گونه که فارس به نقل از اسپوتنیک گزارش کرد، مونکادا افزود: این یکی از موضوعات مورد بحث جهانی در میان کشورهای دوست است که به دنبال مبارزه با سلطه آمریکا هستند. روسیه و نیکاراگوئه باید از حاکمیت خود در نظام بانکی و مالی و همچنین مبادلات تجاری حفاظت کنند.

سیاست‌های خود را از جنبه پولی به ندرت با در نظر گرفتن اثرات خارجی دلار آمریکا مدیریت کرده است؛ به همین دلیل، فراز و نشیب‌های چرخه پولی آمریکا از نظر تاریخی، رونق و رکود در اقتصاد بسیاری از کشورهای در حال توسعه را بشدت افزایش داده است. آزمایش بزرگ پولی فدرال رزرو در سه سال گذشته، با کاهش شدید سیاست‌های انبساطی در طول همه‌گیری کرونا و اعمال سیاست‌های انقباضی به سرعت پس از آن، بار دیگر مشکلاتی را برای جهان ایجاد کرده است؛ اما شاید مهم‌ترین عامل در پایان بخشیدن به سلطه دلار، تمایل فزاینده دولت آمریکا به استفاده از آن برای دستاوردهای ژئوپلیتیک باشد. آمریکا با اعمال تحریم‌ها، مسدود کردن دارایی‌ها و محرومیت از زیرساخت‌های پرداخت حیاتی، کشورهای را که از ارز دلار استفاده می‌کنند، مجبور می‌کند سیاست‌های پولی و مالی این کشور را بپذیرند و حتی با سیاست خارجی آن همسو شوند.

استفاده آمریکا از دلار به عنوان یک سلاح اقتصادی، نگرانی‌هایی را در زمینه امنیت ملی در میان بسیاری از کشورهای جهان جنوب برانگیخته و در آنها این تمایل را ایجاد کرده است. که از ارزهای متنوعی استفاده کنند. در نتیجه، یوان به عنوان جایگزینی احتمالی برای دلار آمریکا مطرح شده است. ظهور چین به عنوان یک شریک اقتصادی معتمد برای بسیاری از کشورهای در حال توسعه، باعث اعتبار یوان شده و اثر شبکه‌های این ارز نیز افزایش یافته است زیرا کشورهای بیشتری از آن برای قیمت‌گذاری در تجارت استفاده می‌کنند. با این حال، سهم مطلق یوان در معاملات برون‌مرزی در مقایسه با دلار آمریکا ناچیز است. ناگفته نماند که این ارز هنوز به طور کامل تبدیل‌پذیر نیست و جریان سرمایه در داخل و خارج از چین همچنان در کنترل است؛ به همین دلیل است که کاهش دلار به عنوان ارز ذخیره برتر جهان، تضمینی برای افزایش یوان برای جبران کمبود آن نیست. اما، این احتمال بیشتر است که در چند دهه آینده، نظام پولی تک‌قطبی فعلی با یک نظام چندقطبی جایگزین شود و دلار به همراه چند ارز دیگر در صحنه باشد تا یک واقعیت اقتصادی و سیاسی جدید را نمایش دهد. رسیدن به این تعادل جدید احتمالاً مشکلات و پیامدهای بسیاری را برای همه در پی خواهد داشت.

یکی از پیامدهای ناخواسته افزایش شکاف ژئوپلیتیک جهانی، آگاهی از خطر تکیه بر یک ارز واحد در معاملات بین‌المللی است.

استفاده آمریکا از دلار به عنوان سلاح!

نگرانی‌هایی در زمینه امنیت ملی در میان بسیاری از کشورهای جهان درباره استفاده آمریکا از دلار به عنوان یک سلاح اقتصادی برانگیخته شده است

بدهی بخش دولتی آمریکا به عنوان سهمی از تولید ناخالص داخلی از زمان بحران مالی جهانی بیش از دو برابر شده و به بیش از ۱۲۰ درصد رسیده است و پیش‌بینی می‌شود در دهه‌های آینده به ۲۰۰ درصد برسد. افزایش مکرر سقف بدهی آمریکا اعتماد به توانایی این کشور در مدیریت بدهی خود را خدشه‌دار کرده است

اگرچه آمریکا از دلار به عنوان سلاح اقتصادی استفاده می‌کند، آشکار می‌شود و به عنوان سوءاستفاده از «امتیاز گراف» وضعیت ارز ذخیره تلقی نمی‌شود.

دومین ویژگی، اثر شبکه‌ای است که با استفاده بیشتر افراد از آن برای مبادله کالاها و خدمات گسترش می‌یابد. هرچه شبکه بزرگ‌تر باشد، نقشی پررنگ‌تر را به عنوان یک ابزار مبادله ایفا می‌کند. در نهایت، باید بازار سرمایه بزرگ و عمیقی وجود داشته باشد که به عنوان یک انبار ثروت، این امکان را برای استفاده‌کنندگان از آن فراهم کند که بازده را با میزانی مشخص از خطر به دست آورند.

به نظر من روند فعلی دلارزدایی بیشتر، نتیجه از دست رفتن اعتبار دلار است. از نظر سیاسی، دولت آمریکا موقعیت‌های مالی خود را مستولانه مدیریت نکرده است.

بدهی بخش دولتی آمریکا به عنوان سهمی از تولید ناخالص داخلی از زمان بحران مالی جهانی بیش از دو برابر شده و به بیش از ۱۲۰ درصد رسیده است و پیش‌بینی می‌شود در دهه‌های آینده به ۲۰۰ درصد برسد. افزایش مکرر سقف بدهی آمریکا اعتماد به توانایی این کشور در مدیریت بدهی خود را خدشه‌دار کرده است. فدرال رزرو (بانک مرکزی آمریکا)

اغراق آمیز است و امکان تبدیل یوان به ارزهای دیگر، هنوز به طور کامل فراهم نیست.

یورو به دلیل مشکلات شدید اتحاد ارزی، هرگز نتوانسته رقیبی برای دلار باشد، اما استفاده از یین و استرلینگ به مرور زمان کاهش یافته و اکنون تنها بخشی کوچک از تجارت جهانی را تشکیل می‌دهد؛ به همین دلیل، احتمال اینکه یک ارز غالب جدید جایگزین دلار آمریکا شود اندک است اما این احتمال بیشتر است که نظام پولی جهانی از یک رژیم تک‌قطبی با محوریت دلار آمریکا، به یک نظام چندقطبی تبدیل شود که در آن دلار، یورو، یوان و احتمالاً چند ارز دیگر، همگی در آن نقش‌هایی اساسی ایفا کنند.

این بزرگ‌ترین تغییر در امور مالی جهان پس از فروپاشی نظام برتون وودز خواهد بود؛ اما در مقایسه با آن نظام، احتمالاً روندی تدریجی‌تر خواهد داشت و از سوی آمریکا دیکته نمی‌شود.

برای آشنایی با اینکه چرا دلار آمریکا در حال از دست دادن سلطه خود است، باید اصول اولیه‌ای را بررسی کنیم که باعث می‌شود یک ارز به عنوان ارز ذخیره در جهان مطرح شود. در اینجا سه ویژگی مهم وجود دارد: اولین ویژگی، اعتبار است که در اداره ارز ذخیره، که سیاست‌های کلان

ترجمه

به گزارش «ایران اقتصادی»، چاینا دیلی در گزارشی نوشت: یکی از پیامدهای ناخواسته افزایش شکاف ژئوپلیتیک جهانی، آگاهی از خطر تکیه بر یک ارز واحد در معاملات بین‌المللی است. این امر بویژه در میان برخی از کشورهای بزرگ که در اصطلاح «جهان جنوب» نامیده می‌شوند و متحد آمریکا و غرب نیستند، مشهود است. مثلاً تمایل به کاهش وابستگی به دلار آمریکا، باعث شده است چین تلاش خود را برای مطرح کردن یوان به عنوان یک ارز ذخیره جهانی افزایش دهد. روسیه و عربستان سعودی بخشی از تجارت انرژی خود را با ارزهایی غیر دلار انجام داده‌اند و برزیل و آرژانتین در حال بررسی ایجاد یک ارز مشترک برای امریکای جنوبی هستند. ممکن است جهان شاهد آغاز پایان سلطه دلار آمریکا بر نظام پولی بین‌المللی باشد.

مطمئناً بعید است که بتوان به این زودی، ارزی را جایگزین دلار کرد. سخن از یوان به عنوان رقیبی که بتوان آن را به سرعت جایگزین دلار کرد، با توجه به شدت استفاده از دلار در دادوستدهای بین‌المللی

کاهش تولید نفت اوپک کمتر شد

انرژی

تولیدشان را به میزان ۱.۰۴ میلیون بشکه در روز کاهش دهند و به حدود ۱۲.۲ میلیون بشکه در روز کاهش می‌دهند که پیش از آن به اجرا گذاشته بودند، اضافه کنند. این محدودیت عرضه در ژوئن به قوت خود باقی بود.

تولید ژوئن بر مبنای ماه به ماه، در میان کشورهای عضو اوپک که مستلزم محدود کردن تولید بودند، به میزان ۱۰ هزار بشکه در روز کاهش پیدا کرد زیرا افزایش تولید کشورهای عراق و نیجریه، تأثیر کاهش تولید اعضای دیگر این گروه را محدود کرد. تولید اوپک همچنان به میزان حدود یک میلیون بشکه در روز کمتر از سطح هدف‌گذاری شده است زیرا نیجریه و آنگولا، فاقد ظرفیت برای تولید طبق سهمیه توافق شده هستند. اوپک هفته جاری در وین، میزبان کنفرانسی خواهد بود که در آن وزیران نفتی و مدیران عامل شرکت‌های نفتی

برجسته حضور پیدا خواهند کرد. طبق نظرسنجی رویترز، عربستان سعودی، کویت و امارات متحده تا حدود زیادی کاهش تولید داوطلبانه خود را به اجرا گذاشتند و در ژوئن، همچنان پایبندی بالایی به توافق نشان دادند.

عربستان سعودی تولید خود را به میزان ۴۰ هزار بشکه در روز کاهش داد که بزرگ‌ترین کاهش تولید در میان کشورهایی بود که ملزم بودند تولیدشان را کمتر کنند. بزرگ‌ترین کاهش تولید در میان اعضای اوپک، مربوط به ایران بود که تولیدش به میزان ۵۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت. ایران به همراه لیبی و ونزوئلا از مشارکت در کاهش تولید اوپک معاف هستند. عرضه نفت ایران در ماه مه به میزان ۳۰۰ هزار بشکه در روز بالاتر از میانگین شد زیرا صادرات ایران بسیار بالاتر از برآوردهای اولیه بود.

تولید عراق به دلیل صادرات بالاتر از جنوب این کشور، افزایش یافت اما در شرایطی که صادرات از شمال این کشور همچنان متوقف مانده است، تولید عراق بسیار پایین‌تر از سطح مجاز قرار دارد. نیجریه هم رشد اندکی را به ثبت رساند و صادرات این کشور قوی ماند. با این حال این کشور بسیار پایین‌تر از سهمیه تعیین شده تحت توافق اوپک پلاس

نفت تولید می‌کند. نظرسنجی رویترز با هدف رصد عرضه به بازار انجام می‌شود و بر مبنای آمار نقل و انتقال است که از سوی منابع خارجی، آمار رفینیتیوآیکان، اطلاعات شرکت‌هایی که جریان نفت را دنبال می‌کنند مانند پترو لیجستیک و کیپرو اطلاعات ارائه شده از سوی منابع آگاه در شرکت‌های نفتی، اوپک و شرکت‌های مشاوره تهیه می‌شود.

اخبار

آخرین وضعیت بازار گوشت قرمز

مدیرعامل اتحادیه گوشت گوسفندی آخرین وضعیت بازار گوشت قرمز را تشریح کرد. علی اصغر ملکی در گفت‌وگو با ایسنا، در توضیح اینکه چرا قیمت گوشت قرمز تغییر نکرده است، گفت: طی سه سال گذشته با خشکسالی مواجه شدیم و به همین دلیل دامداران نتوانستند به دلیل بالا رفتن قیمت نهاده‌ها، هزینه دام‌هایشان را بپردازند و در نهایت بخشی از دام‌هایشان را راهی کشتارگاه کردند. وی ادامه داد: یعنی دام‌هایی که هنوز به وزن مناسب نرسیده بودند و وقت کشتارشان نبود، به دلیل مشکلات در تأمین نهاده به کشتارگاه فرستاده شدند و عرضه دام با کاهش مواجه شد.

رئیس اتحادیه گوشت گوسفندی با بیان اینکه قیمت گوشت قرمز از دام زنده تأثیر می‌گیرد، گفت: اگر یک گوسفند با قیمت هر کیلو ۱۷۸ هزار تومان را خریداری و ذبح کنید با خارج کردن احشا و ضایعات قیمت آن دو برابر می‌شود؛ با پاکسازی دنبه و ۱۰ درصد سود مغازه‌دار، قیمت نهایی تعیین می‌شود.

تولید تخم مرغ به یک میلیون و ۵۰ هزار تن می‌رسد

رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرغداران میهن گفت: برآوردها حاکی از آن است که تولید تخم‌مرغ تا پایان سال به یک میلیون و ۵۰ هزار تن برسد. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، حمیدرضا کاشانی افزود: روزانه ۳ هزار و ۴۰۰ تن تخم‌مرغ در کشور تولید می‌شود که ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار تن از این میزان مازاد بر نیاز کشور است.

کاشانی ادامه داد: برآوردها حاکی از آن است که تولید تخم‌مرغ تا پایان سال به یک میلیون و ۵۰ هزار تن برسد.

رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرغداران میهن تصریح کرد: همچنین بنا بر آمار هفته‌ای ۲ هزار تا ۲ هزار و ۵۰۰ تن تخم‌مرغ صادر می‌شود که به‌دلیل مازاد تولید در صورت حمایت دولت پیش‌بینی می‌شود که صادرات به ۱۲۰ هزار تن برسد.

وی تأکید کرد: با توجه به مازاد تولید، پشتیبانی امور دام باید اقدام به خرید و جمع‌آوری ۲۰ هزار تن تخم‌مرغ مازاد از مرغداران کند تا وضع عرضه کنترل‌شود.

کاشانی اظهار داشت: قیمت کنونی هر کیلو تخم‌مرغ درب مرغداری ۳۴ تا ۳۵ هزار تومان است که کماکان ۳۰ درصد کمتر از نرخ مصوب اعلامی عرضه می‌شود.

افت قیمت گوشت مرغ در گروتداوم افزایش تولید

میزان جوجه‌ریزی خردادماه نشان می‌دهد که با وفور عرضه گوشت مرغ بازار این محصول تنظیم می‌شود و قیمت‌ها به نرخ مصوب می‌رسد

گزارش

هماهمت خواه

روزنامه نگار

پروتئینی بیشتر از گوشت قرمز استفاده کنند، اما نوسان نرخ این محصول نیز مشکل‌ساز و موجب سردرگمی شده است. بنا بر این برخی کارشناسان افزایش سرانه گوشت مرغ را در نابسامانی بازار این محصول بی‌اثر نمی‌دانند و می‌گویند افزایش تقاضا نیز باعث شده گهگاهی شاهد کمبود در بازار گوشت مرغ و افزایش قیمت‌ها شویم.

ظرفیت تولید ۳ میلیون تن گوشت مرغ در کشور

طبق آمارهای موجود، کشور سالانه ظرفیت تولید بین ۳ تا ۳،۵ میلیون تن گوشت مرغ را دارد تا با رسیدن به این حجم تولید بازارهای صادراتی خود را توسعه دهد، اما اکنون طبق آمار وزارت جهاد کشاورزی میزان تولید ۲،۵ میلیون تن است به گفته مسئولان امر با اینکه با تأمین بازار گوشت مرغ مورد نیاز داخلی به خودکفایی رسیده‌ایم، اما صادرات این محصول نیازمند افزایش تولید یک میلیون تنی است تا کفاف بازار داخلی و توسعه بازارهای صادراتی را بدهد.

صنعت طیور یکی از مهم‌ترین زیربخش‌های اقتصاد کشاورزی است که ارزش تولیدات سالانه آن به حدود ۱۰ میلیارد دلار می‌رسد که حدود ۶ میلیارد

دلار آن مربوط به صنعت گوشت مرغ و ۳ میلیارد دلار آن مربوط به صنعت تخم‌مرغ است که نقش مهمی در تولید ناخالص داخلی ایفا می‌کند. در پی اصلاح سیاست ارز ترجیحی و اجرای طرح مردمی‌سازی یارانه‌ها در اردیبهشت ماه سال گذشته، دولت به منظور حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان نرخ مصوب هر کیلوگرم مرغ زنده درب واحدهای پرورشی را ۴۵ هزار تومان و گوشت مرغ را ۶۳ هزار تومان برای مصرف‌کنندگان تعیین کرد که در طول سال گذشته در بیشتر مواقع قیمت مرغ زنده و گوشت مرغ با قیمت‌هایی کمتر از نرخ مصوب عرضه شد و همین امر ضرر هنگفت تولیدکنندگان را به همراه داشت.

برخی کارشناسان یکی از علل نوسان قیمت گوشت مرغ طی ماه‌های اخیر را بالا بودن قیمت جوجه یکروزه گوشتی و حذف گله‌های مادر در اواخر سال گذشته به دلیل مشکلات برخی تولیدکنندگان در تأمین نهاده‌ها می‌دانند به طوری که این اقدام باعث کاهش تولید در ماه‌های اخیر شد و همچنان قیمت این محصول بیش از نرخ مصوب به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد درحالی که در اردیبهشت ماه قیمت گوشت مرغ برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان توسط دولت اصلاح شد.

افزایش ۲۰ درصدی واردات نهاده‌های دامی

نهاده دامی به عنوان یکی از اصلی‌ترین عوامل تأثیرگذار در قیمت گوشت قرمز، گوشت مرغ، تخم مرغ، شیر و سایر لبنیات محسوب می‌شود که هر گونه

نشست، با تشریح مواضع شورای بازرگانی و این معاونت در جهت رفع مشکلات صنف چای گفت: در خصوص قیمت‌گذاری ارزی چای اعلام و نظرات دستگاه‌های نظارتی در خصوص قیمت انواع چای بررسی شد.

به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، پیرو اطلاع‌رسانی قبلی و در راستای آغاز مجدد فرایند ثبت سفارش چای، نشست کمیته قیمت‌گذاری انواع چای با حضور اعضای هیأت مدیره اتحادیه تولید کنندگان، بازرگانان و صنایع بسته‌بندی چای کشور، رئیس سازمان چای، نمایندگان دستگاه‌های نظارتی، نماینده گمرک و مدیران وزارت جهاد کشاورزی در محل معاونت بازرگانی وزارتخانه برگزار، قیمت‌های پیشنهادی اتحادیه چای اعلام و نظرات دستگاه‌های اجرایی در خصوص قیمت‌های اعلامی توسط معاونت توسعه بازرگانی اخذ شد. «احمد خانی نوسوزی» سرپرست معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در این

نشست، با تشریح مواضع شورای بازرگانی و این معاونت در جهت رفع مشکلات صنف چای گفت: در خصوص قیمت‌گذاری ارزی چای اعلام و نظرات دستگاه‌های نظارتی در خصوص قیمت انواع چای بررسی شد.

به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، پیرو اطلاع‌رسانی قبلی و در راستای آغاز مجدد فرایند ثبت سفارش چای، نشست کمیته قیمت‌گذاری انواع چای با حضور اعضای هیأت مدیره اتحادیه تولید کنندگان، بازرگانان و صنایع بسته‌بندی چای کشور، رئیس سازمان چای، نمایندگان دستگاه‌های نظارتی، نماینده گمرک و مدیران وزارت جهاد کشاورزی در محل معاونت بازرگانی وزارتخانه برگزار، قیمت‌های پیشنهادی اتحادیه چای اعلام و نظرات دستگاه‌های اجرایی در خصوص قیمت‌های اعلامی توسط معاونت توسعه بازرگانی اخذ شد. «احمد خانی نوسوزی» سرپرست معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در این

عرضه مرغ منجمد با قیمت ۴۵ هزار تومان در بازار

اکنون دولت برای متعادل‌سازی بازار گوشت مرغ، علاوه بر عرضه ذخایر استراتژیک گوشت مرغ منجمد با قیمت کیلویی ۴۵ هزار تومان در بازار عرضه می‌کند.

عکس: ایرنا

نوسان و کمبود آن بازار را دچار اختلال می‌کند. به همین دلیل دولت سیزدهم و وزارت جهاد کشاورزی در فروردین ماه سال جاری نسبت به همین بازه زمانی در سال گذشته نهاده بیشتری وارد کرده‌اند. براساس آمار اخیر گمرک جمهوری اسلامی واردات نهاده‌های دامی در سال جاری برای تنظیم بازار ۲۰ درصد رشد داشته است که در متعادل‌سازی بازار این محصول تأثیر خواهد داشت زیرا اکنون ۷۵ درصد نیاز بازار مصرف از طریق واردات و ۲۵ درصد آن از طریق تولید داخل نهاده‌های دامی صورت می‌گیرد، این در حالی است که وزارت جهاد کشاورزی به دنبال خودکفایی ۵۰ درصدی در این امر است. ایران با افزایش تولید گوشت مرغ می‌تواند علاوه بر تأمین نیاز داخلی خود، نیاز کشورهای منطقه را نیز تأمین کند که رقم قابل توجهی ارزآوری می‌تواند برای کشور به همراه داشته باشد که در رفع مشکلات تولیداثرگذار است.

قیمت گوشت مرغ به نرخ مصوب می‌رسد

مشاور اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی درباره وضعیت بازار مرغ و تداوم گران‌فروشی این محصول توسط برخی در بازار گفت: مرغ مورد نیاز کشور تأمین است و کمبودی در این زمینه نداریم به طوری که مرغ گرم و مرغ منجمد در بازار عرضه می‌شود. محمدعلی کمالی افزود:

میزان جوجه‌ریزی خردادماه امسال در حدی است که با وفور عرضه گوشت مرغ بازار این محصول تنظیم می‌شود و قیمت‌ها به نرخ مصوب می‌رسد البته اکنون نیز بخش عمده واحدهای عرضه گوشت مرغ این محصول را با نرخ‌های مصوب می‌فروشند اما فراوانی محصول باعث می‌شود آن عده از واحدهای عرضه که این محصول را با نرخ‌های بالا می‌فروشند نیز به قیمت مصوب برسند.

وی که علت اصلی گرانی گوشت مرغ را کمبود جوجه یکروزه می‌داند، اظهار داشت: به تازگی قیمت جوجه یکروزه به قیمت مصوب خود یعنی بین ۱۵ هزار و ۹۰۰ تومان تا ۱۶ هزار و ۹۰۰ تومان رسیده است اما باز هم برخی شرکت‌های عرضه کننده به دنبال رفتار هیجانی تولیدکنندگان مرغ گوشتی تلاش دارند این محصول را با قیمت‌های بالاتر بفروشند. وی براین باور است که با صدور مجوز واردات حدود ۲۰ میلیون تخم مرغ نطفه‌دار به طور حتم برای ماه‌های آتی مشکل رفع خواهد شد.

مشاور اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی ادامه داد: قیمت مصوب هر کیلوگرم مرغ زنده درب واحدهای تولیدی ۵۲ هزار تومان و گوشت مرغ برای مصرف‌کنندگان ۷۳ هزار تومان، نرخ مناسبی است و باید تولیدکنندگان و بازار از این قیمت تبعیت کنند. وی افزود: به طور حتم با عرضه گوشت مرغ پرورش یافته خردادماه در بازار قیمت این محصول بزودی به تعادل می‌رسد و امیدواریم شرایط به گونه‌ای باشد که نه تنها مصرف‌کنندگان بلکه تولیدکنندگان مانیز متضرر نشوند.

طبق آمارهای موجود، کشور سالانه ظرفیت تولید بین ۳ تا ۳،۵ میلیون تن گوشت مرغ را دارد

کردند. در انتهای این نشست، مطابق تمامی جلسات کمیته قیمت‌گذاری کالاهای وارداتی، قیمت‌های پیشنهادی دریافتی از اتحادیه چای برای انواع چای توسط میثم جاهدی به عنوان دبیر جلسه اعلام و نظرات دستگاه‌های نظارتی، گمرک و سازمان چای در خصوص قیمت‌های اعلامی اخذ شد.

مطابق روال پس از بررسی، قیمت‌های نهایی برای تعیین سقف ارزی واردات توسط معاونت توسعه بازرگانی به دفتر تولیدکنندگان داخلی ضربه‌ای وارد نشود. همچنین اعضای هیأت مدیره اتحادیه چای به تشریح شرایط و مشکلات بازار چای و نظرات خود پرداختند و سپس نمایندگان دستگاه‌های نظارتی توصیه‌ها و نظرات خود را در این خصوص بیان

کردند. در انتهای این نشست، مطابق تمامی جلسات کمیته قیمت‌گذاری کالاهای وارداتی، قیمت‌های پیشنهادی دریافتی از اتحادیه چای برای انواع چای توسط میثم جاهدی به عنوان دبیر جلسه اعلام و نظرات دستگاه‌های نظارتی، گمرک و سازمان چای در خصوص قیمت‌های اعلامی اخذ شد.

مطابق روال پس از بررسی، قیمت‌های نهایی برای تعیین سقف ارزی واردات توسط معاونت توسعه بازرگانی به دفتر تولیدکنندگان داخلی ضربه‌ای وارد نشود. همچنین اعضای هیأت مدیره اتحادیه چای به تشریح شرایط و مشکلات بازار چای و نظرات خود پرداختند و سپس نمایندگان دستگاه‌های نظارتی توصیه‌ها و نظرات خود را در این خصوص بیان

نماینده گمرک نیز در جهت تبیین ارزش چای وارداتی و تفاوت‌های قیمتی انواع چای وارداتی و اعلامی نرخ‌های اتحادیه مربوطه و لزوم اصلاح آنها با واقعیت اعلام نظرات خود را بیان کرد. همچنین اعضای هیأت مدیره اتحادیه چای به تشریح شرایط و مشکلات بازار چای و نظرات خود پرداختند و سپس نمایندگان دستگاه‌های نظارتی توصیه‌ها و نظرات خود را در این خصوص بیان

اخبار

سلب صلاحیت
معدنکاران متخلف

ارتقای زیرساخت‌های ایمنی معادن کشور مورد تأکید است و بی‌توجهی به این مهم و مقررات سختگیرانه موجود موجب سلب صلاحیت از معدنکاران متخلف می‌شود. سید رضا محتشمی پور معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت، افزود: یکی از دغدغه‌های اصلی و همیشگی این وزارتخانه و مسئولان آن، موضوع ایمنی معادن بوده و هست. این مقام مسئول وزارت صمت همچنین به ایرادی در مقررات موجود در زمینه حقوق کارگران معادن اشاره کرد و گفت: در این مقررات، پرداخت حق بیمه سخت و زیان آور به انتهای دوره کاری پرسنل و کارگران موکول شده است که سبب تضییع حقوق کارگران می‌شود.

رشد و افزایش
تولید از اولویت‌های
برنامه هفتم

افزایش تولید و هدایت نقدینگی به سمت تولید از جمله اقدامات مهمی است که برای آن در برنامه هفتم، برنامه‌ریزی شده است. روح الله عباس پور سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه مهار تورم و رشد تولید از اولویت‌های کشور است، اظهار داشت: از عواملی که در ایجاد تورم نقش دارند می‌توان به رشد نقدینگی، ناترازی و کسری بودجه، عدم رشد تولید و کاهش ارزش پول ملی، اشاره کرد که در برنامه هفتم سعی شده است این موارد برطرف شوند تا در نتیجه با مهار تورم روبه‌رو باشیم. وی افزود: حفظ ارزش پول ملی و رشد تولید، یکی از مهم‌ترین موضوعاتی است که در جهت حل مشکلات اقتصادی و مهار تورم می‌توان به آنها اشاره کرد، به همین خاطر در برنامه هفتم، به این دو مسأله مهم توجه ویژه‌ای خواهد شد.

افزایش قابل توجه
صادرات فولاد

در دو ماهه نخست امسال بیشترین حجم صادرات فولادی‌ها را شمش فولاد و بیشترین رشد صادرات را آهن اسفنجی به خود اختصاص داده است. براساس آمار انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، در فروردین و اردیبهشت‌ماه امسال یک میلیون و ۴۱۴ هزار تن شمش فولاد صادر شده که بیشترین حجم صادراتی فولادی‌هاست، اما در این مقایسه آماری نسبت به میزان صادرات ارقام فولادی در دو ماهه ابتدایی ۱۴۰۱، کمترین درصد رشد را به میزان ۳۳ درصد داشته است. طی فروردین و اردیبهشت‌ماه سال گذشته یک میلیون و ۶۶ هزار تن شمش فولاد (فولاد میانی) صادر شده بود. پس از آن، ۵۰۱ هزار تن محصولات فولادی طی مدت مذکور سال جاری صادر شده که نسبت به ۳۵۷ هزار تن صادراتی در دو ماهه نخست سال گذشته، ۴۰۳ درصد بیشتر است.

وی بر ضرورت تدوین استراتژی توسعه صنعتی کشور تأکید کرد و گفت: ترسیم نقشه راه توسعه و جهت‌گیری اقتصادی کشور در حوزه‌های مختلف اعم از صنعت، معدن، تجارت و کشاورزی، متناسب با اقتضات کلان اقتصادی در حوزه‌های مختلف بودجه‌ای، ارزی، تجاری، پولی و مالی در قالب این سند ناظر بر همه فعالیت‌های اقتصادی واقعی خواهد بود.

وی خاطرنشان کرد: در این صورت چنین سندی می‌تواند محرومیت‌زدایی، رفع مخاطرات زیست محیطی، ارتقای فناوری در کل اقتصاد و توان رقابت‌پذیری در بازارهای جهانی را به دنبال داشته باشد. اکبری تالارپشتی اضافه کرد: مشخص نیست چه نهادی در کشور توسعه را راهبری می‌کند و در این راستا تأسیس نهاد توسعه‌ای فرابخشی که دارای نگاه کلان بر مبنای ظرفیت‌های ملی و منطقه‌ای بوده و زیرساخت تأمین مالی پروژه‌های توسعه‌ای را داشته باشد، به شدت احساس می‌شود.

بخش خصوصی را نادیده نگیریم

وی با بیان اینکه قانون برنامه هفتم توسعه باید شتاب تحولات اقتصادی در ۱۰ سال آینده کشور را مد نظر داشته باشد، گفت: تعیین رشد ۸.۵ درصدی برای صنعت، ۱۳ درصدی برای معدن و ۲۳ درصدی صادرات در این برنامه، فقط با حضور حداکثری بخش خصوصی قابل تحقق است. عدم حضور بخش خصوصی در جنگ اقتصادی به مثابه این است که نقش بسیج را در هشت سال جنگ تحمیلی نادیده بگیریم. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس اظهار داشت: در لایحه برنامه هفتم توسعه نقش سازمان‌های توسعه‌ای نظیر ایدرو و ایمیدرو کم‌رنگ و مبهم است.

وی خاطرنشان کرد: توسعه روابط بانکی با همسایگان و کشورهای همسایه و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی نظیر بریکس و شانگهای مورد تأکید ماست و دیپلماسی اقتصادی ظرفیت عظیمی است که نباید از آن غافل باشیم. وی ادامه داد: در سال‌های گذشته شاهد بودیم دخالت‌های غیرعلمی و غیرمنطقی دولت، کار ساده تولید و عرضه خودرو را پیچیده کرد و موجب نارضایتی مردم شد.

لزوم تنظیم واردات خودرو

وی بر لزوم تنظیم واردات خودرو از طریق نظام بازار تعرفه تأکید کرد و گفت: ورود از بی‌منشأ خارجی برای واردات خودرو مورد تأکید است و امید می‌رود وزیر صمت با هماهنگی با بانک مرکزی این موضوع را حل و فصل کند. وی همچنین بر استفاده حداکثری از ظرفیت صادرات مجدد در کشور تأکید کرد و گفت: بخش خصوصی ما می‌تواند در این حوزه درخشان ظاهر شود.

تمرکز بر حضور دانش‌بنیان‌ها

اکبری تالارپشتی همچنین قلب معدن را اکتشاف پرشمار و بی‌آدوار شد: در حالی که متوسط عمق اکتشاف در کشور ۸۰ متر است، می‌توان از حضور سرمایه‌گذاران خصوصی برای توسعه اکتشافات در عمق بهره‌برداری کرد. وی تصریح کرد: خام‌فروشی محصولات معدنی کاری عبث و خسارت‌بار است و باید گفت سیاست‌های اجرا شده تاکنون در حوزه معادن ناکارآمد و دور از انتظار ما بوده است. وی تأکید کرد: حضور حداکثری شرکت‌های دانش‌بنیان در تولید در همه رشته‌های صنعتی موجب رشد صادرات محصولات دانش‌بنیان و صنایع پیشرفته خواهد شد که در حال حاضر فقط سهم نیم درصدی از صادرات را در اختیار دارند. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس همچنین خاطرنشان کرد: یکی از راهکارهای رفع ناترازی انرژی در کشور، استفاده از توان و قابلیت بخش خصوصی است.

عکس: ایرنا

وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر داد

تغییر رویکرد قیمت‌گذاری
و تنظیم بازار

رئیس کمیسیون صنایع و معادن: جریانی مشکوک به دنبال خنثی کردن سرعت حرکت دولت است

گزارش

در ابتدا باید به رفع انحصار پرداخت و بازار رقابتی کامل کرد. وی گفت: این وزارتخانه به محیط زیست و توسعه پایدار متعهد است و اینها شعار نیست. وزیر صنعت، معدن و تجارت تأکید کرد: نه تنها بر کاهش دخالت در اقتصاد اعتقاد داریم، بلکه تلاش و تمرکز ما بر سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری خواهد بود و در این راستا به تشکل‌های صنفی اعتقاد کامل داشته و احترام می‌گذاریم.

مقابله با خام‌فروشی

وی با بیان اینکه با خام‌فروشی مقابله خواهیم کرد، ادامه داد: با پیوند زدن واحدها در قالب شرکت‌های مادر، به ایجاد صرفه مقیاس و صرفه دامنه در تولید خواهیم پرداخت. وی همچنین بر به‌کارگیری افراد خیره به دور از سیاست‌زدگی تأکید کرد و گفت: برای حل مشکل زیرساخت‌های اصلی صنایع یعنی آب، برق و گاز، راهکارهایی ارائه خواهیم داد. علی‌آبادی تأکید کرد: کیفیت کالاها و خدمات یک اصل است و از آن کوتاه نخواهیم آمد. وی ادامه داد: محرومیت‌زدایی و مسئولیت‌های اجتماعی را از طریق مشوق برای بنگاه‌ها در دستور کار قرار خواهیم داد. وزیر صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: برای تأمین سرمایه در گردش واحدها به دنبال سازگار و نظام مالی مستقل هستیم و اعتقاد جدی به توسعه صنایع نرم و دانش‌بنیان داریم. وی تصریح کرد: هرچند وضعیت موجود امیدآفرین است، اما هنوز فاصله زیادی تا نقطه مطلوب داریم و جایگاه فعلی شایسته نظام مقدس اسلامی نیست. وزیر صمت یادآور شد: بخش صنعت، معدن و تجارت ۳۰ درصد از تولید ناخالص داخلی و ۳۷ درصد اشتغال را در اختیار دارد و ۷۰ هزار واحد صنعتی، ۱۰ هزار معدن، ۳ میلیون واحد صنفی، ۹۰ هزار انبار و ۴۰ هزار بازرگان، بیشترین عوامل مولد اقتصاد را در خود جای داده است.

توسعه زنجیره‌های ارزش ملی

علی‌آبادی اظهار داشت: در برنامه هفتم توسعه کشور، بر توسعه زنجیره‌های

ارزش ملی و منطقه‌ای و تکمیل زنجیره مواد تأکید شده است. وی با بیان اینکه رهبر معظم انقلاب چشم‌انداز صنعتی، معدنی و تجاری کشور را در دو جمله درون‌زایی و برون‌گرایی خلاصه کرده‌اند، افزود: در این دوره در تلاشیم از رویکرد قیمت‌گذاری و تنظیم بازار به تمرکز بر اقتصاد منطقه‌ای یا ژئو‌اکنومیک صنعتی چرخش داشته باشیم. وی بیان داشت: برای توسعه درون‌زا باید ظرفیت‌ها بر اساس زنجیره ارزش و استفاده از ظرفیت‌های ملی و ارتقای شاخص‌های ارزش در صادرات (بدون در نظر گرفتن صادرات مواد خام و نیمه خام) هدف‌گذاری شود.

علی‌آبادی ادامه داد: در محور برون‌گرایی باید زیرساخت لازم فراهم شود، بر این اساس زیرساختی ایجاد خواهیم کرد که جریان ارزش پایدار خواهد داشت و در برابر نوسانات ارزی مصون خواهد بود و منجر به خلق مزیت پایدار و همکاری وفادارانه بین ایران و کشورهای مد نظر خواهد شد.

حرکت به سمت تک‌نرخ شدن ارز

وی گفت: این رویه سبب خواهد شد تا به جای «نفت در برابر غذا»، «کالی صنعتی و تولیدی در برابر کالاهای مورد نیاز» را داشته باشیم و بتوانیم به‌تدریج

کشور را از اسارت تحریم‌ها نجات دهیم. وزیر صمت تصریح کرد: بی‌تردید این مهم چیز بسیار مهمی است. مردم و بخش خصوصی میسر نخواهد شد و باید بتوانیم مسیرهای رشد و توسعه از جمله مسیر جاده ابریشم را احیا کنیم. همچنین معتقدم در بخش ارز ما باید به‌تدریج مطابق سیاست شورای پول و اعتبار به سمت تک‌نرخ شدن حرکت کنیم.

ضرورت تدوین استراتژی صنعتی

عزت‌الله اکبری تالارپشتی، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی هم در مراسم مذکور با اشاره به ناهماهنگی بخشی از بدنه دولت و خنثی کردن بخشی دیگر، گفت: به نظر می‌رسد جریانی مشکوک و هوشمند به دنبال خنثی کردن سرعت حرکت دولت است.

اکبری تالارپشتی افزود: به عنوان نمونه، در یکی از شهرهای کشور یک سرمایه‌گذار بخش خصوصی در حالی که ده‌ها میلیارد تومان برای پروژه‌های هزینه کرده و به دستور استاندار پروژه آماده بهره‌برداری بود، اما بازرسی آن استان فقط با ایما و اشاره اجازه نمی‌داد کار انجام شود.

هموار شدن مسیر توسعه بخش صنعت و معدن

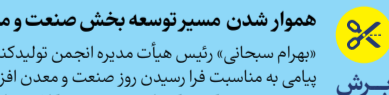
«بهرام سبحانی» رئیس هیأت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در پیامی به مناسبت فرا رسیدن روز صنعت و معدن افزود: تلاشگران عرصه معدن و صنعت کشور که با وجود همه مشکلات و نابسامانی‌های موجود در فضای کسب و کار، همچنان پر خروش و خستگی‌ناپذیر طی طریق می‌کنند و راه را برای آینده‌ای پر امید هموار می‌سازند، داشته باشیم. وی گفت: در چنین شرایطی انتظار می‌رود دولت‌مردان و قانونگذاران نیز با عنایت به نقش پررنگ معدن و صنایع معدنی در رونق اقتصادی، اشتغال و ارزآوری، با اتخاذ تدابیر منطقی تسهیل‌گر، مسیر توسعه این بخش عظیم اقتصادی را بیش از پیش هموار کنند. سبحانی ادامه داد: به‌طور قطع با تلاش فعالان معدن و صنایع معدنی می‌توانیم شاهد رشد و توسعه این بخش بزرگ در راستای سیاست‌های کلان اقتصادی و توسعه ملی باشیم. وی اضافه کرد: همچنین با توجه به مزیت‌های نسبی کشور از جمله برق، گاز و نیروی جوان به‌طور قطع این بخش می‌تواند نقشی اساسی در صادرات و ارزآوری کشور ایفا کند. رئیس هیأت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران ابراز امیدواری کرد با حمایت مسئولان شاهد رشد پایدار تولید و توسعه صادرات در معدن و صنایع معدنی کشور ویژه صنعت استراتژیک فولاد باشیم.

وزیر صمت: هرچند وضعیت موجود امیدآفرین است، اما هنوز فاصله زیادی تا نقطه مطلوب داریم و جایگاه فعلی شایسته نظام مقدس اسلامی نیست.

بخش صنعت، معدن و تجارت ۳۰ درصد از تولید ناخالص داخلی و ۳۷ درصد اشتغال را در اختیار دارد و ۷۰ هزار واحد صنعتی، ۱۰ هزار معدن، ۳ میلیون

واحد صنفی، ۹۰ هزار انبار و ۴۰ هزار بازرگان، بیشترین عوامل مولد اقتصاد را در خود جای داده است

برش

نتایج تلخ سیاست‌های تعدیل اقتصادی دولت هاشمی

آقای هاشمی در دولت های پنجم و ششم (سازندگی) بنا به توصیه لیبرال ها برنامه تعدیل اقتصادی را انجام داد که ضربه سنگینی به کشور وارد شد

حال و هوای اقتصاد ایران در بحبوحه جنگ تحمیلی و در سال های ۶۴ تا ۶۸؛ موضوع کتابی است با عنوان جلد دوم محرمانه های اقتصاد ایران به قلم مهدی و میثم مهرپور و انتشارات روزنامه ایران که در آن، محمد جواد ایزدپا وزیر اقتصاد بخشی از سال های جنگ، روایت‌های متفاوتی را از شرایط کشور به لحاظ اقتصادی ارائه کرده است. از تشکیل نخستین دولت‌ها، زمانی که کشور نخست وزیر و رئیس جمهور را به صورت همزمان داشت و تلاش لیبرال‌ها برای به دست گرفتن سیاستگذاری اقتصادی؛ در این کتاب مطرح شده است. در شماره امروز ایران اقتصادی نیز بخش های دیگری از این کتاب منتشر شده است.

کتاب

معنای لغت نابودی اقتصاد را نمی‌دانند

هیچ گاه در اقتصاد ایران همه کالاها ی اساسی و مصرفی از خارج نمی‌آمده، وقتی که درآمد ارزی کم شود بخشی از کالای اساسی وارد می‌شود و باید جایگزین کمبود تولید داخلی گردد، منتها مشکل، درگیری پهنه غربی کشور با جنگ و محدودیت در کشت بود و از سوی دیگر افزایش واردات به دلیل افزایش جمعیت نیز بود. آقایان اگر شرایط اقتصاد جنگ در انگلستان یا آلمان و ایتالیا را مطالعه می‌کردند به همین سادگی لغت نابودی را به کار نمی‌بردند. در مورد بیماری‌ها هم همین قدر بگویم نرخ مرگ و میر نوزادان بشدت پایین آمد و در گزارش سازمان بهداشت جهانی آمده است اصولاً امید به زندگی در گزارش توسعه انسانی در ایران از رتبه ۱۱۰ جهانی به رتبه بالاتر ارتقا یافت و هم اکنون نیز به هشتاد و هشتمین کشور جهان رسیده‌ایم. بهتر است آقایان فهرست بیماری‌های جدید را برشمردند، اتفاقاً تأمین کالاهای اساسی و افزایش بودجه‌های آموزش و بهداشت باعث رشد آموزش در کشور شد، ضمناً ارتقای ظرفیت و توانایی عظیم متخصصان پزشکی ایران در این دوره به قدری جلوه‌گر بود که به جای اعزام بیماران به خارج معالجه آنان در ایران جایگزین شد، البته باید اعتراف نمود که تعداد اعمال جراحی زیبایی خیلی کم بود.

به نظرم مرحوم هاشمی یک عملگرا بود. وقتی مشکلی پیش می‌آمد سعی می‌کرد آن مشکل را حل و فصل کند. البته ممکن است در این میان به هر سمت و سویی نیز گرایش داشته باشد.

زمانی که اوایل دهه ۷۰ مشکلات شدید ارزی پیش آمد با جدیت تمام برای مشاوره و رفع بحران پیش آمده دعوت به عمل آورد و با سیاست های اصلاحی نهایتاً نیز نرخ ارز را کنترل کرد و در سال ۱۳۷۶ کشور را با تورمی کمتر از ۳۰ درصد به دولت بعدی

تحويل داد که این دستاورد مثبت هم کار بزرگی بود

جایی می‌خواندم که داماد آیت‌الله منتظری به شما گفته بود که باید به وی در وزارت اقتصاد پست بدهید. درست است؟

در هفته‌های اولیه تصدی وزارت اقتصاد روزی هادی‌هاشمی داماد مرحوم آیت‌الله منتظری از من وقت خواست و مطلب صریح وی این بود که می‌خواهد نماینده قائم مقام رهبری در وزارت اقتصاد شود. من هم بدون اینکه خلاف قانون بودن و غیرمنطقی بودن و این‌گونه خودبزرگ بینی درخواست وی را متذکر شوم، به او گفتم بررسی خواهم کرد و نتیجه را به شما می‌گویم و هیچگاه پاسخ و جواب او را ندادم.

آقای دکتر ایزدپا! سوآلی همیشه ذهن مرا درگیر خود کرده است. وقتی عقاید آدم‌هایی مانندهاشمی رفسنجانی و روغنی زنجانی را می‌خوانم با خود می‌گویم چطور ممکن است آدم‌هایی مثل هاشمی و روغنی زنجانی که در دهه ۶۰ به نوعی دارای تفکر اقتصادی چپ بودند، در دهه ۷۰ لیبرال می‌شوند. مثلاً محمدعلی نجفی در اظهارنظری می‌گوید: هاشمی را چپ چپ می‌گفتند.

این‌ها معتقد بودند جنگ نمی‌گذارد دیدگاه شان غالب شود. اگر بعد از جنگ همه چیز آزاد شده و رهاسازی صورت بگیرد، اوضاع کشور به سرعت بهبود خواهد یافت. اتفاقاً آقای‌هاشمی هم در دولت‌های پنجم و ششم (سازندگی) بنا به توصیه همین آقایان برنامه تعدیل اقتصادی را انجام داد که ضربه سنگینی به کشور وارد شد و اقتصاد ایران خسارت‌های گسترده‌ای را متحمل شد و عقب‌گرد کرد که کمتر به شاخص‌های آن زمان آقایان اشاره می‌کنند. همزمانی کسری شدید تراز تجاری در اوج افزایش درآمد‌های ارزی نفتی در مقایسه با سال‌های قبل از آن مقطع زمانی در نتیجه کسری شدید تراز پرداخت‌ها و افلاس ارزی و کسری فاحش بودجه ریالی که

در بدهی‌های گسترده شرکت‌های دولتی و نیز حساب ریالی ذخیره ارزی در ترازنامه بانک مرکزی خود را نشان می‌دادند و آثار اقتصادی آن در انبساط شدید پایه پولی که به صورت تورم ۴۹٫۶ درصدی خود را به اقتصاد ملی تحمیل نمود همه از نتایج تلخ سیاست‌های تعدیل اقتصادی بود. اتفاقاً برنامه اول توسعه شاخص‌های کیفی داشت، اگر عملکرد با شاخص‌های رسمی مصوب برنامه اول مقایسه شود واقعاً مصیبت‌بار است که پس از انقلاب کمتر آمار‌های مقایسه‌ای آن دوره مشاهده و یادگرمی‌شود. البته اگر منطقی و کارشناسی نگاه کنیم تجربه گران این پامدها ناشی از آزادسازی‌ها و یا در واقع رهاسازی‌های اقتصادی که با آموزه‌های صندوق بین‌المللی پول نیز تطبیق داشت متأسفانه برای سال‌های بعد از آن مقطع هم پندآموز واقع نشد و در برخی از دوره‌ها باز هم به تکرار آن مبادرت کرده‌ایم. در واقع نه تن‌ها از نتایج تجربیات تلخ سایر کشورها درس نگرفته‌ایم بلکه از شکست برنامه‌های تعدیل اقتصادی در کشور خود نیز متنبه نشده‌ایم.

به هر حال هاشمی رفسنجانی دارای تفکر چپ بود.

آن زمان هم نمی‌توان گفت‌هاشمی طرفدار نگاه چپ بود. وی معتقد به وجود و تأثیر حکومت و دولت به عنوان عامل محرک اقتصاد است ولی با توجه به شرایط محیطی و سیاسی اقتضایی عمل می‌کرد. برای همین در دولت سازندگی آمدند و همه بازارها را آزاد کردند. بعد از آن بود که بحران ارزی به وجود آمد. خزانه و بانک‌های ما دچار مشکل شدند، تشکیلات دولت به شدت بزرگ تر، سهم دولت در اقتصاد ملی به شهادت اسناد سازمان برنامه و بودجه بیشتر شد و تورم افسارگسیخته بر اقتصاد تحمیل شد. تازه اگر نگاه مقابل و بازدارنده وجود نداشت معلوم نبود چه بر سر اقتصاد

و کشور می‌آمد.

شماهاشمی رفسنجانی را از لحاظ اقتصادی لیبرال می‌دانید؟

به نظرم مرحوم‌هاشمی یک عملگرا بود. وقتی مشکلی پیش می‌آمد سعی می‌کرد آن مشکل را حل و فصل کند. البته ممکن است در این میان به هر سمت و سویی نیز گرایش داشته باشد. زمانی که اوایل دهه ۷۰ مشکلات شدید ارزی پیش آمد با جدیت تمام برای مشاوره و رفع بحران پیش آمده دعوت به عمل آورد و با سیاست‌های اصلاحی نهایتاً نیز نرخ ارز را کنترل کرد و در سال ۱۳۷۶ کشور را با تورمی کمتر از ۳۰ درصد به دولت بعدی تحويل داد که این دستاورد مثبت هم کار بزرگی بود.

ولی به نظر می‌رسد تحت تأثیر تفکرات افرادی مانند روغنی زنجانی و... قرار گرفت؟

بله، اطرافیان ایشان آن قدر بر ادامه سیاست‌های تعدیل اصرار داشتند که کار برای آقای‌هاشمی بسیار سخت شده بود. اما وی با درک صحیحی که از نتایج عملکرد آقایان مسئولان تعدیل اقتصادی پیدا کرده بودند با اصرار و پیگیری‌های جدی خود بر مشکلات و تلخی‌های حاصله غلبه کرد و توانست مسیر اقتصاد را در جهت مناسبی اصلاح کند. به هر حال در کشور گروه خاصی وجود دارند که با نفی انحصارات و توسعه‌طلبی‌های دولت توقع دارند واگذاری‌ها صرفاً به آن‌ها انجام شود و عملاً به دنبال انحصارطلبی‌های طیف خاصی هستند. آن هم نه به صورت عادلانه و پرداخت ثمن دارایی‌هایی که متعلق به بیت‌المال است بلکه از طریق رانت‌جویی و هنوز هم در خصوصی‌سازی‌ها آن را پیگیری می‌کنند.

سال ۶۵، برنامه‌ای به نام «برنامه کوتاه مدت برای مهار بحران‌های ناشی از جنگ» تحت عنوان «برنامه شرایط نوین اقتصادی»

در سازمان برنامه و بودجه نوشته می‌شود. افرادی مانند روغنی زنجانی و مسعود نیلی درباره چنین برنامه‌ای معتقدند که تدوین چنین برنامه‌هایی یکی از اقدامات بسیار مهم در آن برهه، در سازمان برنامه و بودجه بوده است. نظر شما در این باره چیست. اصلاً این برنامه چرا در آن برهه نوشته شد؟

همان‌طور که گفتم در سال های ۶۴ و ۶۵ به دلیل کاهش صادرات نفتی و افت شدید قیمت نفت درآمد‌های ارزی کشور به شدت کاهش یافت. از طرفی مخازن و پایانه‌های نفتی و حتی خود نفتکش‌ها توسط دشمن بعثی به شدت بمباران می‌شدند. طبیعتاً متناسب این شرایط، از یک طرف کسری بودجه دولت بالا رفت و از طرف دیگر دولت سعی می‌کرد مخارج و هزینه‌های کشور را کاهش دهد. بنابراین لازم بود در شرایط نااطمینانی و گسترش جنگ تحمیلی سناریوهای گوناگونی برای سطح‌های مختلف درآمدی تدوین شود. نهایتاً چهار سناریو توسط شورای اقتصاد و برنامه و بودجه برای شرایط مختلف کشور تهیه شد. شورای اقتصاد نیز برای بررسی این چهار سناریو جلسات زیادی برگزار کرد.

سناریوهای یادتان هست؟

مثلاً فرض یکی از سناریوهای این بود که کشور نتواند هیچ نفتی صادر و حتی تولید کند. این بدترین سناریوی ممکن بود و بعد سه سناریوی دیگر بهتر از آن وضعیت بودند. یعنی هم برای وضعیت صفر و هم برای وضعیت‌های بالاتر از صفر در سطوح مختلف سناریو داشتیم. این سناریوها ناظر به پیش‌بینی آینده بود که اگر در آینده چنین وضعیتی پیش‌باید، آمادگی‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم وجود داشته باشد. همچنین در سناریوهای مختلف اولویت‌بندی کالاها و تخصیص منابع براساس وضعیت کشور متفاوت بود. برنامه

شرایط نوین اقتصادی کشور یکی از سناریوهای دوم یا سوم و گزینه بینابین بود که محدودیت‌های شدید ارزی در سال‌های ۶۵ و ۶۶ باعث شد تا این برنامه عملاً مورد توجه و اقدام قرار گیرد. سهمیه‌بندی کالا‌های اساسی و مهم و نیز توجه و هدایت منابع به تولید توسط نظام بانکی و توجه به بنگاه‌های تولیدی کوچک توسط وزارت بازرگانی و جلوگیری از بزرگ شدن دولت و نیز توجه به تولید و تأمین تجهیزات دفاعی جزو مهم‌ترین ویژگی‌های اقتصاد جنگ بود.

شما و مجموعه وزارت اقتصاد هم در تدوین این برنامه‌ها شرکت داشتید؟ یا فقط سازمان برنامه این برنامه را تدوین کرد؟

سازمان برنامه متولی تدوین برنامه‌ها بود. منتها در کمیته‌های گوناگونی توسط وزارتخانه‌های مختلف اقتصاد برنامه‌ها بررسی و سپس در برنامه و بودجه تلفیق شد و پس از آن به شورای اقتصاد می‌آمد که در آنجا هم وزرای اقتصادی حضور داشتند و در مورد مناسب‌ترین سناریو برای اداره کشور بحث می‌کردیم.

فایده این سناریوها چه بود؟ آیا استفاده هم شد؟

تعدد سناریوها برای تطبیق آن‌ها با شرایط مختلف کشور در شرایط جنگی و سطوح مختلف درآمد‌های ارزی و ریالی گوناگون بود. اولاً فضایی ایجاد می‌شد تا همه، حداقل دست‌اندرکاران کشور بدانند در وضع جنگ نابرابر هستیم. ضمن اینکه حسن این جلسات آمادگی مسئولان و بدنه کارشناسی دستگاه‌های مختلف با ایجاد حساسیت برای آن‌ها جهت ارائه راه‌حل‌ها بود. بنابراین یک نوع تعامل بین همه دستگاه‌ها به وجود می‌آمد و همه آن‌ها فعال و درگیر می‌شدند. اما سازمان برنامه مسئول اصلی بود و وزارت اقتصاد و بانک مرکزی به دلیل

درآمدهای ارزی نیز در چهارچوب ترسیمی کمیته تخصصی ارز تنظیم می شد و مدیریت نقدینگی ارزی در بدترین سال های درآمد ارزی ۴۲ ساله کشور به خوبی مدیریت شد. به نحوی که حتی یک LC بانک های ایرانی توسط خارجیان نکول نمی شد. استراتژی وزارت اقتصاد از زمستان ۶۴ که من وارد وزارتخانه شدم این بود که سیستم پولی کشور باید بشدت منضبط شود و نظام مالی شرکت های دولتی با ابداع حسابرسی اجمالی و حتی حسابرسی های صورت نگرفته بنگاه های بزرگ از رژیم سابق را نیز انجام دادیم و به سال کردیم. سازمان حسابرسی تأسیس و انضباط مالی در کشور برقرار شد و با یارانه قابل توجه به صادرات حجم آن در سال ۱۳۶۵ دو برابر شد

خوراکی و مواد اساسی مورد نیاز مردم دچار کمبود نشود. بنابراین مرغ، گوشت، روغن، برنج و... به دلیل اینکه حساب و کتاب داشت و یک سیستم خیلی منظم سهمیه بندی وجود داشت، اصلاً امکان کمبود آن وجود نداشت و اتفاقاً دسترسی به مواد غذایی برای مردم، سال های سال مثال زدن بود و مردم به همین دلیل از دسترسی آسان به مواد غذایی خاطره مثبتی دارند.

ذخیره کالاها ی اساسی در زمان جنگ مانند گندم، برنج و... به چند روز رسید؟ یعنی یادتان هست زمانی رسیده باشد که مثلاً ذخیره گندم و برنج فقط برای چند روز داشته باشید؟

در زمان ما نه. با مدیریتی که اعمال می شد انبار کالاها ی اساسی پر بود. البته برعکس در یک مقطعی بعد از دوران پایان جنگ این اتفاق رخ داد و در سال ۱۳۶۱ هم در مقطع کوتاهی ذخیره گندم کشور به چند روز رسید. در دولت و بعد از جنگ، جلسه ای در هیأت دولت به ریاست مرحوم دکتر حسن حبیبی برگزار شد که من نیز به عنوان قائم مقام وزارت جهاد در آن حضور داشتم. در این جلسه بین وزارت بازرگانی و بانک مرکزی اختلافی به وجود آمد که در اثر این اختلاف جلسه نیز به نتیجه نرسید. وزیر وقت بازرگانی آقای عبدالحسین وهاجی به مرحوم حبیبی گفت: آقای دکتر حبیبی مسأله ای هست که نمی دانم آن را بگویم یا نه؟ اما می گویم: ما زمان جنگ با آن همه محدودیت های ارزی هیچ وقت مثل امروز مشکل ارزی نداشتیم که ذخایر گندم ما فقط برای چند روز کفایت کند که وضع قابل تحملی نیست. مرحوم نوربخش رئیس بانک مرکزی در پاسخ گفت: من طبق دستور رئیس جمهور عمل کرده ام. با این پاسخ، دکتر حبیبی جلسه را بدون نتیجه خاتمه داد. ما زمانی که دولت را به آقای هاشمی رفسنجانی تحویل می دادیم تمام انبارها مملو از کالاها ی اساسی، مواد بهداشتی و دارویی بود. میرحسین به من گفت که وقتی دولت جدید می آید انبارها پر و ذخایر گندم ما برای ۱۰۰ روز کافی باشد.

البته وزارت اقتصاد به دلیل مسئولیت کمیته تخصیص ارز و در مقام تخصیص ارز به این موضوع توجه ویژه داشت و بانک مرکزی همکاری شایسته ای می کرد وگرنه مسأله تأمین و تدارکات آن ها با وزارت بازرگانی بود. شما اگر از وزیر بازرگانی وقت بپرسید، خواهید شنید که انبارها در پایان دولت مملو از کالاها ی اساسی و مواد بهداشتی و دارویی بود و نخست وزیر هم در گزارش مکتوب و رسمی خود به مناسبت تشکیل دولت جدید مشخصاً و صراحتاً به این موضوع اشاره کرد.

یعنی در آن زمان عده ای اولویت بندی کالاها را کلاً قبول نداشتند؟

بله. چنین اندیشه ای به صورت محدود در کشور وجود داشت اما در آن زمان این حرف ها جایگاه چندانی نداشت. وقتی اقتصاد دچار محدودیت است هیچ عقل سلیمی به طرح چنین موضوعی اقبال نمی کند. درک عده ای از آزادی اقتصادی همان آنارشیسم بود.

جمله معروفی است که می گوید: «آزادی تا آن زمان آزادی است که به آزادی دیگران لطمه وارد نکند.» اینکه آزادی عده ای باعث لطمه به دیگران شود «ضد آزادی» است. در مورد رهاسازی و توجه به بازار آزاد طبیعی است زمانی که ظرفیت اقتصادی کشور نیرومند باشد هر چه اقتصاد شما آزادتر باشد صادرات تان افزایش یافته و ارز بیشتری وارد کشورتان می شود. اما در شرایط محدودیت و مشکلات اگر اقتصاد شما آزاد شود همان منابع ارزی را نیز از دست داده و به یک واردکننده صرف تبدیل می شوید. بنابراین آزادسازی در شرایط محدودیت سم است و به مردم فشار فراوانی وارد کرده و کشور را نابود می کند. عموماً کسانی که مسئولیتی ندارند این دغدغه را احساس نمی کنند اما وقتی به مسئولیت های حکومتی می رسند تازه واقعیت ها برای آن ها ملموس می شود یا بلافاصله با ایجاد محدودیت ها مقاومت کرده یا اینکه باید تسلیم خواست دشمن شوند.

گویا در سال ۶۶، برنامه دیگری تحت عنوان «برنامه بحران» توسط همان تیم قبلی نوشته می شود که هرگز منتشر و توزیع نمی شود و به صورت اسناد محرمانه باقی می ماند. این برنامه دارای چه مفادی بود و چرا جزو اسناد محرمانه طبقه بندی شد؟

من چنین برنامه ای را به یاد ندارم. فقط همان چهار برنامه ای را که بر اساس شرایط متفاوت تدوین شدند به یاد می آورم. شاید برنامه مدنظر شما یکی از همین چهار برنامه است.

نه یک برنامه مجزا و دیگر است. روغنی زنجانی و مسعود نیلی از این برنامه خبر داشتند. چطور شما به عنوان وزیر اقتصاد دولت از این برنامه خبر ندارید؟

اگر نام برنامه، «بحران» باشد قطعاً این برنامه را دولت تدوین نکرده است. کلیت دولت اصولاً با واژه «بحران» بشدت مخالف بود. برای همین هم در برنامه از واژه «شرایط نوبین» استفاده می شد. من به کارگیری واژه «بحران» CRISIS را در شرایط صرفاً محدودیت قبول ندارم و این ترجمه را اغراق آمیز می دانم. کما اینکه ترجمه خطر برای واژه ریسک Risk را صحیح نمی دانم. خطر در لغت فارسی به مراتب از ریسک در لغت انگلیسی فراتر است.

یکی از محورهای این برنامه به نقل از تدوین کنندگان آن این است که در صورت حمله آمریکا به ایران معیشت مردم باید چگونه تأمین شود. در روزنامه ها و مجلات آن زمان محورهای این برنامه عیناً با چنین ادبیاتی اعلام شده است. اما این برنامه مهر محرمانه می خورد.

یکی از چهار سناریو در برنامه شرایط نوبین همین بود که آمریکا به ما حمله نظامی می کند و ما نتوانیم حتی یک قطره نفت صادر کنیم. حتی برای مصرف داخلی نیز نفت و بنزین نداشته باشیم، باید چکار کنیم که قبلاً اشاره کردم.

شاید این همان برنامه است. در کل من برنامه مستقلی به نام برنامه بحران غیر از چهار گزینه ای که ذکر کردم به یاد ندارم.

متناسب سازی درآمدها و هزینه های کشور

چون درآمدهای ارزی کشور در سال ۶۵ با سال ۶۶ متفاوت بود، قرار بود در اجرا متناسب با شرایط و میزان درآمدهای کشور عمل شود. اما چون محدودیت های مختلف در طول این

۸ سال پشت سر هم انباشته شده بود شرایط در همه این سال ها دشوارتر شده بود ولی این امکان داشت تا بتوانیم هزینه های ریالی را در کمیته تخصیص اعتبار متناسب با درآمدهای کشور تنظیم کنیم و از طرفی دستگاه ها نیز همکاری می کردند تا بر اساس شرایط کشور انتظارات خود را بودجه را محدودتر نمایند.

برش

سازمان بهداشت جهانی آمده است اصولاً امید به زندگی در گزارش توسعه انسانی در ایران از رتبه ۱۱۰ جهانی به رتبه بالاتر ارتقا یافت و هم اکنون نیز به هشتاد و هشتمین کشور جهان رسیده ایم. بهتر است آقایان فهرست بیماری های جدید را برشمردند، اتفاقاً تأمین کالاها ی اساسی و افزایش بودجه های آموزش در بهداشت باعث رشد آموزش در کشور شد، ضمناً ارتقای ظرفیت و توانایی عظیم متخصصان پزشکی ایران در این دوره به قدری جلوه گر بود که به جای اعزام بیماران به خارج معالجه آنان در ایران جایگزین شد، البته باید اعتراف کرد که تعداد اعمال جراحی زیبایی خیلی کم بود. ما بالاخره ظرفیت تولید داشتیم. نمی توانستیم شاهد از بین رفتن این ظرفیت باشیم. ما می گفتیم: در زمان جنگ تمام عیار علیه کشور نباید ارز دولتی به مسافران برای توریسم و تفریح در سواحل و... داده شود. کما اینکه عده ای می گفتند باید بدهیم و داده هم می شد. ما بالاخره این ضوابط را جاری کردیم. معتقد بودیم وقتی شرایط عادی نیست، باید ضرورت های کشور اولویت بندی شوند. اما عده ای اصولاً با واژه «اولویت» مسأله داشتند و دارند. می گویند اولویت به معنای رانت است. باید همه چیز را آزاد کنیم و دست نامرئی و بازار خودش جهت می دهد و آن نوزادان بشدت پایین آمد و در گزارش

و مصرفی مردم از خارج وارد می شد. اقتصاد ایران در حال نابودی بود. وضعیت به حدی بغرنج بود که در آن زمان مجبور به کوپنی کردن لوازم آرایشی و بهداشتی مانند صابون، شامپو و مواد شوینده شده بودیم. بسیاری از بیماری هایی که طبق مدارک سازمان بهداشت جهانی از ایران رفته بود به دلیل کمبود مواد لوازم بهداشتی در حال شیوع بودند. کوپنی، روغن، نیازهای اولیه کارخانه ها و... از دغدغه های مهمی بود که نمی توانستیم وارد کنیم. این توصیفی که همکار شما از آن سال ها دارد با توصیفات شما کاملاً در تناقض است. می گویند شرایط خوب بود، حتی می خواستیم تولید را افزایش دهیم. اما فرد دیگری در دولت نظری کاملاً برعکس شما دارد.

اولاً هیچ گاه در اقتصاد ایران همه کالاها ی اساسی و مصرفی از خارج نمی آمده، ثانیاً وقتی که درآمد ارزی کم شود بخشی از کالای اساسی وارد می شود و باید جایگزین کمبود تولید داخلی شود، منتها مشکل، درگیری پهنه غربی کشور با جنگ و محدودیت در کشت بود و از سوی دیگر افزایش واردات به دلیل افزایش جمعیت نیز بود. آقایان اگر شرایط اقتصاد جنگ در انگلستان یا آلمان و ایتالیا را مطالعه می کردند به همین سادگی لغت نابودی را به کار نمی بردند. در مورد بیماری ها هم همین قدر بگویم نرخ مرگ و میر نوزادان بشدت پایین آمد و در گزارش

سناریوهای برنامه شرایط نوبین اقتصادی

در سناریوهای مختلف اولویت بندی کالاها و تخصیص منابع براساس وضعیت کشور متفاوت بود.

برنامه شرایط نوبین اقتصادی کشور یکی از سناریوهای دوم یا سوم و گزینه بینابین بود که محدودیت های شدید ارزی در سال های ۶۵ و ۶۶ باعث شد تا این برنامه عملاً مورد توجه و اقدام قرار گیرد. سهمیه بندی کالاها ی اساسی و مهم و نیز توجه و هدایت منابع به تولید توسط نظام بانکی و توجه به بنگاه های تولیدی کوچک توسط وزارت بازرگانی و جلوگیری از بزرگ شدن دولت و نیز توجه به تولید و تأمین تجهیزات دفاعی جزو مهم ترین ویژگی های اقتصاد جنگ بود.

برش

نقش کلان آن ها در اقتصاد با سازمان برنامه و بودجه همراهی داشتند.

کدام یک از این سناریوها به مرحله اجرا رسید؟

چون درآمدهای ارزی کشور در سال ۶۵ با سال ۶۶ متفاوت بود، قرار بود در اجرا متناسب با شرایط و میزان درآمدهای کشور عمل شود. اما چون محدودیت های مختلف در طول این هشت سال پشت سر هم انباشته شده بود شرایط در همه این سال ها دشوارتر شده بود ولی این امکان وجود داشت تا بتوانیم هزینه های ریالی را در کمیته تخصیص اعتبار متناسب با درآمدهای کشور تنظیم کنیم و از طرفی دستگاه ها نیز همکاری می کردند تا بر اساس شرایط کشور انتظارات خود را بودجه را محدودتر نمایند.

درآمدهای ارزی نیز در چهارچوب ترسیمی کمیته تخصیص ارز تنظیم می شد و مدیریت نقدینگی ارزی در بدترین سال های درآمد ارزی ۴۲ ساله کشور به خوبی مدیریت شد. به نحوی که حتی یک LC بانک های ایرانی توسط خارجیان نکول نمی شد. استراتژی وزارت اقتصاد از زمستان ۶۴ که من وارد وزارتخانه شدم این بود که سیستم پولی کشور باید به شدت منضبط شود و نظام مالی شرکت های دولتی با ابداع حسابرسی اجمالی و حتی حسابرسی های صورت نگرفته بنگاه های بزرگ از رژیم سابق را نیز انجام دادیم و به سال کردیم. سازمان حسابرسی تأسیس و انضباط مالی در کشور برقرار شد و با یارانه قابل توجه به صادرات حجم آن در سال ۱۳۶۵ دو برابر شد.

یکی از همکاران شما در آن برهه، در مورد ویژگی های سال ۶۵ می گوید برنامه های به نام «شرایط نوبین» برای کشور نوشته شد. درآمدهای نفتی بشدت سقوط کرده بود. ارز در اختیار دولت نبود. همه کالاها ی اساسی

اخبار

قیمت هر کیلو گوشت گوسفندی به ۳۵۰ هزار تومان رسید

رئیس شورای تأمین کنندگان دام، نرخ کنونی هر کیلو گوشت گوسفندی را در استان‌های مختلف کشور ۳۵۰ هزار تومان اعلام کرد و گفت: با توجه به حجم انبوه دام، کمبودی در عرضه نداریم.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، منصور پوریان گفت: اکنون متوسط قیمت گوشت گرم گوسفندی در استان‌های مختلف ۳۵۰ هزار تومان و گوشت گوساله ۲۹۰ هزار تومان است.

وی قیمت هر کیلو بره نر آماده کشتار را ۱۵۵ تا ۱۶۵ هزار تومان اعلام کرد و افزود: با توجه به شرایط مساعد تولید و عرضه انبوه دام، مشکلی از لحاظ تأمین و عرضه گوشت نداریم، همچنین در واحدهای دامداری اجازه افزایش قیمت در بازار دام و گوشت را نخواهیم داد.

رئیس شورای تأمین کنندگان دام گفت: با توجه به توزیع گسترده گوشت وارداتی و داخلی در بازار، کمبودی در بازار وجود ندارد.

طرح‌های زیربنایی آبخیزداری در قالب طرح آبخیز تا جالیز اجرامی شود

مدیرکل دفتر امور آب کشاورزی از هدفگذاری و برنامه‌ریزی برای اجرای طرح‌های زیربنایی آبخیزداری و آب و خاک در قالب طرح آبخیز تا جالیز خبر داد.

به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، رضا سرافرازی در نشست بررسی طرح آبخیز تا جالیز روستاهای علی‌آباد دمق و جوزان شهرستان ملایر که با حضور مسئولان آب و خاک جهاد کشاورزی استان همدان در کرج برگزار شد، گفت: هدفگذاری و برنامه‌ریزی برای اجرای طرح‌های زیربنایی آبخیزداری و آب و خاک در قالب طرح آبخیز تا جالیز انجام شده است.

وی ضمن با اهمیت شمردن طرح مذکور گفت: اجرای طرح‌های آبخیزداری، بازسازی و نوسازی قنوات و طرح افزایش بهره‌وری در پایاب با رویکرد توسعه کشت در محیط‌های کنترل شده (گلخانه‌ای)، از سرفصل‌های مهم این طرح است. سرافرازی خاطر نشان کرد: دفتر امور آب کشاورزی به دنبال مکان‌یابی طرح‌های مناسب در تمامی استان‌ها با رویکرد مدیریت واحد آبیاری در اراضی پایاب قنوات است.

افزایش تولید گندم با وجود خشکسالی

بر اساس آمارهای رسمی، خرید تضمینی گندم به ۵ میلیون تن رسید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشد ۲۸ درصدی داشته است

گزارش

نقیسه امامی
روزنامه نگار

گندم در بین محصولات کشاورزی جزو راهبردی‌ترین محصولات کشاورزی محسوب می‌شود، بنابراین اهمیت تأمین و تولید داخلی این محصول برای حفظ امنیت غذایی در اولویت دولت سیزدهم قرار دارد. بدون تردید می‌توان یکی از اقدامات موفق دولت را در حوزه کشاورزی جهش تولید گندم در سال گذشته و سیاستگذاری برای رشد تولید و خرید گندم قلمداد کرد.

امروز در شرایطی ما به تولید ۵ میلیون تن خرید تضمینی گندم در ابتدای تیرماه رسیده‌ایم که در سال آخر دولت دوازدهم گندمکاران از تعیین غیرمنطقی نرخ ۵ هزار تومان برای هر کیلوگرم خرید تضمینی این محصول بشدت گلایه‌مند بودند و میزان خرید تضمینی گندم توسط دولت با کاهش محسوس به ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تن رسید. در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ میزان تولید به ۸ میلیون تن و میزان واردات به ۷ میلیون تن رسیده بود، اما اکنون با رسیدن به نیمه‌های فصل برداشت، از میزان خرید در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ عبور کرده است. عملیات عظیم خرید تضمینی گندم

امروز در شرایطی ما به تولید ۵ میلیون تن خرید تضمینی گندم در ابتدای تیرماه رسیده‌ایم که در سال آخر دولت دوازدهم گندمکاران از تعیین غیرمنطقی نرخ ۵ هزار تومان برای هر کیلوگرم خرید تضمینی این محصول بشدت گلایه‌مند بودند و میزان خرید تضمینی گندم توسط دولت با کاهش محسوس به ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تن رسید. در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ میزان تولید به ۸ میلیون تن و میزان واردات به ۷ میلیون تن رسیده بود، اما اکنون با رسیدن به نیمه‌های فصل برداشت، از میزان خرید در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ عبور کرده است. عملیات عظیم خرید تضمینی گندم

ترتیب استان‌های خوزستان با یک میلیون و ۷۱۵ هزار تن، فارس با ۸۰۸ هزار تن، گلستان با ۴۹۸ هزار تن، ایلام با ۲۹۰ هزار تن، خراسان رضوی با ۲۵۲ هزار تن، کرمان با ۲۴۱ هزار تن و کرمانشاه با ۱۶۶ هزار تن بیشترین مقدار خرید گندم را داشته‌اند. استان‌های فارس با ۴۱۱ هزار تن،

تعیین نرخ مناسب خرید تضمینی گندم و افزایش ۲۰۰ درصدی در قیاس با دولت دوازدهم، اعلام باموقع نرخ خرید تضمینی، اجرای کشت قراردادی و کاهش ۴۵ درصدی نرخ نهاده‌ها باعث شد میزان خرید تضمینی گندم در دو سال اخیر با رشد قابل توجهی مواجه شود.

رشد چشمگیر قیمت خرید تضمینی گندم از کشاورزان در دولت سیزدهم نسبت به دولت‌های گذشته باعث افزایش قابل توجه تولید این محصول راهبردی شد تا جایی که سال ۱۴۰۱، ۷/۵ میلیون تن گندم از کشاورزان خریداری شد. حمایت‌های دولت سیزدهم همچنان از تولید و خرید تضمینی گندم برای خودکفایی در تولید این محصول راهبردی ادامه دارد تا مجدداً کشور به جایگاه خودکفایی در تولید گندم برسد. ایران در بین سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۵ با تولید میانگین بیش از ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تن گندم، نخستین خودکفایی را در تولید این محصول تجربه کرد، همچنین در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ نیز با میانگین تولید ۱۳ تا ۱۴ میلیون تن، خودکفایی در گندم را جشن گرفت. دور از انتظار نخواهد بود که با پشتیبانی دولت از کشاورزان دوباره در سال‌های پیش رو به خودکفایی در تولید گندم برسیم.

برداشت بیش از ۶۰ درصدی مطالبات

در ۱۰۰ روز نخست امسال، بیش از دو سوم مطالبات کشاورزان سراسر کشور پرداخت شده است که با واریز ۵۰ هزار و ۵۵۵ میلیارد تومان پول تحویل گندم به حساب کشاورزان، بیش از ۶۷ درصد از مطالبات پرداخت شده است. در این میان، به ترتیب کشاورزان استان‌های خوزستان، کهگیلویه و بویراحمد، هرمزگان، کرمان، قم، بوشهر، سیستان و بلوچستان، ایلام و گلستان، از ۷۲ تا ۷۷ درصد مطالبات خود را دریافت کرده‌اند.

برش

خوزستان با ۳۶۰ هزار تن، ایلام با ۱۱۸ هزار تن، بوشهر با ۱۰۲ هزار تن، لرستان با ۸۴ هزار تن و کرمانشاه و کرمان هر یک با ۷۷ هزار تن، بالاترین میزان افزایش خرید را نسبت به مدت مشابه سال گذشته به خود اختصاص داده‌اند.

استان‌های بوشهر و یزد هر یک با بیش از ۵ و نیم برابر، لرستان با بیش از ۲ و نیم برابر، کهگیلویه و بویراحمد با حدود ۲ و نیم برابر، فارس با بیش از ۲ برابر و سیستان و بلوچستان با حدود ۲ برابر، بیشترین میزان رشد خرید را نسبت به بازه زمانی مشابه سال گذشته تجربه کرده‌اند.

دولت سیزدهم قیمت خرید تضمینی گندم را از کیلویی ۵ هزار تومان ابتدا به ۷ هزار و ۵۰۰ تومان تغییر داد و با شروع جنگ اوکراین و روسیه و تغییر قیمت‌های جهانی، در ابتدای سال ۱۴۰۱ قیمت را به ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان و مجدد این رقم را به ۱۳ هزار تومان افزایش داد تا کشاورزان متضرر نشوند. دولت با موافقت تغییر مجدد نرخ خرید تضمینی به ۱۵ هزار تومان در سال جاری درصدد است تا انگیزه کشاورزان را برای تخصیص محصول خود به دولت برانگیزاند.

تعیین نرخ مناسب خرید تضمینی گندم و افزایش ۲۰۰ درصدی در قیاس با دولت دوازدهم، اعلام باموقع نرخ خرید تضمینی، اجرای کشت قراردادی و کاهش ۴۵ درصدی نرخ نهاده‌ها باعث شد میزان خرید تضمینی گندم در دو سال اخیر با رشد قابل توجهی مواجه شود.

رشد چشمگیر قیمت خرید تضمینی گندم از کشاورزان در دولت سیزدهم نسبت به دولت‌های گذشته باعث افزایش قابل توجه تولید این محصول راهبردی شد تا جایی که سال ۱۴۰۱، ۷/۵ میلیون تن گندم از کشاورزان خریداری شد.

حمایت‌های دولت سیزدهم همچنان از تولید و خرید تضمینی گندم برای خودکفایی در تولید این محصول راهبردی ادامه دارد تا مجدداً کشور به جایگاه خودکفایی در تولید گندم برسد. ایران در بین سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۵ با تولید میانگین بیش از ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تن گندم، نخستین خودکفایی را در تولید این محصول تجربه کرد، همچنین در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ نیز با میانگین تولید ۱۳ تا ۱۴ میلیون تن، خودکفایی در گندم را جشن گرفت. دور از انتظار نخواهد بود که با پشتیبانی دولت از کشاورزان دوباره در سال‌های پیش رو به خودکفایی در تولید گندم برسیم.

تلاش ایران برای خودکفایی در تولید محصولات صیفی جات

معاون پژوهشی پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی گفت: تولید بذر هیبرید خیار و فلفل نهایی شده است و در دو هفته آینده از آن رونمایی می‌شود.

مهران شریعت‌پناه در گفت‌وگو با فارس، اظهار داشت: فرایند علمی تولید بذر هیبرید خیار و فلفل در کشور نهایی شده است و طی دو هفته آینده ثبت و اعلام خواهد شد. معاون پژوهشی پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی با بیان اینکه سالانه ۱۰۰ میلیون دلار صرف واردات بذر سبزی و صیفی جات از شرکت‌های بزرگ دنیا می‌شود، گفت: نبود بذر هیبریدی محصولات سبزی و صیفی جات در سال‌های گذشته مشکلات زیادی را ایجاد کرده بود که در حال حاضر همه گلخانه‌های تولید بذر سبزی و صیفی جات بویژه کوجه‌فرنگی و خیار برای واردات بذر وابسته به کشورهای

دیگر هستند که اگر این بذرها در داخل تولید نشوند، همیشه باید چشم ما به واردات باشد و انتظار فشار از کشورهای سلطه‌گر هم وجود دارد.

وی اضافه کرد: کارگروهی با حضور نهادهای ستاد اجرایی فرمان امام (ره) و بنیاد برکت تشکیل شده است تا در زمینه خودکفایی بذر سبزی و صیفی جات کار کنند. شریعت‌پناه افزود: دانش فنی تولید بذر هیبرید در اختیار این نهادها قرار داده شده و قرار است سالانه ۵ رقم بذر هیبرید معرفی شود، اما ظرفیت تولید ۱۰ تا ۱۵ رقم هم وجود دارد. معاون پژوهشی پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی تأکید کرد: کام‌بزرگ بخش کشاورزی ایران برای رفع وابستگی به واردات بذر سبزی و صیفی جات و خودکفایی در این محصولات برداشته شده است و بزودی ایران در این محصولات خودکفا خواهد شد.

۳۷ هزار تن صادرات میگو در سال گذشته

مدیرکل دفتر امور میگو و آبزیان شور سازمان شیلات ایران از صادرات ۳۷ هزار تن میگو در سال گذشته خبر داد و گفت: در حال حاضر صادرات میگو به بیش از ۲۱ کشور انجام می‌شود. به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، وحید معدنی از برنامه‌ریزی برای تولید میگوی پرورشی آب شور در کشور به عنوان یک کالای صادرات‌محور خبر داد و افزود: با توجه به تولید صادرات‌محور میگوی پرورشی آب شور، وجود بازارهای قوی خارجی به همراه بالا رفتن قیمت ارزی محصول و نرخ تبدیل آن در کشور، به عنوان عوامل تأثیرگذار در میزان عرضه محسوب می‌شوند. وی اظهار کرد: در حال حاضر صادرات میگو به بیش از ۲۱ کشور صورت می‌گیرد و پنج کشور عمده واردکننده میگوی پرورشی آب شور ایران شامل روسیه، امارات متحده

عربی، چین، قطر و ترکیه است. مدیرکل دفتر امور میگو و آبزیان شور سازمان شیلات ایران، صادرات میگوی کشور در سال ۱۴۰۱ را بیش از ۳۷ هزار تن عنوان کرد و گفت: عمده گونه میگوی مورد پرورش در ایران، گونه وانامی است. معدنی تصریح کرد: سازمان شیلات ایران به منظور توسعه صادرات میگوی پرورشی به دنبال جذب سرمایه‌گذاران برای ایجاد تنوع در بسته‌بندی و عرضه محصول است و در این زمینه پیشرفت‌های قابل توجهی از طریق حمایت از ایجاد بازارهای آبزیان استانی صورت گرفته است. مدیرکل دفتر امور میگو و آبزیان شور سازمان شیلات ایران اظهار داشت: در حال حاضر تعداد ۹۲ واحد فرآوری میگو با تجهیزات و ماشین‌آلات مرتبط در کشور داریم و ظرفیت فرآوری در یک شیفت کاری یک هزار و ۳۵۰ تن در روز است.

اخبار

تدوین ۱۵۰۰ استاندارد شایستگی برای مشاغل دانش بنیان

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: یک هزار و ۵۰۰ استاندارد شایستگی برای ۹۰ شغل در حوزه مشاغل نوین و دانش بنیان در دولت سیزدهم تدوین شده است. غلامحسین حسینی نیا در گفت‌وگو با ایرنا اظهار داشت: این استانداردها در رشته‌های مختلف و توسعه فعالیت مشاغل دانش بنیان است. وی افزود: با ورود مشاغل دانش بنیان و نوین، نیازمند ارائه تدوین استانداردهای شایستگی و شغلی و ارائه مهارت‌های فنی و حرفه‌ای هستیم. معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به نهضت ملی مهارت آموزشی گفت: در آینده‌ای نزدیک با تغییر مشاغل توسط فناوری‌ها و دانش بنیان‌ها، باید همزمان با نیاز بازار کار، مهارت‌های فنی و حرفه‌ای ارائه شود. وی تأکید کرد: سازمان فنی و حرفه‌ای با توسعه چتر مهارتی در سراسر کشور، به آسیب‌شناسی مشاغل پرداخته و اقدام به شناسایی بازارهای کار آینده کرده

و در همین راستا استانداردها را تهیه کرده است. حسینی نیا خاطر نشان کرد: در کنار ۶۵۰ مرکز دولتی فنی و حرفه‌ای، چهار هزار و ۸۳۸ کارگاه و پنج مرکز سنجش و صلاحیت حرفه‌ای، ۱۶ هزار و ۵۰۰ آموزشگاه آزاد، سه هزار و ۱۸۱ مرکز جوار کارگاهی و بین کارگاهی، ۳۶ هزار و ۳۴۲ مرکز محیط کار واقعی و ۳۰۲ مرکز مدیریت مهارت آموزی و مشاوره شغلی در دانشگاه‌ها (TMC) خدمات آموزشی ارائه می‌شود. وی به مهارت‌آموزی دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی اشاره کرد و گفت: مهارت‌افزایی دانش‌آموختگان آموزش عالی در قالب طرح نخلستان و مهارت‌افزایی دانشجویان نیز در قالب هیبریدی-ترکیبی با هدف ارتقای ظرفیت اشتغال‌پذیری جوانان ارائه می‌شود. معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بیان داشت: در این طرح‌ها بیش از پنج میلیون نفر دوره در مدت پنج سال ارائه خواهد شد که نقش مهمی در اشتغال پایدار فارغ‌التحصیلان و دانشجویان خواهد داشت.

تمدید آیین‌نامه مستثنی شدن

کارکنان بقاع متبرکه از شمول قانون کار به مدت یک سال

دبیر کانون عالی انجمن‌های صنفی کارکنان کشور با اشاره به برگزاری جلسه شورای عالی کار گفت: آیین‌نامه مستثنی شدن خدام و کارکنان بقاع متبرکه از شمول قانون کار به مدت یک سال تمدید شد. هادی ابوی، گفت‌وگو با خبرنگاری تسنیم، درباره سبب و هدف همین نشست شورای عالی کار گفت: در این نشست نمایندگان کارگری و کارفرمایی (شرکای اجتماعی) به بیان پیشنهادات خود در خصوص طرح درخواست سازمان اوقاف و امور خیریه در رابطه با تمدید مدت آیین‌نامه مستثنی شدن خدام و کارکنان بقاع متبرکه، مساجد، حسینیه‌ها، تکایا، مدارس علوم دینی موقوفه و موقوفات عام غیرتولیدی از شمول موادی از قانون کار به مدت ۵ سال از تاریخ انقضای مصوبه پیشین پرداختند و در نهایت با جمع‌بندی نظرات، بررسی موضوعات به مدت یک سال تصویب و تمدید شد.

گرفته است. سهم صنایع کانی غیرفلزی ۱۶ درصد، صنایع سلولزی ۹ درصد، صنایع برق و الکترونیک ۴ درصد، صنایع نساجی ۵ درصد و خدمات نیز ۳ درصد در واحدهای احیا شده بوده است.

تحقق ۷۸ درصد واحدهای کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت تولید

در سال گذشته تعداد واحدهایی که کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت تولید داشتند و به بالای این میزان رسیدند، ۷۸ درصد محقق شد. به عبارتی از مجموع ۳ هزار و ۳۰۰ واحد تولیدی راکد که کمتر از ۵۰ درصد فعالیت تولیدی داشتند، ۲ هزار و ۵۶۲ واحد از آنها ظرفیت تولیدشان به بالای ۵۰ درصد رسید.

علت غیرفعال بودن واحدهای صنعتی راکد در سال گذشته

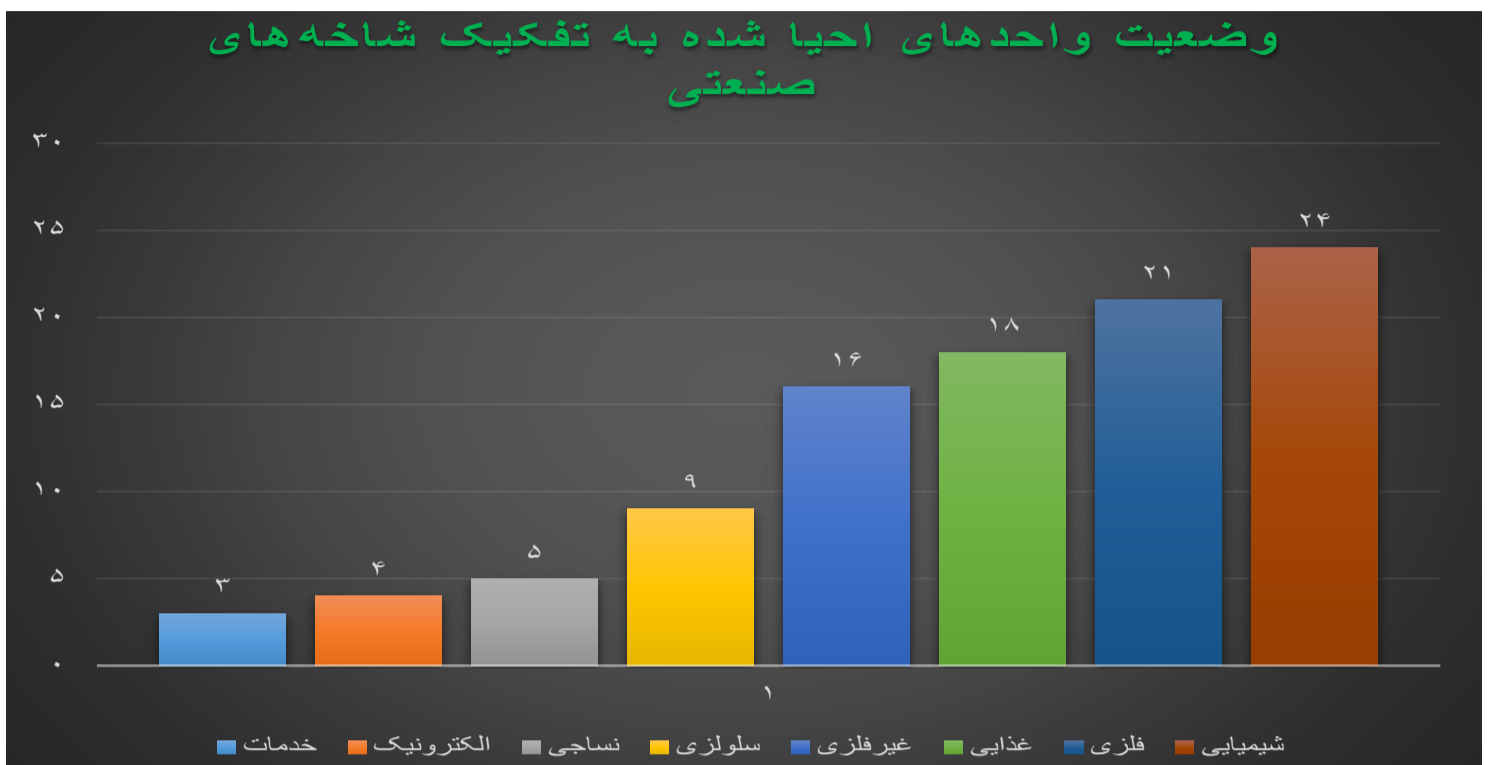
یکی از اصلی‌ترین دلایل راکد بودن واحدهای تولیدی در سال گذشته کمبود نقدینگی بوده است. در سال گذشته ۵۰ درصد از واحدهای تولیدی که تعطیل شده بودند کمبود نقدینگی داشتند. از این میان ۲۲ درصد به دلایل مختلف دچار رکود شده بودند. نبود بازار برای محصولات تولیدی یکی دیگر از دلایل تعطیلی ۱۵ درصد از واحدهای تولیدی در سال گذشته بوده است. به عبارتی این واحدها بازاری برای تولیداتشان پیدا نکرده و با افت تقاضا مواجه شده بودند که دولت سیزدهم برای این ۱۵ درصد واحد تولیدی، زنجیره تولید، توزیع و مصرف راه‌اندازی کرده است.

تأمین مواد اولیه از دیگر دلایلی بود که واحدهای تولیدی در سال گذشته با آن دست به گریبان بودند. بر اساس داده‌های ارائه شده، در سال گذشته ۴ درصد از واحدهایی که کارشان را متوقف کردند با چالش تأمین مواد اولیه مواجه شده بودند، ۴ درصد از واحدهای تولیدی دچار اختلاف شرکا شدند، ۲ درصد با مشکلات زیرساختی مواجه بودند، یک درصد از آنها با چالش استهلاک ماشین‌آلات روبه‌رو شده بودند و یک درصد دیگر از واحدهای تولیدی راکد نیز مشکلات قضایی داشتند.

بر اساس داده‌های آماری مرکز آمار، در سال گذشته سهم شاغلان صنعتی ۳۳٫۶ درصد برآورد شده است و یک سوم شاغلان کشور در این بخش فعال شدند.

مطابق بررسی‌ها، رشد بخش «صنایع و معادن» نسبت به سایر بخش‌ها بیشتر بوده و این گروه توانسته است در سال ۱۴۰۱ رشد ۶٫۱۶ درصدی را ثبت کند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد تولید صنعتی با رشد مواجه بوده، به عنوان مثال رشد تولید در صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات محقق شده که منجر به رشد کالاهای سرمایه‌ای شده است.

چراغ اشتغال سبز شد

در سال گذشته ۴ هزار و ۱۴۹ واحد راکد به چرخه تولید بازگشته‌اند که اشتغالی بیش از ۱۰۰ هزار نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم شده است

بازار کار

ایلیا پیرونی روزنامه نگار

در سال گذشته ۴ هزار و ۱۴۹ واحد راکد به چرخه تولید بازگشته‌اند که موجب اشتغالی بیش از ۱۰۰ هزار نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم شده است.

بنا بر داده‌های دبیرخانه نهضت احیای واحدهای اقتصادی دولت سیزدهم، تا سال ۱۴۰۱ تعداد ۴۷ هزار و ۶۹۷ واحد غیرفعال و نیمه‌فعال شناسایی شده‌اند. در این میان در سال اول فعالیت نهضت احیا، با همکاری سایر دستگاه‌ها و نهادهای دولتی، غیردولتی و انقلابی، تعداد ۴ هزار و ۱۴۹ واحد احیا شدند.

در یک سال گذشته از مجموع ۴۱۴۹ واحد احیا شده، بجز ۴ هزار و ۱۴۹ واحد احیا شده در شهرک‌های صنعتی، ۶۲۲ واحد راکد نیز توسط معاونت وزارت صمت یعنی معادن و ایمن‌درو احیا شده و ۴۱۱ واحد دیگر نیز توسط سازمان بسیج مستضعفین به چرخه تولید بازگشته‌اند.

داده‌ها نشان می‌دهد استان‌های تهران، خراسان رضوی و قزوین به ترتیب با ۳۵۶،۵۳۷ و ۲۷۱ واحد بیشترین میزان واحدهای احیا شده را به خود اختصاص داده‌اند که با احیای این میزان واحد تولید، برای ۱۰۰ هزار نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم اشتغال ایجاد شده است.

تحقق ۹۷ درصد از برنامه‌های تدوین شده اشتغالی در شهرک‌های صنعتی

بر اساس داده‌ها، در سال گذشته ۹۷ درصد از برنامه‌های تدوین شده اشتغالی در شهرک‌های صنعتی محقق شد. به عبارت دیگر بیش از ۳۵ هزار و ۷۶۶ فرصت اشتغال موجود برنامه‌ریزی شده، با احیای واحدهای صنعتی محقق شد.

بنا بر داده‌های دبیرخانه نهضت احیای واحدهای اقتصادی دولت سیزدهم، در ۱۲ ماه سال گذشته ۲ هزار و ۶۰۲ واحد صنعتی راکد با ظرفیت اشتغالی بیش از ۳۵ هزار و ۷۶۶ فرصت اشتغال در شهرک‌های صنعتی احیا شدند. نکته قابل توجه اینکه احیای واحدهای راکد صنعتی در ۴ ماه منتهی به

فروردین ماه امسال رشد قابل توجهی به خود گرفته است. این را داده‌های آماری از نتایج طرح پایش واحدهای صنعتی غیرفعال کل کشور می‌گوید، آنجا که از آمارهای آن استنباط می‌شود از اول آذرماه سال گذشته تا پایان اسفند همین سال، ۷۰۵ واحد راکد احیا و در مقایسه با ۸ ماه نخست بارشده حدود ۸۳ درصدی مواجه شد.

در همین مدت مقدار اشتغال ایجاد شده ۱۵ هزار و ۷۰ شغل بوده که در مقایسه با ۸ ماه نخست سال گذشته با افزایش بیش از ۴۸ درصدی مواجه شده است.

داده‌ها نشان می‌دهد تهران، فارس

و خوزستان استان‌هایی بوده‌اند که بیشترین واحد راکد در شهرک‌های صنعتی آنها احیا شده است.

واحدهای شیمیایی در صدر واحدهای احیا شده

سهم صنایع شیمیایی در احیای واحدهای صنعتی راکد شهرک‌ها و نواحی صنعتی ۲۴ درصد از کل واحدهای احیا شده بوده است.

سهم ۲۱ درصدی صنایع فلزی باعث شده این صنعت در رتبه دوم قرار بگیرد. ۲۵ و ۲۵ واحد در این صنعت احیا شد و صنعت دارویی نیز با ۲۷۱ واحد احیا شده، سهم ۱۷ درصدی را در اختیار

نشانه‌های خروج از رکود اقتصادی طبق آخرین نتایج حساب‌های ملی فصلی مرکز آمار ایران، رشد اقتصادی گروه صنعت در ۱۶ سال اخیر بسیار پرنوسان بوده است. پس از توافق برجام رشد اقتصادی صنعت در سال ۹۵ به میزان ۱۷ درصد رشد پیدا کرد و به بالاترین سطح در دست کم ۱۶ سال اخیر رسید، اما پس از آن این متغیر روندی نزولی به خود گرفت و در نهایت در سال ۱۳۹۷ و پس از خروج ترامپ از برجام رشد گروه صنعت به منفی ۶٫۵۶ درصد رسید. این روند نزولی در سال‌های بعد اما ادامه‌دار نشد و از سال ۱۳۹۸ تاکنون رشد گروه صنعت مسیری صعودی طی کرده است.

بر اساس تازه‌ترین گزارش بانک مرکزی، روند تولید در حوزه صنعت رشد جهشی داشته و این گویای آن است که در سال ۱۴۰۱ رشد بخش صنعت به ۹٫۵ درصد رسیده. این در حالی است که هدف‌گذاری دولت سیزدهم در سال ۱۴۰۱، ۸ درصد بود اما این رقم ۵ برابر رشد متوسط ۸ سال گذشته بوده است. همه این داده‌ها نشانی خروج از رکود را در اقتصاد کشور می‌دهند.

برش

پروژه‌های پیشرفت استانی؛ یک گام به پیش

خبر

مدیرکل دفتر مدل‌سازی و مدیریت اطلاعات اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی گفت: دستورالعمل اجرایی حساب‌های پیشرفت و عدالت در مورد تبصره ۱۸ قانون بودجه در اولین جلسه هیأت امنای حساب‌های پیشرفت و عدالت تصویب شد و قرار است در هفته جاری برای اجرا از سوی معاون اول رئیس جمهور ابلاغ شود.

ابراهیم صیامی در گفت‌وگو با خبرنگاری فارس، در مورد عملکرد تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۴۰۲ و طرح ایجاد حساب‌های پیشرفت و عدالت استانی اظهار داشت: در حال حاضر حساب ملی پیشرفت و عدالت و حساب‌های پیشرفت و عدالت استانی در اغلب استان‌ها باز شده و در برخی از استان‌ها نیز در حال افتتاح و گشایش است.

به گفته صیامی، هماهنگی با همه استان‌ها، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت کشور برای

تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۴۰۲ انجام شده و در این زمینه سازماندهی کمیته‌های استانی در شورای برنامه‌ریزی استان‌ها صورت گرفته است. مدیرکل دفتر مدل‌سازی و مدیریت اطلاعات اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی افزود: در بعضی از استان‌ها شورای برنامه‌ریزی استانی تصمیم‌گیری می‌کند و در برخی دیگر هم این اختیار به کمیته‌های استانی واگذار شده است که در کمیته استانی، معاون اقتصادی استانداری به عنوان رئیس، مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان به عنوان دبیر و مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان برنامه و بودجه استانی، دستگاه اجرایی ذیربط و بانک عامل ذیربط، جزو کمیته استانی حساب‌های پیشرفت و عدالت هستند.

به گفته صیامی، تاکنون جلساتی با سازمان برنامه و بودجه برگزار کرده‌ایم که مسئولان سازمان قول مساعد داده‌اند با توجه به اینکه ۳ ماه از سال گذشته، با وارد شدن به مرحله اجرایی ۳ ماه گذشته را جبران کنند و منابعی را که از صندوق توسعه ملی توسط بانک‌های عامل به حساب‌های

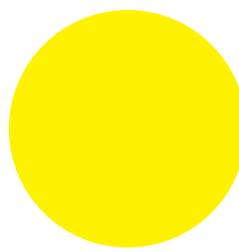

عکس: حمید وکیلی / فارس

که اولین تخصیص‌ها از خزانه صورت می‌گیرد، عقب‌ماندگی ۳ ماه اول سال را جبران کنند و منابع خوبی برای اشتغال روستایی در قالب حساب‌های پیشرفت و عدالت برداشته شود. یکی از سیاست‌های دولت ایجاد عدالت اقتصادی در برخورداری از منابع، امکانات و ایجاد اشتغال خرد و روستایی با اولویت مناطق محروم، زنان سرپرست خانوار، افراد تحت پوشش و همچنین

تکمیل طرح‌های عمرانی نیمه‌تمام با پیشرفت بالای ۸۰ درصد است. دولت انتظار دارد با اجرای حساب‌های پیشرفت و عدالت برای هر استان، حداقل یک هزار میلیارد تومان منابع صرف پرداخت تسهیلات اشتغالی و کارآفرینی در همان استان شود تا به این وسیله تعادلی در برخورداری از امکانات و عدالت در امکانات پیشرفت در هر استان ایجاد شود.

اقتصاد ایران

باشگاه اقتصاد

انتشار مطالب فضای مجازی در این صفحه به معنای تأیید همه آنها نیست

دولت

چه نهادی توسعه در کشور را راهبری می کند؟

عزت‌الله اکبری تالارپشتی
رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس

در یکی از شهرهای کشور یک سرمایه‌گذار بخش خصوصی در حالی که ده‌ها میلیارد تومان برای پروژه‌های هزینه کرده و به دستور استاندار پروژه آماده بهره‌برداری بود، اما بازرسی آن استان فقط با ایما و اشاره اجازه نمی‌داد کار انجام شود.

ترسیم نقشه راه توسعه و جهت‌گیری اقتصادی کشور در حوزه‌های مختلف اعم از صنعت، معدن، تجارت و کشاورزی، متناسب با اقتضات کلان اقتصادی در

حوزه‌های مختلف بودجه‌ای، ارزی، تجاری، پولی و مالی در قالب این سند ناظر بر همه فعالیت‌های اقتصادی واقعی خواهد بود.

در این صورت چنین سندی می‌تواند محرومیت‌زدایی، رفع مخاطرات زیست‌محیطی، ارتقای فناوری در کل اقتصاد و توان رقابت‌پذیری در بازارهای جهانی را به دنبال داشته باشد.

مشخص نیست چه نهادی در کشور توسعه را راهبری می‌کند و در این راستا تأسیس نهاد توسعه‌ای فرابخشی که دارای نگاه کلان بر مبنای ظرفیت‌های ملی و منطقه‌ای بوده و زیرساخت تأمین مالی پروژه‌های توسعه‌ای را داشته

باشد، به شدت احساس می‌شود.

قانون برنامه هفتم توسعه باید شتاب تحولات اقتصادی در ۱۰ سال آینده کشور را مد نظر داشته باشد، تعیین رشد ۸.۵ درصدی برای صنعت، ۱۳ درصدی برای معدن و ۲۳ درصدی صادرات در این برنامه، فقط با حضور حداکثری بخش خصوصی قابل تحقق است. عدم حضور بخش خصوصی در جنگ اقتصادی به مثابه این است که نقش بسیج را در هشت سال جنگ تحمیلی نادیده بگیریم.

در لایحه برنامه هفتم توسعه نقش سازمان‌های توسعه‌ای نظیر ایدرو و ایمیدرو کمرنگ و مبهم است.

مهدی ضیعی
سرپرست سازمان توسعه تجارت

هم‌اکنون تعدادی از این خودروها (خودروهای لوکس بازیکنان تیم ملی) در انبارهای بندر بوشهر قرار دارند و طبق مصوبه‌ای که هیأت دولت در این خصوص ابلاغ کرده است مشکلی برای ترخیص خودروهای مذکور وجود ندارد.

در مصوبه هیأت دولت مجوز ورود یک

خودرو

واردات خودروهای لوکس بازیکنان تیم ملی در قالب مسافری

خودرو به بازیکنان تیم ملی حاضر در مسابقات جام جهانی صادر شده است و در این مورد بخصوص نیازی به بررسی منشأ ارز وجود ندارد.

از آنجا که واردات خودروهای مذکور در قالب رویه مسافری صورت خواهد گرفت از جانب ثبت سفارش و همچنین تعیین منشأ ارز مشکلی برای این خودروها ایجاد نشده است و در آینده نزدیک خودروهای مذکور از طریق گمرک ترخیص خواهد شد.

نفت

شکست رکورد صادرات نفت ایران نتیجه چیست؟

رضاعلی سنگدوینی
عضو کمیسیون انرژی مجلس

در شکسته شدن رکورد صادرات روزانه نفت خام به کشورهای دیگر، وزیر نفت و دولت اقدامات فراوانی داشتند تا منجر به حصول این نتیجه شد.

دیپلماسی خارجی و دیپلماسی انرژی ما در دولت سیزدهم تغییرات فراوانی کرد و دولت توانسته با بازسازی گسترده در این راستا گام‌های مؤثری بردارد تا بتواند اقدام به بالا بردن صادرات نفت خام کند. علاوه بر این دولت در دو سال گذشته تمام تلاش خود را کرد تا ارتباطش با کشورهای همسایه و کشورهای دارنده منابع نفتی را گسترش دهد و با بازسازی اقدام به توسعه ارتباطات خود با کشورهای دارنده منابع نفتی کرد. به عنوان مثال گسترش ارتباط با کشورهای امریکای لاتین مخصوصاً ونزوئلا یکی از این اقدامات دولت بود که تلاش کرد این کشور را نیز در جمع کشورهای صادر کننده نفت خود قرار دهد. ما از نظر زیرساختی مشکلات فراوانی در حوزه نفت داریم و با وجود این توانستیم رکورد صادرات روزانه نفت خام به جهان را بشکنیم. هم‌اکنون در حال تولید فرآورده‌های نفتی هستیم و این تولید کفاف کشور ما را می‌دهد و دیگر وارد کننده فرآورده‌های نفتی نیستیم که خودش یک اقدام مثبت و رو به جلو است. علاوه بر این ما باید در بحث بهینه‌سازی استفاده از نفت خام‌های رو به جلویی را برداریم. یکی از اقداماتی که می‌تواند ما را به کشوری توسعه یافته تبدیل کند بهینه‌سازی نفت استخراجی از معادن است.

دولت در این راستا با ونزوئلا قرارداد تجهیز پالایشگاه‌های فراسرزیمینی را منعقد کرد، تا به این وسیله پالایشگاه‌های نیمه فعال این شرکت‌ها را فعال و نفت خود را به این کشورها صادر کند تا در این پالایشگاه‌ها نفت را به فرآورده‌های نفتی که غیر قابل تحریم هم هستند، تبدیل کند. این رکوردشکنی موفقیت جمهوری اسلامی است. کشورهای امریکای لاتین مثل ونزوئلا، کوبا، نیکاراگوئه و... کشورهایی هستند که شرایط ایران را دیده‌اند و اعتماد به ایران پیدا کرده‌اند. کشورهای امریکای لاتین ظرفیت خالی بسیار زیادی را در پالایشگاه‌های خود دارند و از سوی دیگر ما نیروی انسانی قوی و متخصص و توانمندی را در اختیار داریم که می‌تواند این پالایشگاه‌های ما را به روز کند. ما با استفاده از وجود این ظرفیت توانستیم در این کشورها نفوذ کنیم و یکی از نتایج این نفوذ ما شکسته شدن صادرات روزانه نفت خام بود.

۶۵ درصد بودجه کشور از محل فروش منابع نفتی به وجود می‌آید، نفت برای کشور ما اقتدار آفرینی می‌کند و تمام این اقدامات دولت در نتیجه بازسازی گسترده آن در کشورهای دارنده ذخایر نفتی است. در حال حاضر ارتباط ما با عربستان و سایر کشورهای همسایه گسترش یافته و می‌توانیم از ظرفیت کشور پاکستان که ۲۵۰ میلیون نفر آن مسلمان هستند نیز استفاده و تجربه کشورهای ونزوئلا را نیز در این کشورها پیاده‌سازی کنیم. بنابراین باید دیپلماسی خارجی نفتی ما تقویت شود تا بتوانیم از این ظرفیت استفاده کنیم. علاوه بر این باید شرایط سرمایه‌گذاری صنعت نفت در سایر کشورها فراهم کنیم تا بتوانیم تجربیات موفق دیگری مثل ونزوئلا را در کارنامه خود ثبت کنیم.

کیوسک مجازی

ماجرای فیش حقوقی نماینده مجلس پایان ندارد

انتشار فیش حقوقی مالک شریعتی، نماینده مردم تهران در مجلس، که موجب بروز واکنش‌هایی در شبکه‌های اجتماعی شده بود در حال حاضر فضای مناسبی برای پرداختن به مباحث گذشته توسط تاجگردون که از حضور در مجلس باز ماند، شده است.

در جدیدترین واکنش تاجگردون مطلبی را منتشر کرده است که با توثیقی، روح اله نجابت نماینده مردم تهران از آن اعلام پراشت کرده و نوشت:

شکل دادن به عملیاتی خام، بدون هیچگونه استنادی که یک سوی آن ضربه خوردگان از تحقیق و تخصص از حقوق‌های نجومی و سر دیگر آن فردی است که اعتبارنامه‌اش با رأی نمایندگان رد شده، نه تنها خدشه‌ای به عملکرد دکتر شریعتی وارد نمی‌کند که خود سندی بر سلامت نماینده مردم تهران در مجلس است. عجیب‌تر آنکه آقای تاجگردون، مدعی شده که اسنادی از جانب یکی از معترضین به اعتبارنامه، علیه آقای شریعتی ارائه شده است. اولاً که آن فرد بنده نبودم، در نانی خوب است آقایان کریمی، شاکری، رضاخواه، خضریان، نادری و موسوی هم اعلام کنند.

چند ماهی از رد اعتبارنامه من در مجلس گذشته بود و روزی یکی از نمایندگان معترض به اعتبارنامه (از هشت نفر) به من زنگ زد و ضمن اعتراف مجدد به اشتباهش یکسری اطلاعات در خصوص مالک شریعتی و رانت خواری او و همسرش و برخی اطلاعات دیگر به من داد و گفت از این اطلاعات استفاده کن و از کسی که در حق تو نامردی کرد و اطلاعات غلط به ما داد تا ما هم آن اشتباه را کردیم نکن.

از ایشان تشکر کردم و فکرم من مثل آقایان نیستم و هیچوقت استفاده نکردم و نمی‌کنم. حالا هم خبرشان فیش را بیرون دادند و حتما بقیه هم بیرون خواهند داد. مثل بقیه چیزهایی که در مورد بقیه دادند (منتظر خواهیم ماند)

روحانی جواب استناد همتی به گورباچف را داد!

روز گذشته عبدالناصر همتی در توثیقی از اظهارات گورباچف برای ارزیابی وضعیت اقتصادی کشور استفاده کرد که با واکنش‌هایی مواجه شد. میثم مهرپور، کارشناس مسائل اقتصادی به نحوه ارزیابی حسن روحانی رئیس جمهور سابق در خصوص وضعیت اقتصادی مردم اشاره کرد و در توثیق نوشت: از حسن روحانی رئیس جمهور دولت‌های یازدهم و دوازدهم پرسیدند: نظر مردم درباره دولت چیست؟ پاسخ داد: من هر روز در خیابان با دیدن چهره مردم از آنها شخصاً نظرسنجی می‌کنم و می‌بینم که چند نفر عصبانی و خندان با دارای چهره گرفته هستند.

لازم به ذکر است همتی در توثیق خود نوشته بود: نحوه حکمرانی بر مبنای شاخص‌های کلان اقتصاد ارزیابی می‌شود، نه پیشرفت‌های موردی و خرد. از گورباچف، آخرین رهبر شوروی پرسیدند: ارزیابی مردم از عملکرد نظام سوسیالیستی چگونه است؟ پاسخ داد: ارزیابی مردم از پیشرفت، به میزان پول خردی است که هنگام برگشت به منزل، ته جیبشان باقی می‌ماند!

بانک

نقش مثبت حضور بانک روسی در ایران

داوود سوری
تحلیلگر اقتصادی

دلارزدایی از اقتصاد و تجارت، تصمیمی امکان‌پذیر است و کشورهای عضو اتحادیه پایاپای آسیا و منطقه می‌توانند در چهارچوبی محدود، مبادلات ارزی خود را با پول ملی خودشان انجام دهند، اما نباید فراموش کرد قیمت کالا و ارزش پول‌ها در مبادلات تجاری همواره بر حسب دلار سنجیده می‌شود.

دلارزدایی به معنای خارج کردن کامل دلار از فرایند مبادلات ارزی نیست، اگر تصور شود که با این تصمیم بتوان دلار را از گردونه تجارت به صورت کلی خارج کرد، نمی‌توان آن را امکان‌پذیر دانست، ولی ممکن است برخی کشورها بتوانند در یک چهارچوب مشخص، یک‌سری از نیازهای تجاری خود را بدون نیاز به دلار و با پول ملی و مشخص خود یا یکدیگر مبادله کنند.

ارزش هر شبکه‌ای، مشتریان آن شبکه است و هر میزان آن شبکه، مشتریان بیشتری داشته باشد، ارزش و کاربرد آن بیشتر و وسیع‌تر خواهد شد. در نتیجه

اگر قرار است کشورمان بخشی از مبادلات خود را با کشورهای همسو در منطقه و اتحادیه محدود کند می‌توان گفت در این چهارچوب نیازمند سوئیفت نباشیم. البته این امر هم بستگی به گسترش شبکه جدید دارد و هم اینکه رفته رفته چقدر می‌تواند عضو و بانک‌های جدید را به شبکه خود اضافه کند؟ البته باید منتظر راه‌اندازی و کارایی این شبکه بود تا نسبت به ارزشمند بودن این اقدام به طور دقیق‌تر اظهار نظر کرد.

هر حرکتی در این عرصه را می‌توان مثبت و سازنده خواند، اگر این بانک در عمل هم نتواند مشکلی را حل کند، مطمئناً مشکل جدیدی هم نمی‌آفریند. ولی در واقع همه چیز به این بستگی دارد که دومین بانک بزرگ روسیه، تا چه حد تحت تأثیر تحریم‌های بین‌المللی غرب و امریکاست و چقدر توان و تمایل برای تسهیل مبادلات ارزی و بانکی با ما دارد.

اگر این بانک روسی بتواند اهداف پولی و مالی ما را بدرستی محقق کند، کمک بزرگی به نظام بانکی کشور خواهد بود. طبعاً شروع این حرکت، اقدام مثبتی است، اما فعلاً برای ارزیابی باید صبر کرد و منتظر فعال شدن رسمی این بانک در ایران بود.